... او ګولۍ وچلېدې

ننګيال

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او گولۍ وچلیدې

PROPERTY OF ACKU 5657

ننګیال

... اوګولی وچلیدی

لیکوال	شهرت ننګیال
خپرونکی	فرهنګ جهاد
شمیر	۱۰۰۰
نیټه	۱۳۷۱ هـ ش حمل
مهتمم	پیر نور علی شاه

ACKU
PROPERTY OF

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء

خدای بخښلی علاقدار عبدالکبیرخان ته چی دخپل اسلامی بصیرت او ملی درایت له مخی یی دغه قیام دقوام په لوررهبری کړ او دخپل ولس دیوالی او جهادی عظمت په لارکی یی دسیاسی گوندیوله سیاسی اغراضو او عمالو سره قهرمانانه مبارزه وکړه .

په گور یی نور شه

ننگیال

... او گولۍ وچلیدې

ننگيال

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

سریزه

په هیواد دکمونستي مزدور رژیم پرضد پاڅونونه په بیلابیلو سیمو کي بیلابیلي بنې لري که څه هم په هره سیمه کي دقیام بنستیزمحرک او چورلیځ عقیده او د ملحد او ګوډاګي رژیم پرخلاف دجهاد دفرضیت اصل تشکیلوي خو ددغو پاڅونونوعیت ، پیلامه ، دوام او مشخصات له ځینو داسي ځانګړتیاووڅخه برخمن دي چي په بیلا بیلو ګټه - ګوربو کي ویشلي ښکاري .

دملحد او مزدور رژیم پر ضد چي موږ دلته دکوم پاڅون خبري کوو هغه دیو لړ داسي ځانګړنو لرونکي دي چي دهیواد په نورو سیموکي یي ساري نه لیدل کیږي.

موږ دلته دیو داسي پاڅو ن خبري کوو چي ولس دیوه بریالي تاکتیك له مخي ددښمن په خپلو وسلو دیوه ملي قیام او یوه داسي قیام له لاري چي دسیاسي ګوندونو او تنظیمونو له هر ډول اغیز او نفوذ څخه لوړ ؤ، کابل ته ډیر نژدي دیوه ستر او ولسي خوځښت بهیر توپاني کړ .

که څوك په بیطرفانه توګه دغه قیام او دهغي تاریخي پس منظرته یو ځغلنده نظرواچوي نو داستاد رباني داخبره به له یوي مخي ورسره تائید کړي چي:«ولسونه له سیاستمدارانو ډیر هوښیار او دتاوجنو حالاتو په وړاندي خورا قاطع او ځیرك دي».

موږ نه غواړو ددغه قیام په مشخصاتو اوږدي خبري وکړو خو په لنډه توګه ځینو ټکوته اشاره کوو او هغه داچي دغه قیام له پیله دچریکي جګړي په بڼه نه ؤ راولاړشوي بلکي له هماغه لومړي ورځي یي دیوه ولسي خوځښت او ملي قیام په بڼه دټول ولس دملاتړ له مخي دیوي

بشپړي جبهه يي جګړي اوعمومي پاڅون بڼه لرله ، تردي چي دمجاهدينو ترتسلط لاندي سيمو حدودهم معلوم وو- بله داچي په دغه قيام کي دهيڅ يوه سياسي جريان دخالت نه ليدل کيده بلکي ديوه خود- جوشه حرکت په توګه دسيمي دقومي مشرانو ترقيادت لاندي هغه ته زمينه برابره شوه په لارواچول شو ، اوج ته ورسيد او دوام يي وموند- له همدي ځايه وه چي دقيام اداره دولسي قيادت په واک کي وه او يوه داسي متحده اداره يي رامنځ ته کړي وه چي په باورسره ويلي شو چي دحکومتونو په نسبت په حالاتو ډيره حاکمه او يوه مثالي امنيت يي ټينګ کړي وو .

خو کله هم چي دپيښور دګوندو نو سيوري په سيمه وغوړځيده او دسياسي اقتدار لوبي پيل شوي نو ددغه پاڅون اصيل اهداف ، لاسته- راوړني ، پروګرامونه او اميدونه هم ورسره تاله ترغه شول او يو پاڅيدلي مقاوم ، متحد او يوه موټي قوم په ګوندونو او ګونديو وويشل شو.

ښکاره خبره ده چي دغه ليکنه دارقامو او موادو له مخي ددغه قيام بشپړ تاريخ او پيښليک نشي ګڼل کيدي او نه هم دولس دجهادي قهرمانيو، حماسو او قربانيو انځورګري کولي شي بلکي يواځي ددغه قيام په رابطه پرحقايقو او واقعيتونو ولاړديوه شاعرانه او پرهر ژلي احساس يوتت تصوير او نيمګړي محصول دي-دومره چي ليکوال خپل تأثرات په ادبي رنګ کي غوټه کړيدي . داهم بايد ووايو چي دغه ليکنه دقلم مجلي په بيلابيلو ګڼو کي تر ځانګړو عنوانو لاندي خپره شويده او اوس همغه په «قلم» کي خپورشوي متن بيله دي چي دوخت دبدلون او نور و تغيراتو له مخي څه لاسوهنه پکي وشي کټ- مټ خپريږي- ځکه زه غواړم داليکنه په يوه .معينه زماني مقطع کي زما دجذباتواو انګيرنود محصول په توګه لاس نه خوړلي پاتي شي .

مينه او درنښت
ننګيال

... اوګولی وچليدي !!!

د افغانستان دجهاد تاريخ که له يوي خوا غملرلی تاريخ دی او وير لرلی خوله بلي خوا ويارلی تاريخ دی او سرلوړی . د روسي وحشي ښکيلاک او د دوی د بريځوپه وړاندې د افغانستان د مسلمان او اتل اولس پاڅون يو حيرانوونکی پاڅون دی او هيښ کوونکی . د باطل د يوه وسله وال ځواکمن او په ځان مغرور وحشي ښکيلاک په ځغه کې د تش لاسو خود حق په مينه مستو مؤمنانو راولاړيدنه او ودريدنه او بيا په دې وحشي ځواک د هغه بريالي کيدنه د ټولی دنيا د تعجب او حيرانتيا ورده .

رښتيا هم دهيواد په هره برخه کې ددې پاڅېدنو پيل او ابتدا حالبه ده ، د ايمان او ارادې په ټينګه بنا ولاړه ده او د حق د نه فنا کيدونکي نور په رڼا کې پر مختللې او په دې وسيله زموږ محلي پاڅونونه ملي او هيواد وال شوي او د باطل په مقابل کې يې يو ټينګ صف او " بنيان مرصوص " جوړ کړی دی .

بشپړي جبهه يي جګړي اوعمومي پاڅون بنه لرله ، تردي چي دمجاهدينو ترتسلط لاندي سيمو حدودهم معلوم وو- بله داچي په دغه قيام کي دهيڅ يوه سياسي جريان دخالت نه ليدل کيده بلکي ديوه خود- جوشه حرکت په توګه دسيمي دقومي مشرانو ترقيادت لاندي هغه ته زمينه برابره شوه په لاروا چول شو ، اوج ته ورسيد او دوام يي وموند- له همدي ځايه وه چي دقيام اداره دولسي قيادت په واک کي وه او يوه داسي متحده اداره يي رامنځ ته کړي وه چي په باورسره ويلي شو چي دحکومتونو په نسبت په حالاتو ډيره حاکمه او يوه مثالي امنيت يي ټينګ کړي وو .

خو کله هم چي دپيښور دګوندو نو سيوري په سيمه وغوړيده او دسياسي اقتدار لوبي پيل شوي نو ددغه پاڅون اصيل اهداف ، لاسته- راوړني ، پروګرامونه او اميدونه هم ورسره تاله ترغه شول او يو پاڅيدلي مقاوم ، متحد او يوه موټي قوم په ګوندونواو ګونديو وويشل شو.

ښکاره خبره ده چي دغه ليکنه دارقامو او موادو له مخي ددغه قيام بشپړتاريخ او پيښليک نشي ګڼل کيدي او نه هم دولس دجهادي قهرمانيو، حماسو او قربانيو انځورګري کولي شي بلکي يواځي ددغه قيام په رابطه پرحقايقو او واقعيتونو ولاړديوه شاعرانه او پرهر ژلي احساس يوتت تصوير او نيمګړي محصول دي-دومره چي ليکوال خپل تأثرات په ادبي رنګ کي غوټه کړيدي . داهم بايد ووايو چي دغه ليکنه دقلم مجلي په بيلابيلو ګڼو کي تر ځانګړو عنوانو لاندي خپره شويده او اوس همغه په «قلم» کي خپورشوي متن بيله دي چي دوخت دبدلون او نور و تغيراتو له مخي څه لاسوهنه پکي وشي کټ- مټ خپريږي- ځکه زه غواړم داليکنه په يوه .معينه زماني مقطع کي زما دجذباتواو انګيرنود محصول په توګه لاس نه خوړلي پاتي شي .

مينه او درنښت

ننګيال

... اوګولی وچليدي !!!

د افغانستان دجهادتاريخ که له يوې خوا غمرلړلی تاريخ دی او ډير لړلی خونه له بلې خوا وياړلی تاريخ دی او سرلوړی . د روسي وحشي ښکېلاک او د دوی د بريخوپه وړاندې دافغانستان د مسلمان او اتل اولس پاڅون يو حيرانوونکی پاڅون دی او هيښ کوونکی . د باطل د يوه وسله وال ځواکمن اوپه ځان مغرور وحشي ښکېلاک په مخه کې د تش لاسو خود حق په مينه مستومؤمنانو راولاړيدنه او ودريدنه اوبيا په دې وحشي ځواک هغه بريالی کيدنه د ټولی دنيا د تعجب اوحيرانتيا ورړده .

رښتيا هم دهيواد په هره برخه کې ددې پاڅون پيل اوابتدا حالبه ده ، د ايمان او ازادې په مخه بنا ولاړه ده او د حق د نه فنا کيدونکې نوره په رڼا کې پرمختللي اوپه دې وسيله زمونږ محلی پاڅونونه ملی او هيواد وال شوي او د باطل په مقابل کې يې يو ټينګ صف او " بنيان مرصوص " جوړ کړی دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د قلم مجله به هغه کوي چې د افغانستان د جهاد ، قیام او انقلاب
بېلابېل اړخونه ، بېلا بېلې سیمې او بېلا بېلې څنډې او گوښې څېړي
او د دریو لوستونکو له پاره یې روښانه کړي .

دا دی په دې گڼه کې هم د هیواد په یوه څنډه کې د اسلامي
پاڅون او اسلامي اوښتون د شروع او پیل یو رښتینی او
واقعي تصویر وړاندې کوي او په همدې سیمه کې به قیام د قوام او
پراختیا په لوړ څېړي چې پر له پسې به خپرېږي لیکوال په خپل پیاوړي
قلم او خوږه ادبي ژبه د تاریخ خوږ کړي او برخورنکې کړي چې
کله کله لوستونکي ته سودا وروله کړي چې گني ده به واقعیتونه
افسانوي کړي وي خو داسې نه ده هر څه واقعي دي فقط د لیکوال
ژبه یې ادبي او جذابه ده او محتوى یې د واقعیتونو
او پېښو شوو پېښو انځور دی .

موږ یې تاسو درانه لوستونکو لوستلو ته رابولو
او کران لیکوال یې بشپړ ولو او قدم په قدم به وربښېمنه
ادبي لاره باندې وړاندې تللو ته !

په مینه

« اداره »

د گرمۍ پیل و ، خو د لمر شغلې د سرې په تندې د اسې تېزې
لگېدې لکه تیرې ستنې ، له ډېرې تودوخې له ځمکې تپونه ختل ، د
آسمان مخ سپین او خړ و کوم چې پوښلی و ، د درې په منځ کې سیند
مرام روان و ، د گنګ چنارونه د شمال له څپو سره داندې بښوونه تال
یوه او بله خوا زنګیدل ، د پاخټې سوې کوکې له بل هر وخت نه زیاتې
سوځنده او ویرونې شوې وې ، چوغکې ــــــــ وبه داسې شور جوړ
کړی و لکه چې د سیمې د لس ـــکونو ځوانانو او مشرانو په نیونه
تږی تم کیدو او شکنجو د ماتم ساندې غږولې .

بزگران په مات زړه په پټیو او کروندو کې په کار لگیا وو ،
د خپلې خوښې د بیگار له لاسه مجبور وو چې د دوو دریو ورځو
کار په یوه ورځ کې سرته ورسوي ، د غسې به له بلې خوا په هفته کې
یو دوه ځله د جبري مارشونو گډون هغوی له کار او مزدورۍ

دقلم مجله به هڅه کوي چې دافغانستان دجهاد ، قیام او انقلاب
بېلابېل اړخونه ، بېلا بېلې سیمې او بېلا بېلې څنډې او گوښې ځېږې
او د دربنو لوستونکو له پاره یې روښانه کړي .

دادی په دې گڼه کې هم د هیواد په یوه څنډه کې د اسلامی
پاڅون او اسلامي اوښتون د شروع او پیل یو رښتینی او
واقعي تصویر وړاندې کوي او په همدې سیمه کې به قیام د قوام او
پراختیا په لوړ ځېږې چې پر له پسې به خپرېږي لیکوال په خپل پیاوړي
قلم او خوږه ادبي ژبه دا تاریخ خوږ کړی او بڼخوونکی کړی چې
کله کله لوستونکي ته سودا ورولاړه کړي چې گني ده به واقعیتونه
افسانوي کړي وي خو داسې نه ده هر څه واقعي دي فقط د لیکوال
ژبه یې ادبي او جذابه ده او محتوا یې د واقعیتونو
او پېښو شوو پېښو انځور دی .

موږ یې تاسو درانه لوستونکي لوستلو ته رابولو
او کران لیکوال یې بشپړولو او قدم په قدم په ورپسې مینه
ادبي لاره باندې وړاندې تللو ته !

په مینه

" اداره "

د گرمي پیل و خو د لمر شغلې د سرې په تندې د اسې تېزې
لگېدې لکه تیرې ستنې ، له دې ی تود وخې لـه ځمکې تپونه ختل ، د
آسمان مخ سپین او خړ وکړ دونو پوښلی و د درې په منځ کې سیند
مرام روان و ، د تنگ چنارونه د شمال له څپو سره د اند ېښنو په تال
یوه او بله خوا زنگېدل ، د پاختې سوې کوکې له بل هر وخت نه زیاتې
سوځنده او ویرمنې شوې وې ، چوغکــــــــــــــو به داسې شور جوړه
کړې و لکه چې د سیمې د لسـ کونو ځوانانو او مشرانو په نیونه
تر ی تم کیدو او شکنجو د ماتم ساندې غږوي .

بزکران په مات زړه په پټیو او کروندو کې په کار لگیا وو ،
د خپلې خونې د بیگار له لاسه مجبور وو چې د دوو درېو ورځو
کار په یوه ورځ کې سرته ورسوي ، د غسې به له بلې خوا په هفته کې
یو دوه ځله د جبري مارشونو گډون هغوی له کار او مزدورۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ایستل د ګردي ورځې سختۍ او مزدورۍ (هغوی) دومره نه کړول لکه چې په
مارش کې تر اولسوالۍ او ... پورې تګ او د تشو چیغو بدرګې .

د کال له پیله لا د بزګرانو کار او دهقانانو ته دومره د وه نه لګېده
للمي حوبي له سره کرلي نه وو ، د بشتي او د غونډیو لمنې چې پخوا به لل
غنمو پوښلې وې سپېرې او بې کښته پاته وې .

زده کوونکي به له ښوونځي نه د رخصتۍ په وخت په لاروغلي
او آرام روان وو ، پخوانۍ مستۍ ساتیرۍ او شوخۍ ګردې تېرې پاتې
وې ، د هر یوه سر به دولیو په منځ کې د څمکې لوټه داسې ټیټ ولکه
چې خپل قدمونه شمېري او یا د لارې کاڼي او خټې ؛ کورونو ته
به چې ورسیدل په ترهیدلې بڼه او نا امیدۍ سره به یې دغه خبرې
را غبرګې کړې . زموږ د حساب معلم یې هم وړینو ، پلانی خوږې
پرون بیولی ، د بر کلي ملایې هم بیولی ، د پلانی کور یې بېګا
تلاشي کړی هغه .. پلانی هم ورک دی .....

دغه ورځې او اندیښنې د ټولو په فکرونو او خولو پورې
کلکې نښتي وې . د کلیو د جوماتونو د طالبانو کډې له یوې ځې
بار شوي وې ، ګڼ جوماتونه له ملایانو تش وو ، او له یو نیم جومات
نه به د اذان غږ تر غوږ کیده .

د ولسوالۍ بازار هم سوړ ، پخوانۍ بیروبار ، د دکانونو او
سماوارونو جم او جوش هیڅ نه و پاته ، څو تنه په ښکاره یو ځای

نه شوی راټولیدی ، ځکه خو نه د دکانونو ترمخ او نه په سماوارونو کې
څه ګڼه ګونه لیده کیده .

د پنجشنبې ورځې هم چې سیمې ته د مسافرو ماموریتو کار-
کوونکو او زده کوو والو د تګ د تلوسو او ولولو ورځ وه هغه پخوانۍ بڼه
او رونق نه درلود - د کوټه سنګي د اډې بیا د سرویس تر درې ساعته
سفره پورې یوه مطلق سکوت او اضطراب حکم چلاوه ، چې د لارې
په اوږدو کې به د پرله پسې تلاشیو توقف د دغه اضطراب او سکوت سره
یو نامعلوم وحشت هم غبرګ کړ .

په سیمه کې لکه د توپان ترمخ یو مهیب سکوت او چوپتیا خپره
وه . پخوا به چې بزګرانو د شپې له خوا د څورلسمې سپوږمۍ [illegible] اته
لو او د هقانانو نورې چارې پرمخ بیولې اوس سره له ماښامه له خپلو
کورونو نه نه شوی وتلی ، د ولسوالۍ د کوڅه د بوخلقیانو د بې جلبه
لندغرېو د سورلۍ موټر به د ګزمې په نامه لکه وږي لیوان بوه او بله خوا
ځغاستل او د شپې هم کلکې پیرې درېدې .

د خلقیانو له خوا د وندوري غږیدې چې له پاکستان او ایران
نه داړه مار او غله راغلي ستاسي پر کورونو داړې او چاپې اچوي ځکه به
د شپې د خپل کلي او محلې کلکه پیره کوئ . او د اولسوالۍ مؤظفین
به په ګزمه ګرځې که څه هم خلک پوهیدل چې د شپې له خوا د تالاشۍ په
نامه د خلکو په کورونو داړه او چاپه څوك غیر څوی خو بیا هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ایستل د ګردې ورځې سختۍ او مزدورۍ هغوی دومره نه کړول لکه چې په
مارش کې تر اولسوالۍ او ... پورې تګ او د تشو چیغو بدرګې .

د کال له پیله لا د بزګرانو کار او دهقانانو ته دومره ډېره نه لګېده
للمي حوبي لا سره کړلي نه وو، د بشتي او د غونډیو لمنې چې پخوا به للمه
غنمو پوښلې وې سپېرې او بې کښته پاته وې .

زده کوونکي به له ښوونځي نه د رخصتۍ په وخت په لارو غلي
او آرام روان وو، پخوانۍ مستۍ ساتیرې او شوخې ګردې ترې پاتې
وې، د هر یوه سر به د ولیو په منځ کې د ځمکې لوري ته داسې ټیټ وُلکه
چې خپل قدمونه شمېري او یا د لارې کاڼي او خټې ؛ کوروونو ته
به چې ورسېدل په ترهېدلي بڼه او نامرئي ویرې سره به یې د غه خبرې
را غبرګې کړې . نمون د حساب معلم یې هم ونیو، پلانی خو یې
بروون بیولی و، د برکلي ملایې هم نیولی ، د پلانی کور یې بېګا
تلاشي کړی هغه .. پلانی هم ورک دی .....

دغه ورځبرې او اندیښنې د ټولو په فکرونو او خولو پورې
کلکې نښتي وې . د کلیو د جوماتونو د طالبانو کډې له یوې شپې
بارشوې وې ، ګڼ جوماتونه له ملایانو تش وو او له یو نیم جومات
نه به د اذان غږ تر غوږو کېده .

د ولسوالۍ بازار هم سوړ و، پخوانۍ بیروبار، د دکانو او
سماوارونو جمع او جوش هیڅ نه و پاته ، څوتنه په ښکاره یوځای

نه شوی راټولیدی، ځکه خو نه د دکانونو ترمخ او نه په سماوارونو کې
څه ګڼه ګونه لیده کېده .

د پنجشنبې ورځې هم چې سېپې ته د مسافرو ماموړینو کار-
ګرانو او زده کړه والو د تګ د تلوسو او ولولو ورځ وه هغه پخوانۍ بڼه
او رونق نه درلود - دکوټه سنګي د اډې بیا د سرویس تر درې ساعته
سفره پورې یوه مطلق سکوت او اضطراب حکم چلاوه ، چې د لارې
په اوږدو کې به د پرله پسې تلاشیو توقف د دغه اضطراب او سکوت سره
یو نامعلوم وحشت هم غبرګ کړ .

په سېمه کې لکه د توپان ترمخ یو مهیب سکوت او چوپتیا خپره
وه . پخوا به چې بزګرانو د شپې له خوا د څورلسمې سپوږ... اته
لو او د هقانانو ورې چارې پرمخ بیولې اوس سر له مابنامه له خپلو
کوروونو نه نه شوی وتلی، د ولسوالۍ د کوڅو د بوخلقیانو د بې جلبه
لندغرېو د سورلۍ موټر به د ګزمې په نامه لکه وږي لېوان بوه او بله خوا
ځغاستل او د شپې هم کلکې پیرې دریدې .

د خلقیانو له خوا د ا ونډو ورې غږ یدې چې له پاکستان او ایران
نه دارو مار او غله راغلي ستاسې پر کوروونو دارې او چاپې اچوي ځکه به
د شپې د خپل کلي او محلې کلکه پیره کوئ . او د اولسوالۍ موظفین
به په ګزمه ګرځي که څه هم خلک پوهېدل چې د شپې له خوا د تالاشۍ په
نامه د خلکو په کوروونو دارې او چاپه څوک غورځوی خو بیا هم

هغوی مجبور وو.

* * *

دغو ورځو راسي اولسوالۍ ته دنوي حکومتي کسانو تګ راتګ زيات شوی ؤ ، له کابل نه به دلې دلې جيپان راتلل او بيرته به تلل . داس او اضطراب ، اميدونه ، او دردونه اندېښنې او ناکرارۍ خپل اوج ته رسيدلې وې . له چاسره د خلق او پرچم دوحشي دارومارانو د - تاراکونو ويره اوله چاسره ديوه اسلامي پاڅون دقوام اميدونه، له چاسره ددغه پاڅون دپيلامي او جريان په هکله انديښنې اوله څېنوسره دغه لاړې دستونزو او ربړو ناکرارې . دغه ـــــــ اضطراب ورځ تر ورځې پياوړی کيده ، دخلقيانو له خوا دغه آوازه هرځای خپره شوه چې هزارګان غواړي د وردګو په سيمه او کوړونو حملې وکړي ، ځکه اوکوړونه يې لاندې کړي او دغه حکومتي ځمکې اوشته ترې واخلي . دغه آوازه ورو ورو دخلقيانو له خوا په مارشونو او ميتنګونو کې هم خبرګيده او په جدي بڼه يې په غونډوکې مطرح کوله .

حوخلک پوهيدل ، هغوی باوري وو چې هزارګان د دوی ديني او ملي ورونه دي او پيري پيرې يې د اسلامي اخوت په رڼا کې د ورورۍ اوينه ګاونډ بيتوب مثالي ژوند تيرکړي دی .

دسيمې سپين روږي او مشران هم پوهيدل چې اوبل ځای غونډ غونډکيدل کله يې اوکله بيکاره په يوه اوبل کلي کې يوه او بله دره کې سر راټوليدل کله کله به له ولسوال او نورو حکومتي کارداراني سره په ساعتونو

ساعتونو په خبرو لګيا وو . له څو شپو ورځو راهسې دغه ورلسيدنې کتنې روانې وې . د نژدې ورځو له ليدنو کتنو هغوي راضي معلوميدل له ورد منو او سپين ږيرو ، هيرو يې ديو دول دنيز داد او خوبنى رنا ځليده داسي ښکاريدل لکه چې لويه سوبه يې په برخه شوې وي .

داسي لکه چې دغويي له ناورين او دکمونيزم له وحشت نه يې ژغورنده لوري موندلې وي او همداوس يې دمستبد او کفري نظام راپرځولی وي . خو بيا هم څه نسبي نا آرامي او انديښنه به کله ناکله دهغوی له حرکاتو ګڼي نو او خبرو څرګنديده . د همدغه حالاتو په جريان کې په يوه ورځ کې له کابل نه شل ديرش عسکري لاري ترل شوی ترپالونه ولسوالۍ ته راورسيدې چه په منځ کې يې څو جيپ موټر او دوه ټانکونه روان وو .

حکومت يوځل بيا سپين روږي راغونډ کړل ، داځل هرڅه په واګه شول هغه دا چې له حکومت سره د سيمې مشرانو د املي وه چې له دوی نه به ټوپک اوجنګي مهمات اخلي او د هزاره ګانو مقابله به کوي . حکومت دا هم زيانه کړې وه چې د هزاره ګانو سر زمون اومال اوشته يې ستاسو د سپين روږو او حکومت پر دغه موافقه ډير خلک خواشيني وو ، مختلفو اندېښنو او چرتونو په سراخيستي وو ، ډيرو دکرکې په سترګه ورته کتل او وايي دګرد قام سپکه ګڼله او اولس ته تاريخي ننګ او عار .

خلقيان ډير خوشاله وو ، هغوی په خپل نيرنګ او استعماري

هغوی مجبور وو.

* * *

د شوروي راسپ اولسوالۍ ته د نوي حکومتي کسانو تګ راتګ
زيات شوی ؤ ، له کابل نه به دله دله جيپان راتلل او بيرته به تلل . دا س
او اضطراب ، اميدونه ، او دردونه ، انديښنې او ناکرارۍ خپل اوج
ته رسيدلي وې . له چاسره د خلق او پرچم د وحشي دارومارانو د -
تار وکوټ وېره وه له چاسره ديوه اسلامي پاڅون د قوام اميدونه، له چاسره
د دغه پاڅون د پيلامې او جريان په هکله انديښنې او له څينو سره د دغه لارې
دستونزو او ربړو ناکرارې . د دغه ــــــ اضطراب ورځ تر ورځې
پياوړی کيده ، د خلقيانو له خوا د دغه آوازه هرځای خپره شوه چې هزارګان
غواړي د وردګو په سيمه او کوړونو حملې وکړي ، ځکه اوکوړونه يې
لاندې کړي او دغه حکومتي ځمکې اوشته ترې واخلي . د دغه آوازه
ورو ورو د خلقيانو له خوا په مارشونو او ميټنګونو کې هم غبرګيده او
په جدي بڼه يې په غونډو کې مطرح کوله .

خو خلک پوهيدل ، هغوی باوري وو چې هزارګان د دوی
ديني او ملي ورونه دي او پيړی پيړی يې د اسلامي اخوت په رڼا کې
د ورورۍ او ښه ګاونډ يتوب مثالي ژوند تير کړي دی .

د سيمې سپين روږي او مشران هم په ځای او بل ځای غونډ
غونډ کيدل کله پټ او کله ښکاره په يوه او بل کلي کې يوه او بله دره کې سره
راټوليدل کله کله به له ولسوال او نورو حکومتي کارداراتو سره په ساعتونو

ساعتونو په خبرو لګيا وو . له شوروي راسپ دغه ورليدنې
کتنې روانې وې . د نژدې ورځو له ليدنو کتنو هغوی راضي معلوميدل
له درد منو او سپيرو څيرو يې ديو ډول د نښيز داد او خوښۍ رڼا ځليده
داسې ښکاريدل لکه چې لويه سوبه يې په برخه شوې وي .

داسې لکه چې د غويي له ناورين او د کمونيزم له وحشت نه
يې ژغورونده لوری موندلی وي او همدا وس يې د استبداد او کفري نظام رابرځولی وي.
خو بيا هم څه نسبي نا آرامي او انديښنه به کله ناکله د هغوی
له حرکاتو څرګندېده او خبرو څرګنديده . د همدغه حالاتو په جريان کې
په يوه ورځ کې له کابل نه شل ديرش عسکري لارۍ ترل شوی تر پالونه
ولسوالۍ ته راورسيدې چه په مخ کې يې څو جيپ موټر او دوه ټانکونه
روان وو .

حکومت يو ځل بيا سپين روږي راغونډ کړل ، داځل هر څه په
واګه شول هغه دا چې له حکومت سره د سيمې مشرانو دا منلې وه چې له دوی
نه به ټوپک او جنګي مهمات اخلي او د هزاره ګانو مقابله به کوي . حکومت
دا هم زيانه کړې وه چې د هزاره ګانو سر زمونږ او مال او شته يې ستاسو
د سپين روږو او حکومت پر دغه موافقه ډير خلک خواشيني وو ، مختلفو
انديښنو او چرتونو په سراخيستی وو ، ډېرو د کرکې په سترګه ورته کتل
او دا يې د ګرد قام سپکه ګڼله او اولس ته تاريخي ننګ او عار .
خلقيان ډير خوشاله وو ، هغوی په خپل نيرنګ او استعماري

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړي ځل د غه دوازه قومونه نسبتي تصور کړي وو ، هغوی د استعمار
دغه زړه حربه چې بېل يې کړه ايل يې کړه يو ځل بيا عملي اوله بشپړ
بري سره پلې ليده .

د توپکو ويش ته دوه ورځې پاته وې چې ځينې مشران په خلکو
وڅرخېدل او د توپکو اخيستو ته يې تشويق او وهڅول . اولس
حيران وو ، له يوې خوا يې د کفر او کمونيزم غيراسلامي کړنې
او اقدامات ليدل او بلې خوا ته يې له همدغه کفري حکومت نه د وسلې
په اخيستو کې د خپلو مشرانو ټينګار . خو د خپلو مشرانو له خبرو يې سر
نه شو ی غړولی - ځکه چې لږ څه ځيرك وو هغوی د خپلو مشرانو له
حرکاتو ، خبرو او رمزيه کړنو د هرڅه پته لګولی وه هغوی هم نور
وکړی تشويقول او د ټاکلې ورځې رارسېدو ته يې د انتظار ګړۍ شميرلې.
په ټاکلې ورځ يو ځل بيا د ولسوالۍ بازار او دکانونه يو عظيم جم او جوش
په سر واخيستل د خلکو ګڼه ګونه دومره زياته وه چې هيڅ تصور يې نه کيده.

په هغه ورځ د ولسوالۍ بازار يو ځل بيا د يوه عظيم خوځښت د
پيلامي شاهد و ، داسې خوځښت چې د آزادۍ رڼا او د حق د برې
د زېری توان يې غږولي سرې فکر کاوه چې ځمکه ټوله خوځيږي .

په ډيره بيړه وار په وار د درو ارکليو او سيدونکو توپک واخيستل
د سترګو په رپ کې يې پاك کړل او کمربندونه يې وتړل .

پلان دومره دقيق طرح شوی و چې د عمل تر شيبې پورې د خلق

او پرچم ګوډاګيانو د هيڅ ډول شک او ساتي تصور نه و کړی ، بره په علاقدارۍ
کې هم د همدغه ورپروګرام له مخې د توپکو ويش جريان درلود .

هغوی چې وسلې اخيستې وې ډېر ناکراره وو ، د انتظار ګړۍ
ډېرې ترخې او سختې پرې تيرېدې ، زړونه يې په سينو کې داسې درزيدل
لکه چې بهر ته راوځي ، هغوی نور د انتظار ترخه او سختې نشوی زغملی ، او
هرڅه د يوه انفلاق پولې ته رسيدلي وو ، د خلکو احساسات د انتظار په
ديوالونو وروختل ، جذبات طغياني شول او ولولې توپانې .

د توپکو ويش لا پای ته نه و رسيدلی چې خلکو اسلامي بيرغونه راواېستل
او د الله اکبر او يا چاريار په نارو سره يې د ولسوالۍ شا وخوا سنګرونه
ونيول ، او پر ولسوالۍ يې بريد پيل کړ .

سخت جنګ ونښت ، خلقيانو چې له يوې غيرمترقبه او ناڅاپي ټکل شوي
پيښې سره ځانونه مخامخ وليدل په وارخطايي او ليونتوب يې د ولسوالۍ
او هوټل د ننه هرلورته د درنو ماشينګڼو ډزې پيل کړې ، شا وخوا نژدې
کورونو او کليو ته يې د ټانکونو او درنو ماشيندارو خولې سمې کړې او بې
دريغه ګولۍ يې پرې وچلولې خو په دې يې هيڅ د زړه درد غلی نشو .

له بهرنه د مجاهدينو د توپکو **باړونه چلېدل.**

څو تنو لوړ (سوګند) وکړه چې د ولسوالۍ شمال ته د ماشيندارو
پر موضع ورو خيږي له " يا الله " سره يې پرې ورحمله کړل ديوګيلن
پټرولوله او پرسر يې پرې وروختل او موضع يې لاندې کړه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی کې دغه دوازه قومونه نسبتي تصور کړی وو ، هغوی داستعما
دغه زړه حربه چې بېل یې کړه ایل یې کړه یو ځل بیا عملي اوله بشپړ
بری سره پلې لیده .

د ټوپکو ویش ته دوه ورځې پاته وې چې ځینې مشران په خلکو
وکرځېدل او د ټوپکو اخیستو ته یې تشویق او وهڅول . اولس
حیران وو ، له یوې خوا یې د کفر او کمونیزم غیر اسلامي کړنې
او اقدامات لیدل او بلې خوا ته یې له همدغه کفري حکومت نه د وسلې
په اخیستو کې د خپلو مشرانو ټینګار . خو د خپلو مشرانو له خبرو یې سر
نه شو یې غړولی - ځینې چې لږ څه ځیرک وو هغوی د خپلو مشرانو له
حرکاتو ، خبرو او رمزیه کړنو د هرڅه پته لګولې وه هغوی هم نور
وکړی تشویقول او د ټاکلې ورځې رانلو ته یې د انتظار کړه شمېرلې .

په ټاکلې ورځ یو ځل بیا د ولسوالۍ بازار او دکانونه یو عظیم جماوجوش
په سر واخیستل د خلکو ګڼه ګونه دومره زیاته وه چې هیڅ تصور یې نه کېده .

په همغه ورځ د ولسوالۍ بازار یو ځل بیا د یوه عظیم خوځښت د
بېلابېلو شاهد و ، داسې خوځښت چې د آزادۍ رڼا او د حق د برۍ
د زېرې ترانې یې غږولې ، سرې فکر کاوه چې څنګه تول خوځېږي .

په ډېره بېړه وار په وار د دروازو کلیو او سیدونکو ټوپک واخیستل
د ستر ځکو په رپ کې یې پالنګ کړل او کمربندونه یې وتړل .

پلان دومره دقیق طرح شوی وچې د عمل تر شیبې پورې د خلق

او پرچم ګوډاګیانو هیڅ دول شک او مالي تصور نه و کړی ، بره په علاقدارۍ
کې هم د همدغه ور پروګرام له مخې د ټوپکو ویش جریان درلود .

هغوی چې وسلې اخیستې وې ډېر ناکراره وو ، د انتظار ګړۍ
ډېرې ترخې او سختې پرې تېرېدې ، زړونه یې په سینو کې داسې درزېدل
لکه چې بهر ته راوځي ، هغوی نور د انتظار ترخه او سختې نشوی زغملی ، او
هر څه د یوه انفلاق پولې ته رسېدلي وو ، د خلکو احساسات د انتظار په
دېوالونو ورو ختل ، جذبات طغیاني شول او ولولې توپاني .

د ټوپکو ویش لا پای ته نه و رسېدلی چې خلکو اسلامي بېرغونه راوایستل
او د الله اکبر او یا چاریار په نارو سره یې د ولسوالۍ شاوخوا سنګرونه
ونیول ، او پر ولسوالۍ یې برید پیل کړ .

سخت جنګ ونښت ، خلقیانو چې له یوې غیر مترقبه او ناڅاپي شوي
پېښې سره ځانونه مخامخ ولیدل په وارخطايي او لیونتوب یې د ولسوالۍ
او هوټل دننه هر لور ته د درنو ماشینګنونو ډزې پیل کړې ، شاوخوا نژدې
کورونو او کلیو ته یې د ټانکونو او درنو ماشیندارو خولې سمې کړې او بې
دریغه ګولۍ یې پرې وچلولې خو په دې یې هیڅ درزه درد غلی نشو .

له بهرنه د مجاهدینو د ټوپکو **باروت چلېدل .**
څو تنو لو (سوګند) وکړه چې د ولسوالۍ شمال ته د ماشیندار و
پر موضع ورو خیژي له « یا الله » سره یې پرې ورهله کړل د یو ګیلن
پټرولو له اورسره یې پرې ور وختل او موضع یې لاندې کړه .

ولسوال له غوسې او واره لکه مارتاو تاو کيده. دوه ځله يې پخپلو
عسکرو د کلاشنکوف حجورې تشې کړې ، دا ځل هغه بياله کنځلو او بدو
رد و سره پر عسکرو د کلاشنکوف خوله راوګرځوله ، خو بيرته يې ژړلاس
وتيو خپلې پوليسو شوندې يې په غاښونو چيچلې ، يوه او بله خوا
يې بې هدفه ګرځندي او ليوني قدمونه اخيستل .
يو ځل بيا يې په شاوخوا کوروټو د دفاع امر ورکړ
خو نړه يې بيا هم کار ونه موند . دوربين يې وغوښت چې وګوري
د باندې څه حال دی او څومره مجاهدين له کوموخوا وو څه ډول ورځې
کوي ، د دوربين سترګۍ لا يې رڼې ديد لو لاسونو په خپلو سروخونکارو
سترګو سمې کړې د دوربين آينه د لمر د وروستيو وړانګو له تکوس وپرقيده
له دغه ځړکيدو سره د يو مجاهد ټوپک ګولۍ سيخه دده د دوربين پر
سترګې راسمه شوه او له مغزونو ووته . له يوې سختې چيغې سره په
ځمکه راولويد او له ځولغتو وهلو سره يې ساه ووته .
مجاهدين وار په وار د ولسوالۍ د ديوالونو ته نژدې کيدل . د
ولسوال له مرګ سره د کمونستانو مقاومت هم کمزوری شو او شيبه وروسته
دکمونستانو د تسليم تسليم چيغې پورته شوې مجاهدين پر ولسوالۍ ورننوتل او غوسې
د يوې تيارې شپې په توره کې د کمونيزم د وحشتونو بې جلبه واکمنۍ ته خاورو
لاندې شوه ، او د سهار د لمرځرک له زرينو وړانګو سره پر ولسوالۍ د اسلام
پرتمين بيرغ رپيدو وګ

... او تانکونه وغورېدل!

د تيام پر درهمه ورځ (د ۱۳۵۸ لمريز د جوزا - ۱۰ -) د دفاع
وزارت د سياسي تشکيلاتو د دفتر له خوا د شپې پر يوولسو بجو امين ته د
پيښې په هکله چې پلان د هغه ترنظر لاندې جوړ شوی و، تيليفوني خبر
ورکړ شو . د سياسي تشکيلاتو دفتر په ډيره وارخطايي د عاجل جريان
په نوم د امين د استوګنځي د ټلفون نومره ووهله . له هغه خوا د محافظينو
د ګارد له خوا ورته بيا هم له امين سره د ټلفوني تماس د نه ټينګيدو
ويل شول . خو د دفتر موظف اصرار او ټينګار دومره زيات شو چې ګارد
مجبور شو ، امين د نشو او تماشو له خيالونو او خوبونو راپورته کاندي .
امين په خپل د دغې د خپلې استبدادي کړکيچ پر يوه وحشيانه او
مخمورانه بڼه د ټلفون غوږي راسمه کړه په پاسته کوچ سپېره وه
وارپنت . پښې يې پر مخامخ پروت ميز کيښودې ، خولې يې سره يې په شيبه
کې داسې زور بدلون راغی چې د يوه بې ساري وحشت او ويرې ګډه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولسوال له غوسی او واره. لکه مارتاو تاوکیده. دوه څله یې چپلو عسکرو د کلاشنکوف حجوری تشي کړې، دا ځل هغه بیاله کنځلو او بدو ردو سره پر عسکرو د کلاشنکوف خوله راوګرځوله، خو بیرته یې ژړلاس ونیو. خپلې پولیس شوې شونډې یې په غاښونو چیچلې، یوه او بله خوا یې بې هدفه ګرځندي اولیونې غوندې مونه اخیستل.

یو ځل بیا یې په شا او خوا کوروټو د دفاع امر ورکړ خو زړه یې بیا هم کرار ونه موند. دوربین یې وغوښت چې وګوري د باندې څه حال دی او څومره مجاهدین له کوم خوا او څه ډول ورځې کوي، د دوربین سترګې لا په ریږ دیدلو لاسونو په خپلو سوو ځنکارو سترګو سمې کړې د دوربین آینه د لمر دوروستیو وړانګو له ټکوسره ورپرقیده له دغه څرکیدو سره د یو مجاهد ټوپک ګولۍ سیخه ده. د دوربین سر سترګې راسمه شوه او له مغزو یې ووته. له یوې سختې ږغارې سره په ځمکه را ولوید او له څولغنو وهلو سره یې سا ووته.

مجاهدین وار په وار د ولسوالۍ دیوالونو ته نږدې کیدل. د ولسوال له مرګ سره د کمونستانو مقاومت نور هم کمزوری شو. لږ شیبه وروسته د کمونستانو د تسلیم تسلیم چیغې پورته شوې. مجاهدین پر ولسوالۍ ورننوتل او وسې د یوې تیاره شپې په تورو زړه کې د کمونیزم د وحشتونو پر ځلبه واکمنو تږخاوند لاندې شوه، او د سهار د لمر څرک له زرینو وړانګو سره پر ولسوالۍ د اسلام پرتمین بیرغ رپیدو.

... او تانکونه وغورځیدل!

د تیام پر دوهمه ورځ (د ۱۳۵۸ لمریز د جوزا - ۱۲ -) د دفاع وزارت د سیاسي تشکیلاتو د دفتر له خوا د شپې پر یوولسو بجو امین ته د پیښې په هکله چې پلان د هغه ترنظر لاندې جوړ شوی و، تیلفوني خبر ورکړ شو. د سیاسي تشکیلاتو دفتر په ډیره وارخطایی د عاجل جریان په نوم د امین د استوګنځي د تلفون نومره ووهله - له هغه خوا د محافظینو د ګارد له خوا ورته بیا هم له امین سره د تلفوني تماس د نه ټینګیدو وویل شول - خو د دفتر موظف اصرار او ټینګار دومره زیات شو چې ګارد مجبور شو، امین د نشو او تماشو له خیالونو او خوبونو را بهر کاندي.

امین په خپل د د غږ د خپلې استبدادي کرکټر پر یوه وحشیانه او مخمورانه بڼه د تلفون غوږی را سمه کړه په پاسته کوچ سپه دوه وار ونښت - پیښي یې پر مخامخ پروت میز کیښودی؛ خوله یې سره یې په څیره کې داسې زور بدلون راغی چې دیوه بې ساری وحشت او ویرې ګډه

امتزاج یې تمثیلاوه . غزولې پښې یې راټولې او په کوچ کې راسم شو – امین هیڅکله هم له داسې حالت سره نه ؤ مخامخ شوی د هغه دوحشیانه طبیعت د خوښې تور ژبغړانده لمبو د هغه پرتندی دویری او شکست خولې راماتې کړې وې .

د امین غږ نور هم ډېر او غوسه ناک شو . هغه یې کوله چې د تهر دشدت له امله داسې وښیي چې نور او ریدلو ته تیار ندی او نه غواړی نور د غه دول د ماتې او ویرې سپیرې خبرې واورې . ژر یې د مقابل لوری خبره وړ پرې کړه او له دې خبرې سره یې غوږ یه په ډېر زور سره پر تلفون ور وغورځوله چې سبا به د بهرنیو چارو په وزارت کې د پېښو په هکله خبرې کوو او لازم تصمیم به نیول کیږي :

او چې مخ یې راوګرځاوه نو د مخ پر یړی غوښې یې داسې تکې سرې اوښتې وې لکه د آهنګر په کوره کې سره شوی اوسپنه د مړی رګونه یې پړسیدلي وو . هغه نور د د غې شپې د نشو او تماشو نه ؤ – د عیش او نوش کوم محفل چې هغه نن راغوښتی ؤ نا تمام پاتې شو – بد مستو ګډ ونکو نکو او نځاګرو د وضعې پر دغه ناڅاپي بدلون پوه ل ته پکه او خپ خپ وکتل – او یو په بل پسې له مجلس نه ووتل ... که څه هم په حقیقت میخوړ یوه نشول ، خو دومره یې ضرور وانګیرل چې څه ناوړه پېښه رامنځ ته شوی ...

امین د اندیښنو او چرتو تو په سمندرکې د ځپو په کومې کې دوب دوب

کیده ، خپلې هلې ځلې او مټې په سینه لاهو ورته بربیندې – یو وار یې حنو نړی جذبات راولړزیدل او داسې یې وپتپیله چې له یوې مخې به بمبارې کوي ، یو مخېزه وژنې ته به لاس اچوي – خو ګ دي چې د هغه د روسي تانکو نو الوتکو او ... مقابله وکړي ....

اندیښنو او وسوسو خوب ته نه پرېښوده – د میز پر سر یې د ودکا له بوتل نه یو ډک ګیلاس په سر واړاوه ، بیا یې هم د وحشیانه طبیعت خونړی او بې جلبه واکمنه طغیان کرار نشو – له مغزو یې د اندیښنو او وسوسو زولنې بیرته نه شوی ، بل ګیلاس ته یې لاس کړ ، ستونی ستغ په کت وغزید او سترګې یې پټې کړې .

* * * * *

سبا رښتی امین د بهرنیو چارو وزارت د ستوری په ماڼۍ کې حاضر ؤ ، د تالار له یو سر نه تر بله یې قدم واهه ، موظفین او محافظین د هغه غیر مترقبه وضعې او حرکاتو ته هک حیران وو ، او دیری ویری ناوړې پېښې اټکل یې کاوه .

امین په ویره بې صبرۍ د انتظار ګړۍ شمېرلې – ښی لاس یې د پتلون په جیب کې اچولی ؤ او په پوره زړه تنګۍ یې په کیڼ لاس ترل شوی ګړۍ ته کتل – درنګ ساعت ته (۸) ته عسکری صاحبمنصبان او خلوړ ته ملکي خلقیان تالار ته راننوتل – امین د

امتزاج یې تمثیلاوه ـ غزولی ښنی یې راتولی او په کوچ کې راسم شو ـ امین هیڅکله هم داسې حالت سره نه ؤ مخامخ شوی د هغه دوحشیانه طبیعت دخوښې تور ژبغرانده لمبو د هغه پرشنډی دویری او شکست خولی راماتی کړی وی .

د امین غږ نور هم دد او غوسه ناک شو ـ هغه یې کوله چې دتهر دشدت له امله داسې وښیې چې نور اوریدلو ته تیار ندی او نه غواړی نور دغه بول د ماتې او ویرې سپیرې خبرې واورې . ژر یې دمقابل لوری خبره ورپری کړه او له دی خبری سره یې غوږیه په ډیر زور سره پر تلفون ورو غورځوله چې سبا به دبهرنیو چارو په وزارت کې دپیښو په هکله خبری کوو او لازم تصمیم به نیول کیږي :

او چې مخ یې راوګرځاوه نو دغ پریړی غوښې یې داسې تکی سرې اوښتی وی لکه د آهنګر په کوره کې سره شوی اوسپنه د مړی رګونه یې پړسیدلی وو ـ هغه نور د دغې شپې د نشو او تماشو نه ؤ ـ د عیش او نوش کوم محفل چې هغه ترې راغوښتی ؤ نا تمام پاتې شو ـ بد مستو ګډ ونکو نکو او نخاګرو د وضعې پر دغه ناڅاپي بدلون پوه نه شول . په ټول او خپه خپور کتل ـ اوبیا په بل پسې له مجلس نه ووتل ... که څه هم په حقیقت میخوک پوه نشول ، خو دومره یې ضرور وانګیرله چې څه ناوړه پیښه رامنځ ته شوی ...

امین داندیښنو او چرتونو په سمندرکې د ځپو په کومې کې دوب دوب

کیده ، خپلې هلی ځلی او مځې په سیند لاهو ورته بربیښدی ـ یو وار ـ یې حنونری جذبات راولزریدل او داسې یې ویښیله چې له یوی مخې یې به بمباری وکړی ، یو مخینه وژنی ته به لاس اچوی ـ خوک دي چې د هغه د روسی ټانکونو الوتکو او ... مقابله وکړی ....

اندیښنو او وسوسو خوب ته نه پریښوده ـ د میز پر سر یې د ودکا له بوتل نه یو دک ګیلاس په سروازاوه ، بیا یې د وحشیانه طبیعت حونری او بې جلبه واکمنۍ طغیان تکرار نشو ـ له مغزو یې د اندیښنو او وسوسو زولنی بیرته نه شوی ، بل ګیلاس ته یې لاس کړ ستونی ستغ په کټ وغزید او سترګې یې پټی کړی .

* * * * *

سبا رښتې امین دبهرنیو چارو وزارت دستوری په مانی کې حاضر ؤ ، د تالار له یو سر نه تر بله یې قدم واهه ، موظفین او محافظین د هغه نه غیر مترقبه وضعې او حرکاتو ته هک حیران وو ، او ډیوی ویری ناوړی پیښی انتکل یې کاوه .

امین په ویره یې صبری د انتظار ګړی شمیرلی ـ ښی لاس یې د پتلون په جیب کې اچولی ؤ او په پوره زړه تنګۍ یې په کین لاس ترل شوی ګړی ته کتل ـ درنګ ساعت ته (۸) ته عسکری صاحبمنصبان او خلوړ تنه ملکی خلقیان تالار ته راننوتل ـ امین د

پخوا پر خلاف هغوی ته کومه خاصه پاملرنه و نه کړه - هغوی هم خپل ځانونه داسې عیار کړی وو چې د عسکری انضباط ترڅنګ یوژوند خپګان او تأثرتری څو ټکیده - څیر وېږ دیوې غیر منتظره خواشینې ګرځدونه کوله، چې حق په جانب بنه یې نیولی وه - خولدی سره یې داسې بنکاروله چې د پیښې او سترونزی د مقابلې او حل لپاره د جهدی او برپالی اقدام لپاره بشپړ تیاری لری، اود خپل د ننیز وار او عار د پټولو په لټه کې وو.

له معمولي او عادي پوښتنې وروسته د ستر مېز شاوخوا کیناستل - د مرکزی قواو قومندان محمد دوست چې د پلان مهمه مهره وه د امین په عادی اشاره د راپور وړاندې کولو لپاره وښوریده - د دېرې بیړې او وارخطایۍ په حالت کې یې کاغذونه راویستل، د کاغذونو د ترتیبولو پر وخت یې لاسونه لکه د مستې پاڼې رېږدیدل، له دېرې وارخطایۍ نه د راپور پاڼې ګډې وډې شوې وې، د شرم او ویرې په فضاکې به یې پټ پټ او غلا غلا د امین خواته کتل - په سالون کې چوپه چوپتیا وه - یوازې د محمد دوست په رېږدیدلو لاسونو کې د کاغذ د کړپهار آواز پورته کیده چې د پاڼو د ترتیبولو کوښښ یې کاوه.

هغه د راپور په لوستلو پیل وکړ:

... خلکو د تره کي د ویښ پر وخت د څینو ناعاقبت اندیشه مسئولینو د عجولانه اقداماتو او د ولسوال د بې کفایتۍ له امله او هم

لدې کبله چې د پلان په ترتیب او د هیئت په دله کې څینې اشخاص په پټه کې له اشرارو سره مله وو پلان له ناکامۍ سره مخامخ شو - خلکو د سلې د شنبې تولې او نژدې یو ولس نژده تو تېک یې تر لاسه کړی دی - د چک پر ولسوالۍ او د دایمیرداد په علاقدارۍ یې برید کړی د علاقدار او ولسوال په ګډون زمونږ زیاتره خلقي ملګری له منځه تللي -... مفصل راپور لاندې اوسه مونږ ته نه دی رارسیدلی ...

امین مېز په سوک ووا هه وې ویل: مانه وېلې چې د وسلې د ویش د هیئت په ټاکنه کې باید بنه غور وشي.

محمد دوست: صاحب مونږ څه خبر وو. د کورال غلام دستګیر خوشبین کاله په روسیه کې تېر کړی ارکانحرب یې هلته اخیستی. مونږ څکه پرې باور او داده وو، خو اوس ابتدایي راپور داسې ښیي چې د پلان په ناکامۍ او د خلکو په پاروته او ولاړیدنه کې هغه د اغیزمن رول لوبولی دی، امین بیا هم یوڅپل سوک له مېز ته پټېن تیر کړ ناست کسان داسې وښوریدل لکه چې څوک د چاله نابېره غر سره وربیدلی وي زیاته یې کړه: نه نه، تاسې له دقت نه کار نه دی اخیستی، سهل انګاري مو کړې انقلابي!! دیداو درک مو کمزوری دی. مسئولو کسانو ته باید سخته جزا ورکړه شي. حزبي انضباط او درایت !! مو له پامه غورځولی دی ...

په اوریدو نکو کې د اجرئت نه و، چې د پیښې په اړه د-

پخوا پر خلاف هغوی ته کومه خاصه پاملرنه و نه کړه - هغوی هم خپل ماشومانو ته داسې عیار کړی وو چې د عسکری انضباط ترڅنګ یوڅو د خپګان او تأثر تری څوتکیده - څیره یې د یوې غیر منتظره خواشینی څرګندونه کوله، چې حق په جانب بڼه یې نیولې وه - خولدی سترګې یې داسې ښکاریدې له چې د پېښې او ستونزې د مقابلې او حل لپاره د جدی او بریالی اقدام لپاره بشپړ تیاری لری، او د خپل دننیز واو او عار د پټولو په لټه کې وو.

له معمولې او عادي پوښتنې وروسته د ستر مېز شاوخوا کیناستل - د مرکزی قواو قومندان محمد دوست چې د پلان مهمه مهره وه د امین په عادی اشاره د راپور وړاندې کولو لپاره وښوریده - د ډیری بیری او وارخطایۍ په حالت کې یې کاغذونه راویستل، د کاغذونو د ترتیبولو پر وخت یې لاسونه لکه د مستی پاڼې رپېدل، له ډیری وارخطایی نه د راپور پاڼې ګډې وډې شوې وې، د شرم او ویرې په فضا کې به یې پټ پټ او غلا غلا د امین خواته کتل - په سالون کې چوپه چوپتیا وه - یوازې د محمد دوست په رپیدونکو لاسونو کې د کاغذ د کړپهار آواز پورته کیده چې د پاڼو د ترتیبولو کوښښ یې کاوه.

هغه د راپور په لوستلو پیل وکړ:

... خلکو ته د وسلو د ویش پر وخت د ځینو ناعاقبت اندیشه مسئولینو د عجولانه اقداماتو او د ولسوال د بی کفایتۍ له امله او هم

لدی کبله چې د پلان په ترتیب او د هیئت په دله کې ځینې اشخاص په پټه کې له اشرارو سره مله وو، پلان له ناکامۍ سره مخامخ شو - خلکو وسلې تښتولی او نژدی یو ولس زره ټوپک یې تر لاسه کړی دی - د چک پر ولسوالۍ او د دایمیرداد په علاقداری یې برید کړی د علاقدار او ولسوال په ګډون زموږ زیات خلقی ملګری له منځه تللی - ... مفصل راپور لا تر اوسه موږ ته ندی رارسیدلی ...

امین میز په سوک ووهه وی ویل: مانه ووایه چې د وسلې د ویش د هیئت په تاکنه کې باید ښه غور وشی.

محمد دوست: صاحب موږ څه خبر وو. د کروال غلام دستګیر خوشبین کاله په روسیه کې تیر کړی ارکانحرب یې هلته اخیستی. موږ څکه پری باور او داده وو، خو اوس ابتدایی راپور داسې ښیی چې د پلان په ناکامۍ او د خلکو په پاروته او ولاړیدنه کې مغه د اغیزمن رول لوبولی دی، امین بیا هم په خپل سوک له میز نه ټس تیر کړ ناست کسان داسې وښوریدل لکه چې څوک د چاله نابیره غږ سره ویریدلی وی زیاته یې کړه: نه نه، تاسی له دقت نه کار نه دی اخیستی، سهل انګاری مو کړی انقلابی !! دید او درک مو کمزوری دی. مسئولو کسانو ته باید سخته جزا ورکړه شی. حزبی انضباط او درایت !! مو له پامه غورځولی دی ...

په اوریدونکو کې دا جرئت نه و، چې د پیښې په اړه د-

امین د خالت ته په رمزي او کنایي بڼه اشاره وکړه، له خېرو او خوږ مندو سرونو یې داسې بریښېده لکه چې د پېښې مسئولیت پرې د یر دروند والی کوي - د تولو سترګې په مېز کې ښخې وې ...

د ګواښونو، تهدیدونو او اخطارونو په ګېر و دار کې وروستې پرېکړه داسې وشوه چې په دوو ورځو کې دننه به د کوماندو ځواکونو قوا، زغروالې ځلورمې قوا، بالاحصار او قرغي نه مېوګد لوړ رتبه پوځي هیئت په سیمه دبرید پروګرام او نقشه تیاروي. نقشه به په ځلورم شمېر زغروالې قوا کې د موظفو روسي مشاورینو له نظره تېروي - منظوري به یې اخلي او په عملیاتو به پیل کوي - داسې دقیق او مراخیز عملیات چې یو اشرار هم تري ژوندي پاتې نشي.

امین پرېکړه یو ځل بیا د غوسې او تهدید په یوه وحشتناک انداز کې تکرار کړه او لدې سره د همدغه ورځې جابرانه سوز په شیو لو سره له ځایه پاځېده، ناست کسان لکه فنري انسانان په ډېره بیړه پورته وغورځېدل. د وتلو پروخت یې د توقع پر خلاف په نسبتاً ورو او نرمه لهجه زیاته کړه: زه ترهکي صاحب ته ځم تاسې به په ډېره دقیقه او مؤثره توګه خپل کار پرمخ بیایئ او ما ته به مفصل معلومات راسوئ ...

هغوی په مړو سترګو بیا ځې د ومره ورغبرګ کړه

چې د یر ښه صاحب!

* * * * *

دوه ورځې وروسته د ځمکنیو او هوایي قواو د ګډو عملیاتو پروګرام بشپړ شو او د کابل په زړه کې د زغروالو ټانکونو یو اوږد کتار وخوځېده، په پاخه سړک یې خپل پولادي غابښونه ښخول او د سړک زړه یې څیراوه.

هو! د کابل د ونو، بوټو پاڼې چې څو مره تازه ګرمی زمولولي وې - له هغه نه زیات یې د استو ګنو زړونه د کمونیزم ناوړین مړوړلي وو - له خېرو یې دیره ثور حزن او اند یښنو دوک پورته کېده ...

د شپې د دروازې او اسمایي غرو لمنې بیا د یوې بلې خونړۍ فاجعې او ناتار شاهدې وې ملنګ شاو خوا غرونو له ښاره خپله غیر تنګه تاو کړې وه - او داسې یې په خپله غېږ کې نیولی و لکه مور چې خپل اولاد له چا دښمن او وحشي نه پټوي، د شېر پوړ کلا یو ځل بیا د وطن د آزادۍ د دښمن ځپلو ته نیته نیته کېده بالاحصار بیا هم د یوه بل نوي ناتار او ویاړلي مقاومت ننداري ته سترګې په لار و، چې چیرته بیا کوم بل نوي «کمپونارې» راو پرځوي او کوم بل «شاه شجاع» د خلکو د قهر په لمبو کې ونغاړي ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

امین د خالت ته په رمزی او کنایي بڼه اشاره وکا ، له خیرو او خوږمنو سرو سترګو یې داسي بریښېده لکه چي د پېښي مسؤلیت پړې د ېر درونده وال کوي . د تولو سترګي په میز کي ښخي وې ...

د ګواښونو ، تهدیدونو او اخطارونو په ګېو د ارګ وروستی پریکړه داسي وشوه چي په دوو ورځو کي دننه به د کوماندو ، نرتي هوايي قوا ، زغرولي ځلورمي قوا ، بالاحصار او قرغۍ نه موکډ لوړ رتبه پوځي هیئت په سیمه ډېر پروګرام او نقشه تیاروي . نقشه به په شلورم نمبر زغروالي قوا کي د موظفو روسي مشاورینو له نظره تېروي - منظوروي به يې ، اخلي او په عملیاتو به پيل کوي - داسي دقیق او هراړخیز عملیات چي یو اشرار هم تري ژوندي پاتي نشي .

امین پرېکړه یوځل بیا د غوسي او تهدید په یوه وحشتناک انداز کي تکرار کړه او لدې سره د همدغه وړ جابرانه پسوز په شیولو سره له ځایه پاځېده ، ناست کسان لکه فنري انسانان په ویره بېړه پورته وغورځېدل دوتلو پروخت یې د ترقع پرخلاف په نسبتاً ورو او نرمه لهجه زیاته کړه : زه تره کي صاحب ته ځم تاسي به په ډېره دقیقه او مؤثره توګه خپل کار پرمخ بیايئ او ماته به مفصل معلومات راسوئ ...

هغوي په مرو سترګو یو اځی دومره وړ غبرګ کړه

چي ډېر ښه صاحب !

* * * * *

دوه ورځي وروسته د ځمکنیو او هوايي قواو د ګډو عملیاتو پروګرام بشپړ شو او د کابل په زړه کي د زغروالو تانکونو یو اوږد کتار وخوځېده ، په پاخه سرک یې خپل پولادي غابښونه ښخول او د سړک زړه یې څیراوه .

هو ! د کابل د ونو ، بوټو پاڼي چي څو مره تازه ګرمي زمولولي وې - له هغه نه زیات یې د استوګنو زړونه د کمونیزم ناوړین مروړلي وو - له خیرو یې دیوه ژور خزن او اند یښنو دوک پورته کېده ...

دښمن دروازي او اسماني غرو لمني بیا د یوي بلي خونړۍ ناجعی او تاتار شاهدي وي   شاو خوا غرونو له بناره خپله غیرتي زړا تاو کړې وه -   او داسي پخپله خپله غیرتي نیولي ؤ لکه مور چي خپل اولاد له چا دښمن او وحشي نه پټوي ، د شېر پوړ کلا یو ځل بیا د وطن د آزادۍ د دښمن ځپلو ته ننینه کېده   بالاحصار بیا هم د یوه بل نوي تاتار او یرغل مقاومت ننداري ته سترګي په لاره ؤ ، چېرته بیا کوم بل نوی " کیسوناری " راوپرځوي او کوم بل " شاشجاع " د خلکو د قهر په لمبو کي ونغاړي ...

زاړه ښار بیا د خپلو تیرو ویاړونو په یاد ولو سره د یوبل «مکناتن»

د خیگر خیرولو ته نوی « اکبران » راورا ندي

کول ...

تنگیو مزری هم خپلی زامی تمینگولی چې څوک بل « برائیډن »

تری نیم ژواندی ونه وځی ...

د زرنگار پارک عزندی بیا د هیواد د اسلامی نهضت د سرتیرو

دتکبیر ملکوتی آوازته غوږ نیولی و . - او د استعمار - کمونیزم

فساد او استبداد پرخلاف یې د مبارزی تیر پلونه دیوه نوی قیام او خوځښت

مخی ته په خپله سینه کې را تازه کول .

کابل پوهنتون بیا د اسلامی نهضت د مبارزو یادونه را سپړل

لاری او واټونو دیوه نوی ویاړمن او بې سیاله خوځښت په مینه د هیواد

د تیرو ویاړونو او ارمینتونو څرگندونې په شنه کول .

په همدغه ورځ یوه زره بوږ نوونکی او دوج ټارونکی حالت کې

د کابل له زره نه ، د ایمان پرتکیه د پاخیدلی ولس د انقلابی هود ، اتلو

الوحماسو او ویاړونو د تکونو لپاره د تانکونو او توپونو پر اوږو د کتار

خپله لار وهله او هلته ....

... او هلته چې د الله اکبر نارو د تیارو زړونو شیل

د سپوږمی په تته رڼا کې د ستورو له سترگکو نو سره د زړو ټاړونو

لکه دیوه بختور ږیری انگازې خپرولی - د کولیو په پلوشو کې د یوه نیکرغه

ارژغورنده سبا وړ نښی ځلیدلې - او په هغه تیاره کې د مرد کیو د

رڼا کرښې د کفر او کمونیزم د تورو تروږمو د زړه شیرلو ته بیخي

ورته ښکاریدې .

ولسوالي فتح شوې وه ، هغه دویري او وحشت مرکزونه

پروت ویروونکی بنه نلري . د زندان زنځیري ماتې شویدې او وحشتونو

PROPERTY OF ACKU 5657

(c) ketabton.com: The Digital Library

زاړه ښار بیا د خپلو تیرو ویاړونو په یاد ولو سره د یوبل „مکنانه"
د خیګر خیرولو ته نوي « اکبران » راورانسدي
کول ...

تنګیو منزری هم خپلې ناری تمینګولې چې څوک بل „ برانیدن"
تری نیم ژواندی ونه وځي ...

د زرنګار پارک غونډه بیا د هیواد د اسلامي نهضت د سرتیرو
د تکبیر ملکوتي آوازته غوږ نیولي و ... او د استعمار - کمونیزم
فساد او استبداد پر خلاف یې د مبارزی تیر پلونه دیوه نوي قیام او خوځښت
مخې ته په خپله سینه کې را تازه کول .

کابل پوهنتون بیا د اسلامي نهضت د مبارزو یادونه را سپړل
لاری او واټونو د یوه نوي ویاړمن او بې سیاله خوځښت په مینه د هیواد
د تیرو ویاړونو او ارمینتونو کرښې په ښنه کولې .

په همدغه ورځ یوه زړه بوږنوونکې او دوه ویاړونکې حالت کې
د کابل له زړه نه، د ایمان پر تکیه د پاخیدلي ولس د انقلابي هود، آتلو
الوحماسو او ویاړونو د تکون لپاره د تانکونو او توپونو یو اوږد کتار
خپله لاره وهله او هلته ....

... او هلته چې الله اکبر نارو د تیارو زړونه شیل

د سپوږمۍ په تته رڼا کې د ستورو له سترګکو سره د زړو ویاړونو
لکه د یوه بخت زیری انګازې خپرولې - د کوڅو په پلوشو کې د یو نیکرغه
ارزغورنده سبا وون زیری ځلیدلې - او په هغه تیاره کې د مرد کیو د
رڼا کرښې د کفر او کمونیزم د تورې تروږمۍ د زړه شیرلو ته بیخې
ورته ښکاریدې .

ولسوالي فتح شوې ده، هغه دوزخ او وحشت مرکزونه
پروت ویروونکی ښه نلري . د زندان زندې ماتې شوې دي او وحشتونو

PROPERTY OF ACKU 5657

او څوړ ونو خپله کډه بار کړې ده .

د غه سهار غازيان د بري وختي د ونو په څانګو کې د خوشالۍ د اتڼ نغمې پورته کړې وې - په دغه سهار سوره اوږجلې يې له يوه ښاخ نه بل ته ټوپ کړ - د اسې ښه او زوړ جوړ کړې وُ لکه چې د تول عمر له پاره همدا نن تراني غږوي او د زړه غوټې پرانيزي .

د دغه ګهيځ سپېده چاوده بل ډول وُ - د روند ؤ او هيبتناک . خوځون ؤ او اروا پالونکې .

نن سهار د (الله اکبر) غږ او لړزوونکې غږ د اسې خوندور لګيده لکه چې د سرې په زړه او رګونو ننوځي ، ويښ زړونه يې لا بيداروله - جذبې او ولولې يې نورې هم راپاروله او تونده کوله .

د دغه سهار د لمر ځرک ځلنده او طلايي پلوشې له بل هر وخت نه بريښنده او رنګينې وې - د لمر ځرکې د د ښمن تور زړونه ځيږلې وو او د آزادۍ او بريالي مقاومت د پيل او دوام ګرځېدې ، يې انځور کړي وې .

د غه سهار له بل سهار نه په خوا زيات توپير سره پيل شو - سترګې يې بل ته د ويلو د برخلاک ارزونې د بري ناويلي رازونه سپړلو ته ليکه کړي وو ؛ په شوندو او ژبو د خړګندولو د برې نوې او مينه ناکې خبرې ګرځېدې .

ACKU

سينه نن مړه يون نه کاوه ځکه خپرو خپرې په د بري تيري او بې صبري له يو بل سره تندي جنګول .

د سيند د اړو غاړو ته دنګ دنګ چنارونه لکه د وسله وال سپاهيان د دفاع او مقابلې لپاره تيار سيخ ولاړ وو .

د بريښنا د نابريکي په نهر کې ځانونه د اوبو له تل نه د نن ورځې د يادوني شنداري ته پورته پسې غوټې راوهلې .

د خلکو له خبرو يو د ول مينه ناک هيبت او وصلا بت ځليده - ليرې نه د ايرون و آبله ورځ موچې همدغه و کړې ليدل او نن مو له نظره تيرول د بري زيات تغيير ترې بريښيده .

پردرنچ ديوه بزمګي پر اوږه بيل او کلنګ ؤ او وچوشوندو او سپيره مخ يې د بدي ورځې تصوير وړاندې کاوه ، نن يې پر اوږه يوه نوې بري د ايماني برتم او ځواک ښنداره ښيله او له شيرې يې له يو اوږده غموونکي انتظار وروسته د يوه فاتح وصال و راسکې ځليدې .

نږه وړونکي شنداره وه - پاروونکي ښنداره او مينه ماتوونکې . زړونه باغ باغ وُو او بدنونه له خوښۍ او ولولو په جامو کې نه ځايېدل تا به ويل په کاشتانو کې له يوې مخې ساه او روح پوکلی شوی - له هرې تيږې هر کمر - هرې ځانګې او هرې پاڼې د آزادۍ او خوځښت ترانې زمزمه کيدې او چې د سيند د ځپو آوازه به د زړکو له غاړو

او څووو نن خپله کنډه باکرېده .

دغه سهار مغانو ډېر وختي د ونو په څانګوکي د خوشالۍ

داتن نغمې پورته کړې وې - په ډېر سرور او وجد يې له يوه ښاخ

نه بل ته ټوپ کړ - داسې ښو او زوږ يې جوړ کړی و لکه چې د تول

عمر له پاره همدانن ترانې غږوي او د زړه غوټې پرانيزي .

د دغه ګهيځ سپېده چاوده بل ډول و - درونډ او هيبتناک .

خوخون و او اروا پالونکی .

نن سهار د (الله اکبر) خبر اولړزوونکی غږ داسې

خوندور لګېده لکه چې د سرې په زړه اورکونو نتوځي ، وبېش

زړونه يې لا بيداروله - جذبې او ولولې يې نورې هم راپاروله او تونده

کولې .

د دغه سهار د لمر ځرک ځلنده او طلايي پلوشې له بل هر

وخت نه بريښنده وې او ورځ ګڼې د لمر ځېږې د دښمن تور زړونه

څيرلي وو او د آزادۍ او بريمال مقاومت د پيل او دوام ځرګنې

يې اخوکړې وې .

دغه سهار له بل سهار نه په خوا زيات توپير سره پيل

شو - سترګې يو بل ته دويلو ډېر څه لرل او زړونو ډېر ناويلي رازونه

سپړلو ته ليکه کړي وو ؛ په شوندو او ژبو د څرګندولو ډېر نوي

او مينه ناکې خبرې ګرځېدې .

ACKU

سينه نن مرام يون ته کاوه ځکه خو څپې يې په ډېر تېزۍ او بې صبرۍ

له يو بل سره تندي جنګول .

د سيند د اروغاړو ته دنګ دنګ چنارونه لکه وسله وال

سپاهيان د دفاع او مقابلې لپاره تيارسي ولاړ وو .

د بريښنا د نابريکې په نهر کې کبانو د اوبو له تل نه د ننـ

ودځې د ياد ونو شنداري ته پړله پسې غوټې اوهلې .

د خلکو له خبرو يو دول مينه ناک هيبت او صلابت

ځليده - ليرې نه د اپرون د آبله ودخ موچې همدغه وکړي ليدل

اونن مو له نظره تيرول ډېر زيات تغيير ترې بريښېده .

پرونې چې يو بزګري پر اوږه بيل او کلنګ و او وچوشونډو

او سپېره مخ يې د بدي ودځې تصوير وړاندې کاوه ، نن يې پر اوږه

يوه ټوپک ښې د ايماني پرتم او ځواک ښنداره بښيلواوله ځيرې يې له

يو اوږده غموونکي انتظار وروسته د يوه فاتح وصال وړانګې

ځليدې .

نه ورونکي ښنداره وه - پارووونکي ښنداره او مينه ماتوونکې .

زړونه باغ باغ وو او بدنونه له خوښۍ او ولولو په جامو کې نه ځايېدل

تابه ويل په کاشناتو کې له يوې مخې ساه او روح پوکلي شوی - له هرې

تيږې هر کمر - هرې ځانګې او هرې پاڼې د آزادۍ او خوځښت

ترانې زمزمه کېدې او چې د سيند د څپو آوازونه به د زړکو له غاړو

او د کوم مجاهد د خوښې له شلیک سره غبرګې شوې نو د غولې د خونړي کودتا د یوه یو نیم کال په نړه پروت زنګ یې له یوې مخې لیرې کاوه .

مجاهدینو په نیول شویو موټرو نو کې د سیمې یوې او بلې برخې ته د وکړو د داد له پاره د تکبیر له ملکوتي او کفر ځپوونکو نارو سره داسې یو هیجان جوړ کړی ؤ ، چې سړي فکر کاوه ځمکه - غرونه او کمرونه لړزیږي او خوځیږي .

د مجاهدینو له سترګو نه د امیدونو - خوښیو - تحرک او نشاط ډیوې د روند امحزاج ګلیدې . له سترګو مینه - له زړونو امیدونه او له زړونه او له متو قوت او مهابت ووریده .

مجاهدین په خپل ایماني او روحي ځواک او پیاوړتیا ویاړیدل او د خپلو سوبو او برلاسیو په هنداره کې یې د یوه ملي غوره لارې پر نښه کولې .

د مجاهدینو مشران د سیمې د امنیت او کنترول له پاره راغونډ ؤ ، تا به ویل چاې یې په وسپنو پټې دي - ټوپک به یې پر ځنګون ایښی ؤ او له کارتوسو ډک کتارونو یې دلمر له وړانګو سره بې پښتنا یېزه شغلې شیندلې ، ځیرو یې د ایماني پرتم او عظمت ځلانډګي کوله - د تیرو یادونو زاړه او کل پلوته یې را تازه کول - د تیرو ویاړمن تاریخ تلپاتو ویاړونو یې را سپړل او د خپل ولس د توري او سرلوړۍ د تنګ

د تنګ څلي یې ودانول .

د تهرمانانو شملې پورته وې - د ننګ څادرونه خواره وو د پت پټکي په سرونو ول ول پراته وو - او له عقابي سره سترګو یې د یوه ژور او شاهیني لید جولان بر بینیده تا به ویل چې په هر سري کې د محمد جانخان روح غوړېدلی ، هغه راژوندی شوی او د ازادۍ د قافلې په مخ کې د خپلو وینو ډیوې بلوي .
دلته مشران په خپلو کې سره جرګه وو - په پوره داد او باور یې د پېښو په هکله د یو بل خبرې او نظریات اوریدل او د خپل اسلامي بصیرت ، ولسي تجربو او پوهې په رڼا کې یې غوڅې پریکړې او ځغرګندونې ورانده کولې .

ده ، دري ګروپونه په بېلا بېلو برخو کې د تنبیدلو خلقیانو او جاسوسانو په لټه کې وو - یو ځله کاه دا یې نه را ایستلی - بل به یې د وچې رشتې د دلیو له منځه راولاړ کړی ؤ ، هغه د ریم یې له کلاشینکوف سره د تیښتي پروخت نیولی ؤ - او همدا رنګه نور یې هم یو یو له پټنځایونو راروان کړي وو .

مشران ناست وو - لږ اخوا ورته وسله وال سرتیاري ولاړ وو او په انقلابي ویښتابه سمبال . - او د جهادي بیدارۍ او لید په روحیه ځلاکمن .

مشرانو د یو بل خبرې واوریدې ، سلا مشورې یې سره وکړې او په ګډه یې لومړني تدابیر ونیول او د اسلامي انقلابي شورا تشکیل اعلان کړ :

(c) ketabton.com: The Digital Library

او د کوم مجاهد د خوښۍ له شلیک سره غبرګې شوې نو د غوږ د خونړي کودتا د یوه یونیم کال په نړه پروت زنګ یې له یوې مخې لیرې کاوه .

مجاهدینو په نیول شویو موټرو نو کې د سیمې یوې او بلې برخې ته د وسلو د داد له پاره د تکبیر له ملکوتي او کفر ځپوونکو نارو سره داسې یو هیجان جوړ کړی و ، چې سړي فکر کاوه ځمکه - غرونه او کمرونه لړزیږي او خوځیږي .

د مجاهدینو له سترګو نه د امیدونو - خوښیو - تحرک او نشاط یو درونه امتزاج ځلیده - له سترګو مینه - له زړونو امیدونه او له زړونو نه او له متن قوت او مهابت وریده .

مجاهدین په خپل ایماني او روحي ځواک او پیاوړتیا ویاړېدل او د خپلو سوبو او بریالیتوبو په هنداره کې یې د یوه ملي غروره لارې پرانستې کولې .

د مجاهدینو مشران د سیمې د امنیت او کنټرول له پاره راغونډ شوي و تا به ویل جاپې یې په وسپنو پټې دي - ټوپک به یې پر ږنګون ایښی و او له کارتوسو ډک کتارونه یې د ملا له ورانګو سره یې ښایسته شغلې شیندلې ، ځیروړې د ایماني پرتم او عظمت غایندګي کوله - د تیرو یادونو زاړه او کل پلوشه یې را تازه کول - د تیر ویاړمن تاریخ تلپاتې ویاړونه یې را سپړل او د خپل ولس د تورو او سرلوړۍ دنګ

د ننګ څلې یې ودانول .

د قهرمانانو شملې پورته وې - د ننګ څادرونه خواره وو د پت پټکي په سرونو مل ول پرانه وو - او له عقابي سره سترګو یې د یوه زړور او شاهیني لید جولان بربښیده تا به ویل چې په هر سړي کې د محمد جانخان روح غزېدلی، هغه راژوندی شوی او د ازادۍ د قافلې په مخکې د خپلو ویښو ډیوې بلوي. دلته مشران په خپلو کې سره جرګه وو - په پوره داد او باور یې د پېښو په هکله د یو بل خبرې او نظریات اوریدل او د خپل اسلامي بصیرت ، ولسي تجربې او پوهې په رڼا کې یې غوڅې پریکړې او څرګندونې وړاندې کولې .

دوه ، درې ګروپونه په بېلا بېلو برخو کې د تښتیدلو خلقیانو او جاسوسانو په لټه کې وو - یو ځل له کاه داني نه راایستلی - بل به یې د وچې رشتې د دلیو له منځه راولاړ کړی و ، هغه د ریم یې له کلاشینکوف سره د تیښتې پروخت نیولی و - او همدا رنګه نورې هم بې بې له پټنو ځایونو را روان کړي وو .

مشران ناست وو - لږ اخوا ورته وسله وال سرتیاري ولاړ وو او په انقلابي ویښتابه سمبال . - او د جهادي بیدارۍ او لید په روحیه ځلاکمن .

مشرانو د یو بل خبرې واوریدې ، سلا مشورې یې سره وکړې او په ګډه یې لومړني تدابیر ونیول او د اسلامي انقلابي شورا تشکیل اعلان کړ :

عبدالکبیر د اسلامي انقلابي شورا مشر.
محمد منیر اخندزاده د اسلامي انقلابي شورا مرستیال.
ډګروال ارکاغوب غلام دستګیر نظامي قوماندان.
حاجي محمد امان - ملک امیرخان - ملک خانصاحب - ملک غلام حیدر
او ... د غږ و په توګه
پـــــــــــــــــه غـــــــــــــــــه اسلامي او انقلابي شورا کې راغونډ او د سیمې او مجاهدینو
قیادت ورته سپارل شو.
که ووایم چې د یوه مقتدر حکومت بنسټ یې کیښود مبالغه
به نه وي.
قضایي څانګه - د امنیت څانګه - د وعظ او تبلیغ له پاره د
علماوو څانګه او د غنمو د ټولولو څانګې هستې کیښودل شوې.
د غلته سرې ته تابعیري چې د ولس له منځه را ولاړېدې قوت

کولی شي د ډېرو مشهورو سیاستپوهانو - او هغو کسانو نه چې په
سیاست او سیاسي مانورو کې یې ډېرې خولې بهولې وې بویالي
وخېژي او بریمن. او داسي کرښې وکاږي او په نښه کړي چې د ډېرو
سیاسیونو د عمرونو هلې ځلې نشي ورته رسېدلای. په رښتیا
هم چې «ملتونه له سیاستمدارانو نه هوښیاران دي او د حالاتو
په نبض پوه.»

هلته د عصر د مدني تکنالوژۍ او عصري تخنیک په نشه
مستواو د جهاني سیاست د د پلو ماسۍ متخصصین، د کې جي بي
د شیطنت او سیاسي تزویر په بتۍ کې پخو شوو کارپوهانو، جنرالانو
سیاسیونو او ډیپلوماټانو د خپلې غلامانه بقا او د خپل مستکبر بادار په
لاربنوونه د ولسونو له منځه وړلو او د خپل ناروا تسلط د دوام په خاطر
د کمپیوټر د عصر په سیورۍ کې پلانونه جوړول
او دلته یو بې وزلي - خپل شوي - او اسکېرلي ولس او مشرانو
یې د خپل ایماني بصیرت او ولسي تجربې او اسلامي پوهې په رڼا کې
د حق د دښمنانو د لا پوځالي او بري د لارې یو ن کاوه
هلته د ټانګ - توپ - او بم د قوت په خمار کې د منظم
عسکري انضباط - یونیفورم - لباس - تاکتیک - ستراتیژۍ او فن
ماهران لګیا وو.
او دلته په ولسي جامو کې د خادن او درانه پتکي او لوړې شملې
خاوندان.
هلته ټانګ ؤ - بم ؤ او اور.
دلته ایمان، جذبه او احساس.
د خلقیانو او جاسوسانو بندیان یو یو را ووستل شول پوښتنې
او څېړنې ترې وشوې او هر یوه ته د هغه د ګناه مطابق جزا ګانې
وټاکل شوې.

عبدالکبیر د اسلامي انقلابي شورا مشر .
محمد منیر اخندزاده د اسلامي انقلابي شورا مرستیال .
ډګروال ارکاغرب غلام دستګیر نظامي قوماندان .
حاجي محمد امان - ملک امیرخان - ملک خانصاحب - ملک غلام حید ر
او . . . . د غېرو په توګــــــــــــــــــــــه
پـــــــــه غــــه اسلامي او انقلابي شورا کې راغونډ او د بسیجي او مجاهدینو
قیادت ورسپارل شو .
که ووایم چې د یوه مقتدر حکومت بنسټ یې کېښود مبالغه
به نه وي .
قضایي څانګه - د امنیت څانګه - د وعظ او تبلیغ له پاره د
علماو څانګه او د غسې د نورو څانګو هستې کېښودل شوې .
د غلته سرې ته تابتیري چې د رلس له منځه را ولاړېدوی قوت

کولی شي د د ېرو مشهورو سیاسي پوهانو - او هغو کسانو نه چې په
سیاست او سیاسي مانورو کې یې ډېري خولې بهولې دي بوي الی
وخېژي او بریمن . او داسي کړنې وکاري او په نښه کړي چې د ډېرو
سیا سیونو د عمرونو هلې ځلې نشي ورته رسیدلی . په رښتیا
هم چې « ملتونه له سیاستمدارانو نه هوښیار دي او د حالاتو
په نبض پوه . »

هلته د عصر د مدني ټکنالوژۍ او عصري تخنیک په نشه
مستواو د جهاني سیاست د د پلو ماسۍ متخصصین ، د کې جي بي
د شیطنت او سیاسي تزویر په بتې کې پخو شوو کارپوهانو - جنرالانو
سیاسیونو او ډیپلوماټانو د خپلې غلامانه بقا او د خپل مستکبر باداره په
لاربنوونه د ولسونو د له منځه وړلو او د خپل نارواتسلط د دوام په خاطر
د کمپیوټر د عصر په سیوری کې پلانونه جوړول
او دلته یو بېوزلي - ځپل شوي - او اسکېرلي ولس او مشرانو
یې د خپل ایماني بصیرت او ولسي تجربې او اسلامي پوهې په رڼا کې
د حق د سنګرونو د لا پوخوالي او ټېري د لارې یون کاوه
هلته د ټانک - توپ - او بمونو د قوت په خمار کې د منظم
عسکري انضباط - یونیفورم - لباس - تاکتیک - ستراتیژۍ او فن
ماهران لګیا وو .
او دلته په ولسي جامو کې د خادر او درانه پټکي اولوړې شملې
خاوندان .
هلته ټانک ؤ - برق او اور .
دلته ایمان ، جذبه او احساس .
د خلقیانو او جاسوسانو بندیان یو یو را وستل شول پوښتنې
او کرو یزني ترې وشوې او هر یوه ته د هغه د ګناه مطابق جزا کاني
ورتا کل شوې .

د مجاهدینو کروپونه دېچې د دفاع او ساتنې لپاره غوره کړي شول - د ایماني ولولو او انتقامي جذبو په تو پانو د تکبیر د اروا پالونکو نارو په پیلامه وخوځېدل - د لاري په اوږدو کې د خلکو له خوا د زنده باد او تکبیر په نارو بدرګه کېدل - د کلو ماشومانو به وړیسې د تکبیر ناري غبرګې کړې - سپین ږیرو به ځوانو ته ځای پرځای د شکران او دعا ګانو په نثار ولو پالل - بوډا ګانو به د تشجیع او حمیت په ډرنو کلماتو ستایل .

دغو کروپونو د سیمې د ساتنې په لارکې د سنګرونو د جوړلو له پاره لازم ځایونه او ستراتیژیکي برخې لټولې او د سنګر نیولو کوښښ یې په نښه کولې .

د هیواد هر برخه او هره کته د افغانانو له پاره طبیعي سنګر دی - ګرنګونه د دښمن د ځپلو کندې دي - هر کمر یو پوخ سنګر دی او هره تیږه یو نه ړېدونکی مورچل - هره ونه د غلیم د وینو تږې ده او هر د ښمنو د کسکرو د رغریدو لپاره ځومره نره وړونکي او بې منونکي منظر دي چې د ایماني جذبو او ولولو نندارې د خدای د سرتېرو بندګانو له شیرو ویرینې - له زړونو د ایمان د عشق او شور هنګامې پورته شي - له ستونو پې د پیاوړتوب او ځواک دولت سړه کړې - له ستر ګو پې د ایماني پرتم بریښنا وړقېږي د فکر په ساحه کې یې پراخې د خدای (ج) په لارکې د قرباني تلوسه ولړزېږي او په مغزو

کې یې د جهاد کفرځپو نکی او آزادي بښونکي روح راپاریږي او په حرکت یې راولي - نو ژوند او مرګ دواړه ورته یوه معنا غوره کړي په دغه لار کې مرګ هم د ژوند مفهوم او دوهم نوم وګڼي - ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی .

او ځومره هیښ کوونکي دی هغه منظر چې پنځلاس د دښمن پروسپیرو
او بې جوړه بارکونو او ځنو تأسیساتو وروخېژي - د کولیو باران او د اور لمبې ډلګې ناورولي او د خپلې توري د عظمت تږغ اوچت کړي او وپې ربوي - ځومره د ادمنده هغه صحنې چې یو ولس - یو بیوزلی ولس بې بې اسرې ولس دیوه داسې په ځان مغرور او له مادي اخوځواکمن طاقت پروړاندې وسله راپورته کا چې تر شاېې د نړۍ د پر ستراوږد لوی شیطاني استعماري قدرت ولاړدی - خو د غه مستضعف ولس راولاړ شي - یون پیل کړي - د خوځښت لار خپله کړي - ودانګي - غورځنګونه شروع کړي - فتح او سوبې یې په برخه شي - حماسې وزیږوي - کارنامې رامنځ ته کړي په نړۍ کې پر استکبار د استضعاف د بري او پر مستکبرینو د مستضعفینو د برلاسي ژوندی بیلګه وځلوي او په تولو نړۍ کې تاریخ جوړوونکی دوران رهبري کړي .

ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی - او مسلمان شهادت ابدي او سرلوړی ژوندګڼي - هغه ته ژوند او مرګ یوه معناري - د حق په لار کې مرګ د ژوند دوهم ترتیاق نوم بولي ځکه چې د مسلمان ژوند عقیده دی او جهاد .

د مجاهدينو کرو پېنه دېچې د دفاع او ساتنې لپاره غوره کړې شول - د ايماني ولولو او انتقامي جذبو په تو پانو د تکبير د اروا پالونکو نارو په پيلامه وخوځېدل - د لارې په اوږدو کې د خلکو له خوا د زنده باد او تکبير په نارو بدرګه کېدل - د کلوما شومانو به ورپسې د تکبير نارې غبرګې کړې - سپين ږيرو به ځوانو په ځای په ځای د شکران او دعاګانو په نثارولو پالل - بوډاګانو به د تشجيع او حميت په درنو کلماتو ستايل .

دغو کروپېنو د سيمې د ساتنې په لارکې د سنګرونو د جوړولو له پاره لازم ځايونه او ستراتيژيکې برخې لټولې او د سنګر نيولو کوښښ به يې په ننسه کولې .

د هيواد هر وږي او هره کته د افغانانو له پاره طبيعي سنګر دی - ګرنګونه د دښمن د ځپلو کندې دي - هر کمر يو پوخ سنګر دی او هره تيږه يو نه سريدونکی مورچل - هره تره د غليم د وينو تږې ده او هر خوړ د دښمنو د کنډکو د رغړيدو ليوال - ځومره زړه ورونکی او ښو - نونکی منظر دی چې د ايماني جذبو او ولولو ښندار د خدای د سرتيرو بندګانو له ځيرو وبرېښي - له زړونو د ايمان د عشق او شور هنګامې پورته شي - له ستونې يې د پياوړو توب او ځواک دوړ سرهنګ کړی - له ستر کو يې د ايماني پرتم بريښنا وپرقيږي د فکر په ساحه کې يې يرانچې د خدای (ج) په لارکې د قربانۍ تلوسه ولړزيږي او په مغزو

کې يې د جهاد کفن ځپونکې او آزادی بښونکې روح راوپاريږي او په حرکت يې راولي - نو ژوند او مرګ دواړه ورته يو معنا غوره کړي په دغه لارکې مرګ هم د ژوند مفهوم او دوام نوم وګټي - ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی .

او ځومره هيښونکی دی هغه منظر چې پنځلس د دښمن پروسپيرو
او برجسته باړکونو او پخو تأسيساتو ورو خيژي - د کوليو باران او د اورلمبې د ځنځې ناوړولي او د خپلې توري د عظمت تيغ اوچت کړي او وې ډيوي - ځومره د دانده هغه صحنې چې يو ولس - يو بيوزلی ولس يو بې اسره ولس د يوه داسې په ځان مغرور او له مادي اړخه ځواکمن طاقت پروړاندې وسله راپورته کا چې تر شا يې د نړۍ د ير ستراوه لوی شيطاني اقدرت ولاړ دی - خو د غه مستضعف ولس راولاړ شي - يون پيل کړي - د خونبنت لارخپله کړي - ودانګي - غورځنګونه شروکړي - فتح او سوبې په برخه شي - حماسې وزيږوي - کارنامې رامنځ ته کړي په نړۍ کې پر استکبار د استضعاف د بري او پر مستکبرينو د مستضعفينو د برلاسي ژوندی بيلګې وځلوي او په نوله نړۍ کې تو تاريخ جوړوونکی دوران رهبري کړي .

ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی - او مسلمان شهادت ابدي او سرلوړی ژوند ګڼي - هغه ته ژوند او مرګ يو معنالري - د حق په لارکې مرګ د ژوند د وهم نوم بولي ځکه چې د مسلمان ژوند عقيده ده او جهاد .

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوبو ځل بیا ترتوپان وړاندې چوپتیا خوره شوه!

د هلیکوپترونو په بدرګه ټانکونو په ډېره تېزۍ پر ښاخه سړک خپلې پولادي ژامې ښخولې. د مخابرې د ماشین مؤظف په ډېر اضطراب او هیجاني حالت کې له مرکزه د شفرونو په ژبه خبرې کولې؛ پس تندي یې د حالاتو د مقابلې هیبت د خولو کړېږې لیکې ایستلې وې چې د ډېرو په خیرو کې یې لارې جوړولې.

د ژغره والو شوبلو عسکر د مقابلې وېرې له بل هر خیال او سوچ نه بېغمه کړي وو. د مغزو د مغزو په دایره کې د ټوپک د ډز او د ګولې د لمبو کړېښو یکنواخته او ستوما نوونکې زلزله جوړه کړې وه.

د یوه مجاهد د غټ پتکي، د کارتوسو ډک کمربند او د ټوپک خوږې شپیلۍ به هغه خپل ځیګر ته ښېرمه لیدله. او پر ماشه ایښې ګوتې به هره لحظه هغه د زړه مزي راسستول، د ډزو د خوب احساس او دورو، کړ وړنو یې خولې لکه د زهرو ترخې کړې وې.

د توپ د وېرې او سپېرې دښتې د دوه لارې پر سر چې پخوا به للمه غنمو یکرنګ پوښلې وه او د شمال له ورموسر به د غنمو ښې لکه دیوه مستانه اتڼ چې یوه بله خوا خوځېدې خو تر خلقي وحشت وروسته دا دښته تر اوسه شاړه پرته ده.

دلته د ټانکونو او توپونو اوبه د کتار پنده شو او هلیکوپترو پرې د پاسه وزرونه وغوړول.

اوس نو د مقابلې میدان رانودې و. پل په پل د یوې خونړۍ جګړې مرکونې ننداره ترسترګو سترګو کېده.

اوس نو ښایېده له چې د ټانکونو او الوتکو تر اورلاندې هرڅه نینه شوي واى. هغوى باید خپلې وسلې راټولې کړې او ولسوالۍ یې بېرته تعاله کړې واى. د خپلو وژل شوو کمونستي ملګرو په بدل کې یې د پرسونه د ټانکونو په پښوکې رغولې واى.

دلته یو ځل بیا لوړ رتبه صاحبمنصبانو نظامي میټنګ جوړ کړ. ځمونږ ته یې د سیمې نقشې وغړیدې. ښځاینه په ګوته کړای شول. دوه درې ځایونه نورهم په نښه شول. یو ځل بیا هرڅه له سره وکتل شول.

... او يو ځل بيا تر توپانو لاندې چوپتيا خوره شوه !

د هليکوپترونو په بدرګه ټانکونو په ډېره تيزه پر ټاخه سرک خپلې پولادي ژامې ښخولې. د مخابرې د ماشين موظف په ډېر اضطراب او هيجاني حالت کې له مرکز سره د شفرونو په ژبه خبرې کولې؛ پس تندې پې د حالاتو د مقابلې هيبت د خولو کرې ورېږ لېکي ايستلې وې چې د ډېرو په خيرو کې يې لارې جوړولې.

د ځغرو والو شوبلو عسکر د مقابلې ويرې له بل هر خيال او سوچ نه بېغمه کړي وو. د مغزو مغزو په دايره کې د توپک د ډزو او د ګولو د لمبو کريښو يکنواخته او ستومانوونکي زلزله جوړه کړې وه.

د يوه مجاهد دغټ پټکي، د کارتوسو لرک کمربند او د ټوپک خونړي شپېلي په هغه خپل ځيګرته ځېر ماليدله - او پر ماشه ايښې ګوتې په هره لحظه د هغه د زړه مزي راسستول، د ډزو د خوب احساس ان دورو، کړدونو يې خولې لکه د زهرو ترخې کړې وې.

د توپ د وبرې او سپېرې دښتې د دوه لاپې پرس چې پخوا به لمه غمو يکرنګ پوښلې وه او د شمال له ورموسره به د غمو شني لکه ديوه مستانه اتڼ چې يوه سله خوا خو ترخلقي وحشت وروسته دا دښته تر اوسه شاړه پرته ده.

د لته د ټانکونو او توپونو اربد کتار پنډ شو او هليکوپترونو پرې د پاسه وزرونه وغوړول.

ابرس نو د مقابلې ميدان رانودې وُ - پل په پل د يوې خونړۍ جګړې مرکونې ننداره تر سترګو سترګو کېده.

اوس نو ښايېدله چې د ټانکونو او الوتکو تر اورلاندې هر څه نيسته شوي واى - هغوى بايد خپلې وسلې راټولې کړې او ولسوالۍ يې بېرته فعاله کړې واى د خپلو وژل شوو کمونستي ملګرو په بدل کې يې ډېر سرونه د ټانکونو په پښو کې رغړولې واى.

د لته يو ځل بيا لوړ رتبه صاحبمنصبانو نظامي ميټنګ جوړ کړ - ځمکو ته يې د سيمې نقشې وغوړېدې - څوځايونه په ګوته کړای شول - دوه درې ځايونه نور هم په نښه شول - يو ځل بيا هر څه له سره وکتل شول

د هرځين جاج راخيستل شو- د خپلو غرونو ته بيا پورته شول ، د خپل راپورونو تبادله شول ، د ورانديې تگ خبر تېرشو او د تياري او حرکت وخت وسيته اطلاع ورکړه شوه .

هليکوپترو له پاخه سړک نه د خام سړک لوري ونيو- ټانکونو هم له خام سړک نه د دوبرو بربوکې راپورته اوپر د زوپې پيل ورکړ ، گرده لاري يوې او بلې خواته وزې کولې - د صاحب منصبانو پرځوندو برېتونو د تورو دوروبرټې يې پربل پسې غوريدې او د خولو ليکو پېړې له يوې او بلې خوا لکه ورسره نقشې ليکې ايستلې داسې لکه چې پرخپرو يې د سيمې د نقشې کرښې کښل شوي وې او يايې د دوی د رسوايي او ماتې لارې په نښه کړې وي .

د پولادو اووينو مقابله پيل شوه د ايمان او اوسپنې د غره ونښته .

گولۍ وچليدې - ټانکونه وغورېدل - الوتکې وغرمېدې او اوروونه ورېدل .

د يوې خوا وسله يوازې توپک و او د بلې خوا درانه اتومات توپونه ټانکونه ، بمونه ، الوتکې او ...

جنگ ونښت اوښه تود روان و ، مجاهدينو د کمرو شاته سنگرونه نيولي و ، په ډېر احتياط او ډېر باوري ډزې کولې ، داسې چې کارتوس يې بايد بې ځايه ونه لگيږي - دوهم دقت به يې کاوه او داسې ځای به يې

کوت لکه چې په گولۍ يې زړه نه کيږي - ځکه له هر يوه سره يوازې دوه سوه گولۍ وې او اوس يې له يوه مجهز او ترغاښو پورې مسلح پوځ سره مقابله روانه وه .

کوم کارتوس به يې چې په نښه سم ونه لگيده د زړه تفس به يې داسې تنگ شو چې زړه به يې ورسره سم وبريښيده .

د کلاشنکوفونو د ضربه ډزو په نه شليدونکې تسلسل کې به د مجاهدينو د برې تنها داسې انگازه خوروله لکه چې د کلاشنکوف تولۍ مرمۍ يې په شا شړلې وې .

* * *

د بې ورځې کېدې چې د سيمې د شاوخوا استوگنو بوډا گانو- ماشومانو او تورسرو کړې ورځ په غروکې تېره وله - سهار به چې لا لمرخپره نه وه وهلې نو د غرونو خواته به د وړو او تورسرو بيوه ستوره لېکه خوځېده .

تراچې کلي ته راورسيده نو لومړۍ يې د « بمبۍ » په کلي کې د حاجي محمد منير اخند زاده د کلا پرخوا ټانکونه راوگرځول - له کلا بېگا ټول کسان وتلي وو - خو هغوی يوازې خپل سرونه ايستلي وو کورونه ټول ډک پاته وو - تردې چې په تنارو کې د خوراک د يگونه او کټوۍ هم سلامتې ايښې وې .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هرځين جاج واخيستل شو- د مخابرو غبرونه بيا پورته شول ، د خيرت راپورونه تبادله شول ، د وړاندې تګ خبر تېر شو او د تيارۍ او حرکت ورته اطلاع ورکړه شوه .

هليکوپترو له پاخه سړك نه د خام سړك لوري ونيو- ټانکونو هم له خام سړك نه د دوړو بربوکه راپورته او پر ډزو يې پيل وکړ، ګرده لارې يوې او بلې خواته ډزې کولې - د صاحب منصبانو پرځوړندو برېتونو د تورو دوړو پردې يو پر بل پسې غوړېدې او د خولو ليکو پرې له يوې او بلې خوا لکه ورسره نقشې ليکې ايستلې داسې لکه چې پرځېرو يې د سيمې د نقشې کرښې کښل شوې وي او يا يې د دوی د رسوايي او ماتې لارې په نښه کړې وي

د پولادو او وينو مقابله پيل شوه د ايمان او اوسپنې ډغره ونښته .

ګولۍ وچليدې - ټانکونه وغورېدل - الوتکې وغرمبېدې او اورونه ولوريدل .

د يوې خوا وسله يوازې ټوپک ؤ او د بلې خوا درانه اتومات ټوپونه ټانکونه ، بمونه ، الوتکې او . . .

جنګ ونښت او بيا تود روان ؤ، مجاهدينو د کمرو شاته سنګرونه نيولي ؤ ، په ډېر احتياط او باوري ډزې کولې ، داسې چې کارتوس يې بايد بيځايه ونه لګيږي - دوی دقت به يې کاوه او داسې ځای به يې

کوت لکه چې په ګولۍ يې زړه نه کيږي - ځکه له هر يوه سره يوازې دوه سوه ګولۍ وې او اوس يې له يوه مجهز او ترغاښو پورې مسلح پوځ سره مقابله روانه وه .

کوم کارتوس به يې چې په نښه سم ونه لګيده د زړه تفس به يې داسې تنګ شو چې زړه به يې ورسره سم وبريښيده .

د کلاشنکوفونو د ضربه ډزو په نه شليدونکي تسلسل کې به د مجاهدينو د برې تنهار داسې انګازه خوروله لکه چې د کلاشنکوف ټولې مرمۍ يې په شا شړلې وي .

* * *

د ډې ورځې کېدې چې د سيمې د شاوخوا استوګنو بوډا ګانو- ماشومانو او تور سرو کړې ورځ په غرونو کې تېروله - سهار به چې لا لمر خپره نه وه وهلې نو د غرونو خواته به د وړو او تور سرو بيوه نسوره ليکه خوځېده .

تو اچې کلي ته راورسيده نو لوړې يې د « بمبۍ » په کلي کې د حاجي محمد منير اخند زاده د کلا پر خوا ټانکونه راو ګرځول - له کلا بېګا نه ټول کسان وتلي وو - خو هغوی يوازې خپل سرونه ايستلي وو کورونه ټول ډك پاته وو - تر دې چې په تنارو کې د خوراك ډېګونه او کټوی هم سلامتي اينبې وې .

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلقي صاحبمنصبان او عسکر د لاري په اوږدو کې د مجاهدينو مقابلې او بريدونو له امله او ترخ نه غورځول وو. د عسکرو مړي خو زياتره ترې پاته وو خو د ژوبلو زرګيرويو يې نور هم پر اعصابو تېرې چړې نيستې.

کلي ته په رارسيدو تانکونو د کلا خواته وګرځوله خلقيان په يوه ساختګي نا تحانه اندان پر کلا ور ننوتل لکه وحشي ځناور په يوه او بل کوټه ورايله شول، ګرانبيه شيزونه يې په خوړا وحشت راايستل او موټرونو ته يې اچول. او دغسې يې د کلا ستري دروازې ته ډينامېټ کېښودل او اور يې ورته کړ. کلايې وسوځوله.

له نورو کورونو يې هم دې شيزونه وليوتل حتى د بيوزله کورنيو ديوې غوا ژيړ غوړي يې هم ورسره بندبسودل.

د خلکو دتيام په ترڅ کې چې کوم خلقيان وژل شوي وو په ډېر وحشت د مغوی د غچ اخيستلو له پاره بېګناه وګړو ته لاس واچول شو. ډېر کسان ژوندي ونيول شول چې بيا يې هيڅ درک ونه لګيد.

له کورونو چې تورسرې او ماشومان غرونو ته ختلي وو دک دک کوروته ترې پاته وو، کوم يو يې چې څه وخت ميندلى وو خپل قيمتي شيزونه يې بنخ کړي چې هغه هم په خپوروځو کې تول خراب او له منځه تللي وو.

ځاروي په شپو شپو په اخوروونو تهي ولاړ وو د تږي ستو او تاکونو له ډزو. ژوبو هم پري شلولي وو او يو بل ځاى ته تښيدل خو ډېر ستړه چې له ډزو او جګړو سره اموخته شول بيا به د ډېرو سختو

ډزو او بمباريو پر وخت هم پر اخور کراره ولاړ وو.

عسکري قوا د چېک په موټل کې ځاى پر ځاى شوه. مجاهدين په شاوخوا غرونو کې وو او د حملې لپاره يې تيارى نيوله چې يو ځل بيا د کفر او الحاد بې ننګه بريشونه د شهيدلى انجام ننداره وښيي نو هغه وو چې په سيمه کې يو ځل بيا ترتوپان وراندې چوپتيا خوره شوه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلقي صاحبمنصبان او عسکر د لاري په اوږدو کې د مجاهدینو مقابلې ای بریدونو له اخ او تخ نه غورځولي وو. د عسکرو مړي خو زیاتره ترې پاته وو خو د ټوپلو زخمیانو بي نور هم پر اعصابو تیري چړې نیستي.

کلي ته په راسیدو تانکونو د کلا خواته ورکړځوله خلقیان په یوه ساختګي ناتمانه اندان پرکلا ورننوتل لکه وحشي ځناور په یوه او بل کوټه ورایله شول، کرانبیه څیزونه یې په خوړ وحشت راایستل او مېتوونه یې اچول - او دغسې یې د کلا ستري دروازې ته دینامیټ کیښودل او اور یې ورته کړ - کلا یې وسوځوله.

له نورو کورونو یې هم ډېر څیزونه وایستل حتی د بیوزله کورنیو دیوي غوا ژیړ غوړي یې هم ورسره بنبسودل.

د خلکو دتیار په تګ کې چې کوم خلقیان ونل شوي وو په ډېر وحشت د مغوی د غوج اخیستلو له پاره بیګناه وژونو ته لاس واچول شو. د بې کسان ژوندي ونیول شول چې بیا یې هیڅ درک ونه لګید.

له کورونو چې تورسري او ماشومان غرونو ته ختلي وو دلک کوټه ترې پاته وو، کوم یوه یې چې څه وخت میندلی و څنیل تیمتي څیزونه ابنخ کړي چې ضمعم په خپل ورځو کې تول خراب او له منځه تللي وو.

خاروي په شپو شپو په اخوړو نهي ولاړ وو دتوپیو ستوای تانکونو له ونو. ژوبوهم پری شلولي وو او یو بل ځای ته تښتیدل خو ډیرو سته چې له ونو او ځګرو سره اموخته شول بیا به ډیرو سختو

ونو او بمبارۍ پر وخت هم پر اخوړ کړ ولاړ وو.

عسکري قوا د چک په هوتل کې ځای پرځای شوه - مجاهدین په شا وخوا غرونو کې وو او د حملې لپاره یې تیاری نیولو چې یو ځل بیا د کفر او الحاد پر ننګه بریځو ته د شهیدانو انجام ننداره وښیي نو هغوږ و چې په سیمه کې یو ځل بیا ترتوپان ورانه چوپتیا خوره شوه!

... او د سهار لمونځ یې د فتحې پر میدان ادا کړ!

مازیګرنی لمر له درې څخه په تیزۍ سره خپله لمن ټوله کړه - پل په
پل یې د غرونو له لوړو نه لوړو څوکو سره خپلې وروستۍ وړانګې ځلولې او لا وروه غونډیو سره
یې ځنګله سره ځنګونه رښتیا په مخه ښکته کوله.

د درې د دواړو خواوو غرونه د تل په شان په باعظمته او ښایسته
انداز د نګې غاړې ولاړ وو او په دې غروریې د خپل هوادوالو او ویاړ
ننداره وه او چې شومره لمر ډوبیدو ته نږدې کیده او ژیړیده دومره په سیمه
کې د یوه بریمن خوځښت ازانګې خپریدې.

د مجاهدینو په یوه سنګر کې لیکه د غونډیو له پاسه جګیدله او کوزیدله
شاوخوا دلې دلې ټوپک پر اوږو ځوانانو د انتقام او غورځنګ د جذبو او
ولولو په توپان کې د یو غیر عادي هیجان او اضطراب څرګندونه

کوله

له ستړګو یې داسې بریښېده چې د دې پرځای چې ځان ته یې پام وي

کوم بل لیرې ځای په نظر کې لري او ځان ترې هېر دی .

د خلکو اوږده کتاروونه خوځېدل - مخونه یې د پګړیو پر شملو

پټ نیولي وو چې یوازې تېزې او عقابي ستړګې یې له ورا ځلیدې .

دوګړیو یو جوړک او بهیر له ګړیو وږیو لارو د یووې نقطې شا او خوا

راغونډېده .

د خلکو بهیر چوپ روان و چې د پښو له بسکالو سره دلاري په اوږدو

کې د کوروونو له بامونو د سپین سرو ښځو د دعا ګانو اسګانه ورسره

غبرګېده . د کلیو ځمکې ته د ماښام ماتو وړو ورځې د دغه خوځښت ننداري

ته ولاړې وې - داسې ښکاریده چې کټل به ستړګو کې یې دیوې معصومانه [illegible]

هیبت او وجد ځلکوین بربیښنا بیژه تود بریښ تمبشیلاوه .

د ماښام د لمانځه وروسته د کوروونو سپین سرو ۍ لا له خپلو

اوږدو دعا ګانو نه وې ولاړې شوې چې د توپکو د ډزو تندر یزو باروونو

د تیارو په زړه کې د نور کرښې وایستلې ، لحظه په لحظه د ډزو تسلسل -

زیاتیده او د امیدونو او هیجانونو سمندر ستوپانې کیده .

ستورې یو یو د آسمان پر تندي وځلیده - سپوږمۍ په ډېره

تلوسه د غرونو له کښتو وونه د حق او باطل د دغه ویاړمنې معرکې

ننداري ته سر راپورته کړ مجاهدینو له شلو رو خوا ونه د ملحدینو

مرکز چې د چک په بسکلي هوټل کې یې ځای نیولی و ، تر محاصرې لاندې

ونیو .

د چک هوټل د مرمرینو دهلیزونو رنګین ماحول هغه غږوانو دلکشو

نه درلوده ، دو پرې او مرګ غوغا له هر لوري کوټ نه پورته کیده .

عسکرو په ډېره ستومانۍ خپلې کوټې د کلاشنکوف پر ماشه خوځولې

هغه هم د خپلو کمونستو منصبدارانو له ویرې چې په ډېر لیونتوب به یې پر

عسکرو د غوسې او تهدید خوله راخلاصه کړه او د جنګ شدت ته به یې

هڅول .

د هوټل د شیشو تو تو د عسکرو او منصبدارانو پر مخ خپلې منګولې

ښخې کړې وې - او له هر لوري د مرګ کیږ پلوشې د تیارې په سینه کې یو

او بله خوا نغښلیدې .

مجاهدینو د ریو خوا ته خپل پرمختګ ته دوام ورکاوه او د سیوه

دامن بري په تلوسه یې د دښمن د زړه ستنې لړزولې ..

او چې شپه ځومره پخېده دومره د مجاهدینو بریدونه د بري درشل

ته نژدې کېدل - د شپې تیاره چې ځومره ټینګیده له دښمن لوری اولوړن

ورکیده .

د هوټل د ننه د خلقیانو او صاحب منصبانو ترمنځ د مجاهدینو د

بریدونو د مخنیوي او تکولو په تاکتیکونو باندې سخت کشمکش روان و - د

مرګ او نابودۍ ویرې ترې لار ورکه کړې وه - ځینو به یوه طرحه وړاندې

کوله

له سترګو یې داسې بریښیده چې د دې پرځای چې ځان ته یې پام وي کوم بل لیري ځای په نظر کې لري او ځان ترې هیر دی .

د خلکو اوږده کتارونه خوځېدل - مخونه یې د پګړیو پس شملو پټ شوي وو چې یواځې تېزې او عقابي سترګې یې له ورا ځلیدې .

د وګړو یو جوړک او بهیر له ګرېو وېږو لارو د یوې نقطې شاوخوا راغونډېده .

د خلکو بهیر چپ روان و چې د پښو له ښکالو سره دلاې په اوږدو کې د کورونو له بامونو د سپین سرو ښځو د دعا ګانو اسګانه ورسره غبرګېده . د کلي مخې ته د ماشومانو وړې وړې ولې د دغه خوځښت ننداره ته ولاړې وې - داسې ښکارېده چې په سترګو کې یې د یوې معصومانه ښېي هیبت او وجد ځلکوونو بریښنا بیزه تور بریښ تمثیلاوه .

د ماښام د ملامخه وروسته د کورونو سپین سرو لا له خپلو اوږدو دعا ګانو نه وې ولاړې شوې چې د تیکو د ونو ننداریزو بازونو د تیارو په زړه کې د نور کرښې وایستلې ، لحظه په لحظه د ونو تسلسل - زیاتیده او د امیدونو او هیجانونو سمندر ستوپاڼي کېده .

ستوري یو یو د آسمان پرتندي وځلیده - سپوږمۍ په ورو تلوسه د غرونو له کنډوونه د حق او باطل د دغه ویاړمنې معرکې ننداري ته سر راپورته کړ. مجاهدینو له ښلو ونو خوالونه د ملحدینو

مرکز چې د چک په ښکلې هوټل کې یې ځای نیولی و ترمحاصرې لاندې ونیو .

د چک هوټل د مرمرینو د هلیزونو رنګین ماحول هغه غږ انو دلکښي نه درلوده ، د وېرې او مرګ غوغا له هر یوه کوټ نه پورته کېده .

عسکرو په ډېره ستومانۍ خپلې ګوتې د کلاشنکوف پر ماشه خوځولې هغه هم د خپلو کمونستو منصبدارانو له وېرې چې په ډېر لیونتوب به یې پر عسکرو د غوښې او تهدید خوله راخلاصه کړه او د جنګ شدت ته به یې هڅول .

د هوټل د شیشو تر تود عسکرو او منصبدارانو پرمخ خپلې منګولې ښخې کړې وې - او له هر لوري د مرګ یې پلوشې د تیارې په سینه کې یو او بله خوا نغښلیدې .

مجاهدینو دریو خواوو ته خپل پرمختګ ته دوام ورکاوه او د سوبه دامن بري په تلوسه یې د دښمن د زړه ستنې لړزولې..

او چې شپه څومره پخېده دومره د مجاهدینو بریدونه د بري درشل ته نژدې کېدل - د شپې تیاره چې څومره تینګېده له دښمن لوري اولونه ورکېده .

د هوټل د ننه د خلقیانو او صاحب منصبانو ترمنځ د مجاهدینو د بریدونو د مخنیوي او تکولو په تاکتیکونو باندې سخت کشمکش روان و - د مرګ او نابودۍ وېرې ترې لاس ورکړي وه - څینو به یوه طرحه وړاندې

کوله او ځینو به د بلې لارې او پلټ تجویز عملي کول پیشنهادول او په یوه او
بل به یې د سلامتۍ تړوونه لګول . او په پای کې به یې توله ژوندیک او تاو سیا د
خپلو عسکرو په وژلو - کنځلو - ترټلو او ځورلو سړه او پادشاه خوا په کلو
او کوروټو د مشکو او درنو ماشیندارو په بې دریغه ډزو ؛ شپې ورځې مهیبه
او درنه بڼه نیولې وه .

سپوږمۍ د اسمان پر تندي خپلې پلوشې خپرې کړې وې - داسې
ښکاریده لکه چې د روسي غلامانو پر کوڼه ولاړ بې غیرتۍ او شرمیدلې ماته
پرکړیږ خاندي د مجاهدینو خوښنده سیوري چې پل په پل وړاندې تګ
مخه کوله د سپوږمۍ په تته رڼا کې یې له بله اوښتل او ښتل .

سیند هم بیا سړه یون کاوه تا به ویل چې د حق او باطل د معرکې
شور او زوږ ته یې غوږ نیولی او د ډزو له خونده یې خپلې څپې ویدې کړې
دي .

د هوټل د محاصرې کړۍ ساعت په ساعت تنګیده او ورسره
د دښمن د مقاومت بوږجلونه سړېدل او ډزې یې اوله په کراریدې -
د تېښتې ټولې لارې تړلې وې د مقابلې توان ترې د شپې په تیاره کې
نا معلوم لوري ته کډه بار کړې وه - یوه مخه ورته بېرته وه
او هغه د تسلیمیدو مخه وه - او د تسلیمیدو له تصور سره به د ولس
د انتقام د جذبې ځپڅانده لمبې ترې چاپېره شوې ؛ که تسلیم شي او -
ژوندي د دغه پاړیدلي او تهریدلي ولس منګولو ته ورشي څه لوبې او

غمرې به پرې وکړي ! خو پدې نپوهیدل چې په اسلام کې له دښمن سره
هم د عدالت په اساس د چلند امر شوی دی . . .

سهار لا سپیدې نه وې چاودلې چې د دښمن له خوا خال خال ډزې
هم بندې شوې - د مجاهدینو په ډزو کې هم لږ کمښت راغی خو د پوره
بېړته زیاتې او سختې شوې .

چرګانو پرله پسې په زوره زوره بانګونه ویل داسې ښکاریده چې
د مجاهدینو د سوبې په استقبال کې د زړه له تل نه د خوښۍ زیری کوي .

د پېړۍ کلي د جوماتو د اذان له (اَللهُ اَکبَر) سره د دښمن د -
تسلیمیدو غږ پورته شو . د سلهاو پر ځمکه کېښوده ، مجاهدین
فاتح پرې ورپورې ختل - او د سهار لمونځ یې د فتحې پر ځمځمیدان اداکې .

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوله او ځینو به د بلې لارې او بل تجویز عملي کول پیشنهادول او په یوه او بل به یې د ملامتیو توروونه لګول . او په پای کې به یې تول ذوکټ او تاو سیا د خپلو عسکرو په وژلو - کنځلو - ترټلو او ډزو سره او پادشاه خوا په کلو او کورونو د مشکو او درنو ماشیندارو په بې دریغه ډزو شپې د ډېره مهیبه او درنه بڼه نیولې وه .

سپوږمۍ د اسمان پر تندي خپلې پلوشې خپرې کړې وې - د اسې ښکاریده لکه چې د روسي غلامانو مړکونو دار بې غیرتۍ او شرمیدلي ماته په کړو کړو خاندی د مجاهدینو خوشحنده سپوږمۍ چې پل په پل بې درانده ټټګ هغه کوله د سپوږمۍ په تته رڼا کې یو له بله اوښتل را اوښتل .

سیند ټن بیا سړه یون کاوه تا به ویل چې د حق او باطل د معرکې شور او زوږ ته یې غوږ نیولی او د ډزو له خونده یې خپلې څپې ویدې کړې دي .

د هوټل د محاصرې کړۍ ساعت په ساعت تنګیده او ورسره د دښمن د مقاومت بورجلونه سړېدل او ډزې یې ورو په ورو کمېدې - د تیښتې ټولې لارې تړلې وې د مقابلې توان تري د شپې په تیاره کې نا معلوم لوری ته کډه بار کړې وه - یوه مخه ورته بېرته وه او هغه د تسلیمېدو مخه وه - او د تسلیمېدو له تصور سره به د ولس د انتقام د جذبو ډېر غړانده لمبې ترې چارپېر شوې ، که تسلیم شي او - ژوندی د دغه پاریدلي او تهریدلي ولس لاس ته ورشي څه لوبې او

غرې به پرې وکړي ! خو پدې نپوهیدل چې په اسلام کې له دښمن سره هم د عدالت په اساس د چلند امر شوی دی . . .

سهار لا سپیدې نه وې چاودلې چې د دښمن له خوا خال خال ډزې هم بندې شوې - د مجاهدینو په ډزو کې هم لږ کمښت راغی خو د پېړه ته زیاتې او سختې شوې .

چرګانو پرله پسې په زوره زوره بانګونه ویل داسې ښکاریده چې د مجاهدینو د سولې په استقبال کې د ډزو له تل نه د خوښۍ زیری کوي .

د پیرې کلي د جوماتو د اذان له (اللّٰه اکبر) سره د دښمن د - تسلیمېدو غږ پورته شو او سله یې پر ځمکه کېښوده ، مجاهدین فاتح پرې ور ورختل - او د سهار لمونځ یې د فتحې پر ځمکه میدان ادا کړ .

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او تول ولس د ورور ولۍ په مزي سره راغونډ شوی و

خلکو خپلې ورځنۍ چارې په عادي توګه پرمخ بیولې او د خپلې خوارۍ او مزدورۍ په خولو کې ډوب وو. یوې خواته به چې سرې کتل نو یو داسې تحول او اوښتون به یې ترسترګو شو چې هر څه به ورته بدل او بل ورېرېښېدل تر دې چې د خلکو په څېرو کې هم د یوه ژور بدلون نښې ځلېدې. خود همدغه بدلون بلې خواته یو داسې آرام او مطمئن ماحول مسلط و چې وګړو په پوره ډاډ خپلې ژوندچارې ترسره کولې، داسې لکه چې هیڅ هم نه وي پېښ شوي، کړاو کړاوي وه او د خلکو داند ښښو پرژبغرانده او راو به توی شوي وي.

کله چې په افغانستان کې حکومتونه ټینګ و ولایتونه، ولسوالۍ او علاقدارۍ فعالې وې لا هم پدغسې یوا مناک او ډاډمن چارپېرچل کې چا ساه نه وه اخیستې سړي حیران شي چې پدغسې بحراني او خطرناکو حالاتو کې چې یو ولس په تش لاس له یوه

مجهز غاصب پوځ سره په نابرابره جګړه کې وي ځکه دغسې یو آفاقي تنظیم پیوستون او د یوې خوځنده بولۍ د ولسونو ترمنځ را پیښې وغځوي.

دا د افغاني ټولنې یوه ستره او بارزه ځانګړنه ده چې په لویو او تاریخي حساسو شرایطو کې وکړي د ملي کتو په جهت او د هېواد د پت او آزادۍ د دفاع په لارکې پخپله سره تنظیم او پر یوه الهي رسۍ وترل شي.

کوم نظم چې افغاني ټولنې په دغسې حساسو او بحراني شرایطو کې خپل کړی د هغو پېلګه نورا لبر مېندل شوې چې بیا په عادي شرایطو او حکومتونو د ټینګښت پر وخت هم نده لیدل شوې او په عادي او آرام چا پېرچل کې د همدغه ټولنې له کوټو هم وتلې ده.

* * *

د زرګونو وسله والو مجاهدینو چې هېڅ یې د سیمې پر دفاعي کرښو کې سنګرونه نیولي وو پالل او د هغوی دارتیاوو پوره کول ټول د ولس پر غاړه وو. هر سنګر ته خوراکي مواد رسول او د دغو موادو د رسولو له پاره د پروګرام پلان اوڅنوبت ترتیب او تعمیل هم د ولس کار و. هره ورځ هرکلي په خپل وار بېله کوم شور او کرکیچ څخه پخې ډوډۍ ټولولې او د سیمې لوی جومات ته به یې رارسولې هلته به د نوبت له مخې په د پرنظم او اوډون سنګرونو ته رسول کېدې دا سې چې نه یوه ورځ پکې ځنډ راغی او نه کوم چا ترې ځان وغړاوه. سري فکرکاوه چې دا کارونه پخپله کېږي دا هرڅه یوه معجزه غوندې بریښېده. ولسي قرارداد ونو هر څه تنظیم او عیارکړي وو.

هرکلي ته سپین ږیري مشرتاکل شوی و خود ځواني «ملک» په بنه نه بلکې یو ولسي مشر. د کلو د غو مشرانو بیا د سیمې په سطحه بل مشر درلود او هغه مشر بیا په شورا کې برخه درلوده. پدې ډول ځواني د خانۍ او ملکۍ وروست او مستبد نظام خپل ځای یوه ولسي نظام ته پرېښود.

زه دا نه وایم چې دغه سیستم به څه نیمګړتیا او کمزورې نه لرلې او یا به یې د طراحانو او کرځوونکو له خوا په چاڅه زور زیاتی نه وي شوی بلکې زما هدف د هموميا تو لورۍ دی چې څه وړ په حساسو او بحراني حالاتو کې خلک سره راټولېږي، را و لاړېږي تنظیم کېږي او یوه ولسي اداره چلوي

* * *

د سیمې بریدونه ټاکل شوي وو. له برید سره سم د مجاهدینو بیرغو نه رپېدل او د خپلې ریا په شپو کې یې د ولس د آزادۍ او پرېتم ترانې غږولې. دلته د مجاهدینو وروستی ریا یکاوه چې سیمې ته د ننوتو او وتو د کنترول ترڅنګ یې د دفاع دلومړنۍ کرښې حیثیت هم درلود.

تلفون له همدغه پایګاه نه د شورا تر دفتر او بیا د سیمې ترنورو مهمو ځو او مرکزونو پورې غزېدلی و، چې وخت پر وخت د لازمو هدایاتو او خبرتیاوو په اړه ترې کټوره استفاده کېده.

د برېښنا فابریکه چالانه وه، کابل ته یې برېښنا قطع کړې وه خود سیمې د استوګنو له پاره یې برېښنا برابروله. امنیت دومره ټینګ وچې ځوا به ځوانو هلکانو د ساتېرۍ له پاره له باغونو نه منې او نورې مېوې غلا کولې خو پدې وخت کې هغه د ساتیرۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

مجهز غاصب پوځ سره په نابرابره جګړه کې وي خنګه د غسې یو آفاقي تنظیم پیوستون او د یوې خولې بولۍ د ولسونو ترمنځ رابینې وغځوي.

دا د افغاني ټولنې یوه ستره او بارزه ځانګړنه ده چې په لویو او تاریخي حساسو شرایطو کې وګړي د ملي ګټو په جهت او د هیواد د پت او آزادۍ د دفاع په لار کې پخپله سره تنظیم او پر یوه الهي رسۍ وتړل شي.

کوم نظم چې افغاني ټولنې په د غسې حساسو او بحراني شرایطو کې خپل کړي د هغو بیلګه خورا لږ میندل شوې چې بیا په عادي شرایطو او د حکومتونو د ټینګښت پر وخت هم نده لیدل شوې او په عادي او آرام . چاپېریال کې د همدغه ټولنې له کوټو هم وتلې ده.

* * *

د زرګونو وسله والو مجاهدینو چې همېش یې د سیمې پر دفاعي کرښو کې سنګرونه نیولي وه پالل او د هغوی دارتیاوو پوره کول ټول د ولس پر غاړه وو. هر سنګر ته خوراکي مواد رسول او د دغو موادو د رسولو له پاره د پروګرام پلان او نوبت ترتیب او تعمیل هم د ولس کار ؤ. هره ورځ هر کلي په خپل وار بېله کوم شور او کړکیچ څخه پخې ډوډۍ ټولولې او د سیمې لوی جوماتونو ته به یې راوړې او هلته به د نوبت له مخې په ډېر نظم او اوډون سنګرونو ته رسول کېدې دا سې چې نه یوه ورځ پکې څنډ راغی او نه کوم چا ترې ځان وغړاوه. سړی فکر کاوه چې دا کارونه پخپله کېږي دا هر څه یوه معجزه غوندې بریښېده. ولسي قراردادونو هر څه تنظیم او عیار کړي وو.

هر کلي ته سپین ږیري مشر ټاکل شوی ؤ خود ښوالي «ملک» په بڼه نه بلکې یو ولسي مشر. د کلو د غو مشرانو بیا د سیمې په سطحه مشر درلود او هغه مشر بیا په شورا کې برخه درلوده. پدې ډول ښوالي د خانۍ او ملکۍ وروستۍ او مستبد نظام خپل ځای یوه ولسي نظام ته پرېښود.

زه دا نه وایم چې دغه سیستم به څه نیمګړتیا او کمزورۍ نه لرلې او یا به یې د طراحانو او کړچوونکو له خوا په چاڅه زور زیاتي نه وي شوې بلکې زما هدف د عمومیاتو لورۍ دی چې څه وړ په حساسو او بحراني حالاتو کې خلک سره راټولېږي. راولاړېږي تنظیمېږي او یوه ولسي اداره چلوي

* * *

د سیمې بریدونه ټاکل شوي وو. له برید سره سم د مجاهدینو بیرغونه رپېدل او د خپلې رپا په څپو کې یې د ولس د آزادۍ او پرېتم ترانې غږولې. د لته د مجاهدینو وروستۍ پایګاوې چې سیمې ته د ننوتو او وتو د کنترول ترڅنګ یې د دفاع د لومړنۍ کرښې حیثیت هم درلود.

تلفون له همدغه پایګاه نه د شورا تر دفتر او بیا د سیمې ترنورو مهمو برخو او مرکزونو پورې غزېدلی ؤ، چې وخت پر وخت د لازمو هدایاتو او خبرتیاوو په اړه ترې ګټوره استفاده کېده.

د برېښنا فابریکه چالانه وه، کابل ته یې برېښنا قطع کړې وه خود سیمې د استوګنو له پاره یې برېښنا برابروله. امنیت دومره ټینګ وچې ښوا به ځوانو هلکانو د ساتېرۍ له پاره له باغونو نه منې او نورې مېوې غلا کولې خو پدې وخت کې هغه د ساتېرۍ

د غلاغخه هم ونیول شوه او هیڅ داسې پېښه ونه شوه چې په هغه کې دې د چا مال او حیثیت ته صدمه رسېدلې وي عجیبه خبره خو دا ده چې پخوا به له حقوقي دعواګانو نه پرولسوالی او محکمه وار نه کېده خو پدې وخت کې دغه ګردې ربړې او اړې شوې نیکاره دې، پخوانۍ د ښمنۍ او بد بینۍ هم له منځه ولاړې - د پرسخت مخالفین هم دیو بل ترڅنګ و درېدل. خوله بده بخته چې وروسته د ځان غوښتنو او د قدرت دلیو نتوب او د ګوند بازیو بزکشیو او منفي رقابتونو د سیمې دغه د امن، ورورۍ او اطمینان فضا تر د ېره ګرد جنه کړه او هغه شورا یي نظام یې د ګوندي مسابقو او ګوندیو د اختلافاتو لوري ته ورساوه.

خو په سیمه کې اسلامي او ښتون دژوندانه د عادي حالت د استقرار او پاینت تر څنګ د یوه بنیادي تحول او بدلون لار هم پرانستله دومره چې پدغو جنګونو کې د سیمې د نبوغځیو ودانی روغې رمتې پاتې وې او د بریښنا فابریکه د اولس په کټه فعاله وساتله شوه.

... او سهار لمر لا خیره ته وه و هلې ...

یو ځل بیا پر سیمه دیوې نوې او سختې حملې خبر راورسېد - خبر له کابله رارسېدلی ؤ داسې چې له میرویس میدان څخه ترارغندی پورې سرک تول تانکونو او نورو پوځي وسیلو اولاریو نیولی ووچې مخ په وړاندې روان وو.

د روژې مبارکه میاشت وه زما په خیال چې ۱۳ مه روژه وه، ملایانو فتوی ورکړې وه چې مجاهدینو ته د روژې خوړل روادي. خو یوه مجاهد هم د روژې خوړلو ته زړه نه شو ښه کولی - که څه هم په رواوالي کې یې څه شک نه درلود خو خوړل یې د ځان د پاره شرم او یو دول بې مروتي ګڼله او بله دا چې دوی د اسلام په لار کې وسله راپورته کړې او اوس پخپله روژه وخوري داورته ډېره سخته ښکارېده له دښمن سره له جګړې هم سخته او د ټانګ او بم له مقابلې هم ګرانه، د ادولس اعتقاد ؤ او ولسي انګیرنه.

لمر لا نه ؤ ختلی، خلک له جوماتونو نوی راګرځېدلي وو بزګرانو چې پروون د قوې د رانګ آوازه اورېدلې وه کارته د تلو په اړه دوه زړي وو. په تېره په کورونو کې د مېندو خویندو او میرمنو له خوا ډېره ټېنګتیا کېده څو نن ورځ له کاره تېر شي. خود

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غلا غخه هم ونیول شوه او هیڅ داسې پېښه ونه شوه چې په هغه کې دې د چا مال او حیثیت ته صدمه رسېدلې وي عجیبه خبره خو دا ده چې پخوا به له حقوقي دعواګانو نه پرولسوالۍ او محکمه ولاړنه کېده خوپدې وخت کې دغه ګردې ربړې اوارې شوې .

نبکاربدې، پخوانۍ د ښمنۍ او بد بینۍ هم له منځه ولاړې - د پرسخت مخالفین هم دیوبل ترڅنګ و درېدل . خوله بده بخته چې وروسته د ځان غوښتنو او د قدرت د لیونتوب او د ګوند بازیو بزکشیو او منفي رقابتونو د سیمې دغه د امن ، ورورۍ او اطمینان فضا تر د ېره ګرد جنه کړه او هغه شورایي نظام یې د ګوندي مسابقو او ګوندیو د اختلافاتو لوري ته ورساوه .

خو په سیمه کې اسلامي اوښتون دژوندانه دعادي حالت داستقرار او یا ېښت تر څنګ د یوه بنیادي تحول او بدلون لار هم پرانستله دومره چې پدغو جنګونو کې د سیمې د ښوونځیو ودانۍ روغې رمټې پاتې وې او د برېښنا فابریکه داولس په ګټه فعاله وساتله شوه .

. . . او سهار لمر لا ځیره ته وه وهلې . . .

یو ځل بیا پر سیمه دیوې نوې او سختې حملې خبر راورسېد - خبر له کابله رارسېدلی ؤ داسې چې له میرویس میدان څخه تر ارغندی پورې سرک تهول ټانکونو اونورو پوځي وسیلو او لاریو نیولی وو چې مخ په وړاندې روان وو .

د روژې مبارکه میاشت وه زما په خیال چې ۱۳ مه روژه وه، ملایانو فتوی ورکړې وه چې مجاهدینو ته د روژې خوړل روا دي . خو یوه مجاهد هم د روژې خوړلو ته زړه نه شو ښه کولی - که څه هم په رواوالي کې یې څه شک نه درلود خو خوړل یې د ځان د پاره شرم او یو ډول بې مروتي ګڼله او بله دا چې دوی د اسلام په لار کې وسله راپورته کړې او اوس پخپله روژه وخوري دا ورته ډېره سخته ښکارېده له دښمن سره له جګړې هم سخته او دیانګ او بم له مقابلې هم ګرانه ، دا د ولس اعتقاد ؤ او ولسي انګیرنه .

لمر لا نه ؤ ختلی خلک له جوماتونو نوی راګرځېدلي وو بزګرانو چې پرون د قوې درانګ آوازه اورېدلې وه کارته د تلو په ارو دوه زړې وو . په تېره په کورونو کې د مېندو خویندو او میرمنو له خوا ډېره ټینګښتیا کېده څو نن ورځ له کاره تېر شي . خود

هغوی همداڅرګند وُ که داسې هره ورځ د توپ له آوازې او راکټو سره هغوی کارپرېږدي زراعت به په ټپه ودرېږي، ځمکې به شاړې پاتې شي. کبنتونه به وسوځېږي او ښکاره ده چې بیا به مجاهدین هم لدغه لارې د راولاړو شویو ستونزو او ربړو له لاسه آرام نه مومي او جهاد به هم له یوې اقتصادي تکیې او ملاتړ څخه بې برخې شي.

هغوی مجبور وُ. دخپل کار سامان او وسایل یې برابر او روان شول، خو دومره هریوه وویل: چې که حالات خراب شول او قوه راورسېده ځوک واړه پدوی پسې مه لېږئ هسې نه چې بېباري پرې وشي هغوی پوهېږي او خپله چاره کولی شي.

د شورا رئیس - مرستیال قومندان او غرو اضطراري غونډه جوړه کړې وه د شورا رئیس پخپل ګډانګرۍ درانده انداز د اولسوال په شعبه کې د هغه د میز ستر شا ناست وُ لهسترګو یې یو نوی او مخصوص هیبت ښکارېده او یو ډول تریخ او پاڅوونکی کیفیت ترې ځلېده. په غونډه کې د ټولو غړو په یوه خبره اتفاق وو او هغه دمقابلې او مقاومت خبره او تر وروستی سلګۍ پورې د جنګېدو هوډ.

دغونډې په پای کې هغه ژر ژر د ټیلفون اندول وګرځاوه او د معمول خلاف یې په لنډو ټکو کې د مجاهدینو مرکزونو ته د تیارسۍ او حرکت امر وکړ. د ټیلفون غوږۍ یې قومندانانو ته ورکړه او هغه په یوه ساده عسکري انضباط او نظم څو مختصري جملې ووېلې او د حرکت بولنه یې ورکړه.

د لږې شېبې له پاره یو معنا دار سکوت حکم وچلاوه چې د شورا د رئیس دنري او ترخې موسکا یوې لنډې شېبې مات کړ.

د شورا له دفتر نه د با ندې د سا تونکو په سترګو کې یو مهیب حرکت تر سترګو کېده د شورا دفتر چې څه موده مخکې د خلقیانو دیې جلبه واکمنۍ، لنډغرۍ او د سیمې د مؤمنو او پتمنو استوګنو د ځورولو وېرولو نکی مرکز وُ، داڅه وخت بلهبنه غوره کړې وه، بېل نظم او نظام پکښې چلېده - بېلې خبرې پکښې لیدل کېدې او نورې خبرې او فیصلې پکښې اجرا کېدې.

نن دغه دفتر بیا څه بل ډول ښکارېده خو هغه ورځ نه لکه د خلقیانو دناروا واکمنۍ په وخت کې.

مؤظفین او محافظین ګرندی او په جدی څېره کې د دفترونو ته تلل او راتلل او په بیړې سره به یو ه لوري ته روانېدل.

دقوماندې په رسېدو د حملې د مخنیوی او مقابلې له پاره په ټوله سیمه کې د تیارسی غږ خپور او دغزا ډول وډنګېده د الله اکبر چیغه پورته شوه او د مجاهدینو منظمو ګروپونو حرکت وکړ.

له پاسه یو دوهٔ ګروپه مجاهدین راورسېدل - خدای خبر چې څه وخت به یې حرکت راکړی وی او څومره لار به یې وهلی او څومره به ستومانه وو، په مخونو یې د لارې د دوړو او ګردونو پیکه ښنهناسته وه - دوی به سترې و وخو د ستومانۍ نښې نه پکې لیدل کېدې - دوی یوه ناانډوله جنګ ته روان وو خو د په شا ټک او ماتې فکر نه وُ وورسره دوی له یو ټوپک او ۲۰۰ ګولیو سره د ټپا نکونو، توپونو او الوتکو مقابلې ته ورنږدې کېدل خو ویرې او اندېښنې آثار نه پکې تر سترګو کېدل.

له هغې خوا ترغاسنونو پورې ډک وسله وال دښمن دزغرو الوتانکونو په ملاتړ بهیرکې روان وُ

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی همدا اټوندو چې کله داسې هره ورځ د توپو له آوازې او راکټو سره هغوی کار پر پرېږدي زراعت به په ټپه ودرېږي، ځمکې به شاړې پاتې شي. کښتونه به وسوځېږي او بنکاره ده چې بیا به مجاهدین هم لدغه لارې د راولاړو شویو ستونزو او ربړو له لاسه آرام نه مومي او جهاد به هم له یوې اقتصادي تکیې او ملاتړ ځخه بې برخې شي.

هغوی مجبور و. د خپل کار سامان او وسایل یې برابر او روان شول، خو دوه ره هریوه وویل: چې که حالات خراب شول او قوه راورسېده ځوک وار ه پدوی پسې مه لېږئ هسې نه چې بېباري پرې وشي هغوی پوهېږي او خپله چاره کولی شي.

د شورا رئیس - مرستیال قومندان او غرو اضطراري غونډه جوړه کړې وه د شورا رئیس پخپل ګانګري درانده انداز د اولسوال په شعبه کې د هغه د میز تر شا ناست و. له ستر کو یې یو نوی او مخصوص هیبت ښکارېده او یو ډول تریخ او پاځوونکی کیفیت ترې ځلېده. په غونډه کې د ټولو غړو په یوه خبره اتفاق وو او هغه د مقابلې او مقاومت خبره او تر وروستي سلګۍ پورې د جنګېدو هوډ.

دغونډې په پای کې هغه ژر ژر د تیلفون اندول وګرځاوه او د معمول خلاف یې په لنډو ټکو کې د مجاهدینو مرکزونو ته د تیارسۍ او حرکت امر ورکړ. د تیلفون غوږی یې قومندان ته ورکړه او هغه په یوه ساده عسکري انضباط او نظم خو مختصري جملې ووېلې او د حرکت بولنه یې ورکړه.

د لږې شیبې له پاره یو معنادار سکوت حکم وچلاوه چې د شورا د رئیس دنرۍ او ترخې موسکا یوې لنډې شېبې مات کړ.

د شورا له دفتر نه د با ندې د ساتونکو په سترګو کې یو مهیب حرکت ترسترګو کېده د شورا دفتر چې څه موده مخکې د خلقیانو د بې جلبه واکمنۍ، لنډغرو او د سیمې د مؤمنو او پټمنو استوګنو د ځورولو ویروونکی مرکز و، داځه وخت بلا بڼه غوره کړې وه، بېل نظم او نظام پکښې چلېده - بېلې خبرې پکښې لیدل کېدې او نورې خبرې او فیصلې پکښې اجرا کېدې.

نن دغه دفتر بیا څه بل ډول ښکارېده خو هغه ورځ نه لکه د خلقیانو دناروا واکمنۍ په وخت کې.

مؤظفین او محافظین ګرندی او په جدي څېره کې د دفترونو ته تلل او راتلل او په بېړې سره به یوه لوري ته روانېدل.

د قوماندې په رسېدو د حملې د مخنیوي او مقابلې له پاره په ټوله سیمه کې د تیارسي غږ خپور او د غزا ډول وډنګېده د الله اکبر چیغه پورته شوه او د مجاهدینو منظمو ګروپونو حرکت وکړ.

له پاسه یو دوه ګروپه مجاهدین راورسېدل - خدای خبر چې څه وخت به یې حرکت راکړی وي او څومره لاره یې وهلې او څومره به ستومانه وو، په مخونو یې د لارې د دوړو او ګردونو پیکه ښښناسته وه - دوی به ستړي وو خو دستومانۍ نښې نه پکې لیدل کېدې - دوی یوه ناانډوله جنګ ته روان وو خو د یو شاتګ او ماتې فکر نه و. وروسره دوی له یو توپک او ۲۰۰ ګولیو سره د ټانکونو، توپونو او الوتکو مقابلې ته ورننوتي کېدل خو ویرې او اندېښنې آثار نه پکې تر سترګو کېدل.

له هغې خوا تر غاښونو پورې ډک وسله وال د ښمن د زغروالو ټانکونو په بهیر کې روان و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کن شپ هلیکوپترونو بدرګه کاوه اولدې خوا پښتنی اېبلې په نس وربې مجاهد په خپلو پښو پلي یون کاوه .

له هغه لوري د ټانکونو او شوبلو درزا او غرار خوت او لدې خوا دحق دلارې بې وسلې او بې وسیلې مجاهدینو درانده ، آرام متین او پاخه قدمونه اوچتول .

په یوه لیکه د حق او باطل د لښکرو مقابله پیل شوه - کولی وچلېدې ټانکونو ځکه ولړزوله او الوتکو داورګولې واورولې .

سهار لېرلا څېره نه وه وهلې او د دنګو غرونو پرڅوکو دلمر طلایی وړانګولا د نورکرښې نه وې ایستلې چې دغرونو پرامتداد د سرو ګولیو پلوشې خپرې شوې او ورپسې د ټانکونو سختو ډزو ځمکه ولړزوله دالوتکو مهیب ګرس د دښمن د نړېدلی او وارخطا موقف څرګندوی وکړه - لدغو لړزوونکو ډزو او کړسهار سره ماشومان دخپلو پر بستړو کې راکښېناستل - دپوښتنو په ډول انداز یې یو بل ته وکتل - زړو پوهېدل - په پټه خوله یې یو بل ته څو څو واره وکتل او په سترګو سترګو کې یې د پرخه سره وویل او د یو بل په زړه وپوهېدل - د سترګو دغه معصومانه جنګ یو عالم اسرار او سوالونه لرل . چې اوس به ټانکونه د هغوی پزکورونو ورخېژي داو بوس په ډزو به یې کورونه پړکې ، الوتکې به پرې بمونه غورځوي - پلار ، ورور او نورو خپلوانو به یې څه څه تېرېږي او په دوی به څه حال راځي . . . .

بې وسلې خلک د غرونو په لور روان شول ځکه که قوه وراندې تېره شي د هغوی د سرخطر دی .

هلته جنګ بنه تود روان و ، مجاهدینو په دریو برخوکې د دښمن مقابلې ته

سنګرونه نیولی وو - لدې خوا به د مجاهد د ټوپک له یوه ډز سره له هغه خوا د درند و ماشینګنو او توپونو یو دوامدار باړ وچلېد - سرې به فکر کاوه چې پر دغه مسلسل شلیک چې د مجاهد د ټوپک دیوه ډز په ځواب کې د هغه پرمورچل شوی هغه څه کوې کانې به هم اوره شوی وی او ځمکه به پر یو بل مخ اوښتی وي ، خو چې کتل به دې بیا به له همغه مورچې د مجاهد د ټوپک ټنګ شو داسې رسا ډز چې که په دوربین کې به دې وکتل نوګولی به وختی د د ښمن پر بدن ښتی وه .

بنځو خپلې کالې چې د پخوانیو پاچاهانو دوخت کومه نیمه بندکړې روپۍ وه له ځینو نورو څیزونو سره یو ځای بل ځای ښخولې - چې یو ځای کې به یې ښخښې کړې نو زړه به بیا څه ورته وویل په هغه ځای به بې باوره شوې بل ځای ته به یې یووړې ځکه که قوه راتېره شي نو دا هیڅ به پرې نږدې نور څه کوې چې د کورونو د زېرو غورو په لوټلو هم دریغ نکوي .

قوه له وړاندې تګ څخه پاته شوه خو ځکره په ټول قوت سره روانه وه په یوه برخه کې په اوار ډاګ کې مجاهدینو قوه محاصره کړې وه .

محمد نبي مجاهد به ویل : ما ته د د ښمن لدو یشتلو څخه د ډزو په تسلسل کې د هغوی رغړېدل او له وحشت څخه د که ښېښته خوند راکړی او همېشه به یې د دښمن د لیو نی ښېښتي لذت یاد اوه ، وبه یې خندل اوږی به یې پورته وغورځولې او په خندا کې په ووک غږ به یې ویل : ما ته یې د ځکولو په باران کې د ډوډۍ ذا یې ایمانه تر ټکي خوند راکوي .

هغه به کله ناکله د شوخی له مخې ویل : زه یې له تندي پرته بل ځای نه

چې کن شپ هلیکوپترونو بدرګه کاوه او لدې خوا پښتنې اېلې په نس وړی مجاهد په خپلو پښو پلی یون کاوه.

له هغه لوري د ټانکونو او شوبلو درزا او غرار خوت او لدې خوا دحق دلاري بې وسلي او بې وسیلي مجاهدینو درانده ، آرام متین او پاخه قدمونه اوچتول.

په یوه لیکه د حق او باطل د لښکرو مقابله پیل شوه - کولی وچلېدې ټانکونو ځکه ولړزوله او الوتکو داور ګولی واورولی.

سهار لمر لا ختلی نه وه وهلی او د دګروندو پرڅوکو د لمر طلایي وړانګو لا د نور کرښې نه وې ایستلي چې د غرونو پرامتداد د سرو ګولیو پلوشې خپرې شوې او وريښې د ټانکونو سختو ډزو ځمکه ولړزوله دالوتکو مهیب کرس د دښمن د زړه لې او وارخطا موقف څرګند وی وکړه - لدغو لړزونکو ډزو او کړسهار سره ماشومان د خپل خز په بستروکې راکښېناستل - د یو ښتنو په ډک انداز بې یو بل ته وکتل - زړ و پوهېدل - په پټه خوله یې یو بل ته څو څواره وکتل او په سترګو سترګو کې یې د مرڅه سره وویل او د یو بل په زړه وپوهېدل - د سترګو دغه معصومانه جنګ یو عالم اسرار او سوالونه لرل. چې اوس به ټانکونه د هغوی پزکوروونو ور ختږي داو بوس په ډزو به یې کورونه پړې، الوتکې به پرې بمونه غورځوي - په پلار، ورور او نورو خپلوانو به یې څه څه تېرېږي او په دوی به څه حال راځي . . . .

بې وسلې خلک دغرونو په لور روان شول ځکه که قوه ورانډې تېره شي د هغوی د سرخطر دی.

هلته جنګ بنه تود روان و ، مجاهدینو په درېو برخوکې د دښمن مقابلې ته

سنګرونه نیولي وو - لدې خوا به د مجاهد د ټوپک له یوه ډز سره له هغه خوا د درند و ماشینګنو او توپونو یو دوامدار باړ وچلېد - سرې به فکر کاوه چې په دغه مسلسل شلیک چې د مجاهد د ټوپک دیوه ډز په ځواب کې د هغه پرمورچل شوی هغه خو څه کوې کاڼي به هم اوړه شوی وی او ځمکه به پر بل مخ اوښتې وي ، خو چې کتل به دې بیا به له همهغه مورچې د مجاهد د ټوپک ډز شو داسې رسا ډز چې که په دوربین کې به دې وکتل نو ګولی به وختی د د ښمن پر بدن مېنتې وه .

بنځو خپلې کاڼي چې د پخوانیو پاچاهانو دوخت کومه نیمه بندکړې روپۍ وه له ځینو نورو څیزونو سره یو ځای بل ځای ښخولی - چې یو ځای کې به یې ښخېږې کړې نو زړه به بیا څه ورته وویل په هغه ځای به بې باوره شوې بل ځای ته به یې یووړې ځکه که قوه راتېره شي نو دا هیڅ به پرې نږدې نور څه کوې چې د کورنو دزېرو غورو په لوټلو هم دریغ نکوي .

قوه له وړاندې تګ څخه پاته شوه خو جګړه په ټول قوت سره روانه وه په یوه برخه کې په اوار ډاګ کې مجاهدینو قوه محاصره کړې وه .

محمد نبي مجاهد به ویل : ما ته د د ښمن له ویشتلو څخه د ډزو په تسلسل کې د هغوی رغړېدل اوله وحشت څخه د ګه تېښته خوند راکوي او همېشه به یې د د ښمن د لیونی تېښتې لذت یاداوه ، و به یې خندل او بیا به یې پورته وغورځولي او په خندا کې به وړک غږ به یې ویل : ما ته یې د ګولیو په باران کې د دوی دا بې ایمانه تر کې خوند راکوي .

هغه به کله ناکله د شوخی له مخې ویل : زه یې له تندي پرته بل ځای نه

په نبنه کوم خدای غیرته چیرته په تندي لګېږي دا هر یو په شا لګېږي هر مردار عسکر یا صاحب منصب چې ګوري نو لومړی په پونده لګېدلی وي.

د هغه به همېشه خوله له خندا ډکه وه او د جنګ په سخت او ترېخ ساعت کې به هم هغه یوه نیمه ټوکه ویشتله.

له ټانک نه د یوه صاحبمنصب کېن لاس سنګاره شود څنګ بجاهد ته یې وویل که مې سترګو کار کړلی نو د ساعت عقرب مې یې په نبنه کاوه ته کوره ورته؛ د ټوپک له ډزسره د صاحبمنصب لاس او ساعت دواړه په هوا شول هغه به د ډز ترمخ د عسکر، صاحبمنصب، یا ټانک، لاری او...... یو ځانګړی ځای په نبنه کاوه په کوم ځای به چې د هغه زړه ورغی ـ او بېله دې یې هېڅکله پرماشه کوته نه راکښله.

خدای خبر چې د کوم مجاهد د ټوپک مرډک د جبهه خانې پرموټر ومښت چې د ټانکونو له منځه یو ډز او لمبې پورته شوې.

داولمبې دومره ژېغرانده او چاودنه [راسې] سخته وه چې نژدې ټانکونه او لاری یې همغلته پڅپلو لمبو کې واخیستلې او د نورو چې وس کېده او لاره یې ایستلې شوای نو بیا یې نه سمه کتله او نه کړه.

اوچې له کابل نه د تښتېدلو عسکرو او صاحبمنصبانو حال راورسېدنو هغوی خبره دومره لویه کړې وه چې: پدوی له ځاورو خاورو او هوا نه څه کوي چې د ځمکې له تل نه هم ډزې او برید ونه کېدل. داسې چې هرکمو هرې ډبرې، هرې ونې او هر بوټي پرې باران چلول.

...او: په جرګو مرکو نشي کار تمام

د خلقیانو له جګړې ستومانه او نهیلي حکومت دې ته اړ شو چې د زور له لارې نه بلکې د زاریو او نسواتو له لارې ځینې اقوام د هغوی سپین ږیري او مشهوري خبرې چې په کابل کې د دوی د وحشت ترڅرچې لاندې او سېدل د جرګې په نوم واستوي.

همداؤ چې په کابل کې یې د ورکو مشهوري خبرې او مخور داخله وزارت ته جلب کړل په لستونو کې د هغو ټولو ماموریتو نومونه نیول شوي ؤ چې د ورکو چک ته منسوب او لاد څرخي پله د زندان میلمانه شوي نه وو.

دغه کسان د روژې په وروستیو ورځوکې د داخله وزارت د ماموریتو د دوړو خورلو په سالون کې راغونډ کړی شول.

دا هغه وخت ؤ چې اسلم وطنجار مازی تش په نوم وزیر ؤ، خود دغه وزارت واک او صلاحیت ظاهراً د پولیسو د لوی قوماندان انجنیر علي شاه پیمان په لاس کې ؤ.

علي شاه پیمان چې یو امیني خلقي او لکه [امین] د مارغوندي ښایسته ؤ د

په نبنه کوم خدای غیرت چیرته په تندي لګېږي دا هر یو په شا لګېږي هر مردار عسکر یا صاحب منصب چې ګوري نو لومړی په پونده لګېدلی وي.

د هغه به همېشه خوله له خندا ډکه وه او د جنګ په سخت او تریخ ساعت کې به هم هغه یوه نیمه ټوکه ویشتله.

له ټانک نه د یوه صاحبمنصب کېڼ لاس سنګاره شو ځنګ بجاهد ته یې وویل که مې سترګې کار کولی نو د ساعت عقرب مې یې په نبنه کاوه ته کوره ورته؛ د ټوپک له ډزسره د صاحبمنصب لاس او ساعت دواړه په هوا شول هغه به د ډزتر مخ د عسکر، صاحبمنصب، یا ټانک، لارې او......یو ځانګړی ځای په نبنه کاوه په کوم ځای به چې د هغه زړه ورغی - او بیله دې یې هیڅکله پرماشه ګوته نه راکاږله.

خدای خبر چې د کوم مجاهد ټوپک مړدک د جبهه خانې پر موټر ومښت چې د ټانکونو له منځه یو ډز اولمبې پورته شوې.

داولمبې دومره ژبغړانده او چاودنه راسې سخته وه چې نژدې ټانکونه او لارې یې هم غلبته پچلولمبو کې واخیستلې او د نورو چې وس کېده او لاره یې ایستلې شوای نو بیا یې نه سمه کتله او نه کره.

او چې له کابل نه د تښتېدلو عسکرو او صاحبمنصبانو حال راورسېدنو هغوی خبره دومره لویه کړې وه چې: په وی له ځاورو خاورو او هوا نه ځه کوي چې د ځمکې له تل نه هم ډزې او برید ونه کېدل. داسې چې هر کوم هرې ډبرې، هرې ونې او هر بوټي پرې باروته چلول.

... او: په جرګو مرکو نشي کار تمام

د خلقیانو له جګړې ستومانه او نهیلي حکومت دې ته اړ شو چې د زور له لارې نه بلکې د زاریو او نسواتو له لارې ځینې اقوام و ته د هغوی سپین ږیري او مشهورې څېرې چې په کابل کې د دوی د وحشت تر چړې لاندې او سېدل د جرګې په نوم واستوي.

همدا و چې په کابل کې یې د ورکو مشهورې څېرې او مخور داخله وزارت ته جلب کړل په لستونو کې د هغو ټولو مامورینو نوموونه نیول شوي و چې د وړکو چک ته منسوب او لاد څرخي پله د زندان میلمانه شوي نه وو.

دغه کسان د روژې په وروستیو ورځو کې د داخله وزارت د مامورینو د ډوډۍ خوړلو په سالون کې راغونډ کړی شول.

دا هغه وخت و چې اسلم وطنجار مازې تش په نوم وزیر و، خود دغه وزارت واک او صلاحیت ظاهراً د پولیسو د لوی قوماندان انجنیر علي شاه پیمان په لاس کې و.

علي شاه پیمان چې یو امیني خلقي او لکه اَمین د مارغونډي بیاسته و د

حکومت په نمایندگی سالون ته په ډېر کړس اوفر کې رانوټت ، دحق په جانب اوغمناکه پوز په نیولو سره یې ددغو کسانو په وړاندې خبرې پیل کړې .

ده وویل : زه دیوه پښتون په توګه له ورډګو سره ډېر زیاته مینه لرم دا یې هم وویل چې وردګ دحکومت له نظره ډېر شریف خلک دی په تېره بیا پر ده ډېر ګران دی .

ده په شرافت سوګند یادکړ چې هغه دردناکه حالت چې د وردګو ښځو او ماشومانو ته د جګړې له امله په غرونو کې داستوګنې څخه ورپېښ شویدی په خاصه توګه د ده د زړه سوی وړ دی خو په ضمن کې یې د دې خبرې یادونه هم وکړه چې حکومت هغه وسایل او امکانات په لاس کې لري چې د وردګو ټوله سیمه ورباندې په بل ځ واړوي خو زما دا حالت پدغه مهربني او غیرتي قام نه لوربړي نو داسي یو کار باید وشي چې د دواړو خواوو یعنی حکومت او وردګو حیثیتونه پکې وساتل شي :

پیان داهم وویل: په حکومتي دستګاه کې له وردګو نه داسې کسان شته چې د وړدګو په مقابل کې د سختو جګړو او عسکري عملیاتو تجویز وړاندې کوي خو زه د یو پښتون په توګه چې وردګ ډېر را باندې ګران دی دهغوی په مخ کې دړېږم .

ده راجلب شویو کسانو ته مخ وکړ څاوه ویې ویل تاسې خپل قوم ته ورشئ ممکن هغوی له تاسو سره ښه سلوک ونکړي خو هرڅه چې د رسره کوي بیا هم ستاسو قوم دی ورشئ دلاسا یې کړئ .

دپیمان په خبرو کې د چک ماموریتوته تر پلاله لاندې یو اخطار اوکوابس هم وړاندې شو او هغه دا چې داماموریت دې یاله دوی سره ودرېږي او یا دې دخپل قوم څنګ ونیسي .

په سالون یو ویرجن سکوت حکم چلاوه دناستو کسانو له څېرو د ترورو -

اندېښنو لوخړې ختلې هغوی زیاتره د پیمان خبروته نه بلکې خپل ژوند او سبا ته په فکر کې ؤ . داسې غمناکه چوپتیا چې سری فکر کاوه په ناستو کسانو کې دمه نه چلېږي او هسې یې ستړګې غړېږي .

اسمعیل خان چې یو وخت ډېر مقتدر والي ؤ دغه چوپتیا ماته کړه او د نورو په نمایندګی یې ځو خبرې وکړې ده هم د قام پدغه دردوونکي حالت اندېښنه څرګنده کړه او په ضمن کې یې دځوانانو وردګو خلقیانو دې تجویز ته چې په وردګو دې سخت عملیات سرته ورسېږي داشارې په ترڅ کې وویل حکومت اوس هم د دې دول عملیاتو په برخه کې صرفه نه کړي خوله دې لارې څخه یې کامیابي نده تر لاسه کړې .

لدې وروسته پیمان له غونډې ووت او په ظاهر کې دوه تنه خلقیان یود باالالا شاه محمود اوبل د بوم کلي نعیم په غونډه کې پاته شول دوی د یولړ مسکو ټیټو - وروسته د یوه لست له مخې دهغې کسانو نومونه غونډې ته واورول چې باید وردګو ته د جرګې له پاره روان شي ، غونډې پدې نومونو څه اعتراض ونه کړاو یا یې نشو کولی .

* * *

د ۲۷ روژې په ماښګردوه هلیکوپترالوتکې په ډېر لوړوالي سیمې ته نټوتې مجاهدین چې د خپلو مورچو د پاسه ناست وو پر الوتکو یې بنې د ډېرې کولۍ وچلولې هغه کولی الوتکوته رسېدې چېرې شوې اوکېدی شي هغوی پرې خبر شوي هم نه وي خودوی پرې خپل زړونه تش کړل اوهغه یې بې ځوابه پرې نښودې .

الوتکو له پاسه سپینې پاڼې شیندلې او چې ترڅو ځمکې ته رارسېدې نو دولو یام هغه ځوانه وو ، ماشومانو به منډې پسې وهلې او دالوبه دهغوی دلږې شیبې د ساتېرۍ ښه مشغولا وه ، پاڼې ځمکې ته راورسېدلې چا به له قهر او خیتم څخه ټوټه کړې - چا به بېزه ا یستړواچولې او یو نیم به فکر ورته یووړ خو عمومي فضا داسې وه چې مجاهدینو د رژیم د ماتې سندګانه اویبل ته به یې د دغو پاڼو په ښودلو داسې

(c) ketabton.com: The Digital Library

حکومت په نمایندګۍ سالون ته په ډېرکړ اوفرکې رانوت، دحق په جانب اوغمناکه پوز په نیولو سره یې ددغو کسانو په وړاندې خبرې پیل کړې.

ده وویل: زه دیوه پښتون په توګه له وردګو سره ډېره زیاته مینه لرم دا یې هم وویل چې وردګ دحکومت له نظره ډېر شریف خلک دي په تېره بیا پر ده ډېر ګران دي.

ده په شرافت سوګند یادکړ چې هغه دردناک حالت چې د وردګو ښځو اوماشومانو ته د جګړې له امله په غرونوکې داستوګنې څخه ورپېښ شویدی په خاصه توګه د ده د زړه سوی وړ دی خو په ضمن کې یې د دې خبرې یادونه هم وکړه چې حکومت هغه وسایل اوامکانات په لاس کې لري چې د وردګو ټوله سیمه وربا ندې په بل مخ واړوي خوزما دا حالت پدغه مېړني اوغیرتي قام نه لورېږي نوداسې یوکاربایدوشي چې د دواړو خواوو یعنې حکومت او وردګو حیثیتونه پکې وساتل شي:

پیمان داهم وویل: په حکومتي دستګاه کې له وردګو نه داسې کسان شته چې د وردګو په مقابل کې د سختو جګړو او عسکري عملیاتو تجویز وړاندې کوي خوزه د یوه پښتون په توګه چې وردګ ډېر راباندې ګران دي د هغوی په مخ کې دربږم.

ده راجلب شویو کسانو ته مخ وکړ څاوه ویې ویل تاسې خپل قوم ته ورشئ ممکن هغوی له تاسو سره ښه سلوک ونکړي خو هڅه چې د سره کوي بیا هم ستاسو قوم دی ورشئ دلاسا یې کړئ.

دپیمان په خبروکې د چک ماموریتونه تر پلاله لاندې یو اخطار او ګواښ هم وړاندې شو او هغه دا چې داماموریت دې یاله دوی سره وډرېږي او یا دې دخپل قوم څنګ ونیسي.

په سالون یو ویرجن سکوت حکم چلاوه دناستو کسانو له څېرو د ډېرو —

اندېښنو لوخړې ختلې هغوی زیاتره د پیمان خبروته نه بلکې خپل ژوند او سباته په فکر کې و. داسې غمناکه چوپتیا چې سرې فکرکاوه په ناستو کسانوکې دمه نه چلېږي اوهسې یې ستړګې غړېږي.

اسمعیل خان چې یو وخت ډېرمقتدر والي و دغه چوپتیاماته کړه اودنورو په نمایندګۍ یې خوخبرې وکړې ده هم دقام پدغه دردوونکي حالت اندېښنه څرګندکړه او په ضمن کې یې دخوستنو وردګو خلقیانو دې تجویز ته چې په وردګو دې سخت عملیات سرته ورسېږي داشارې په ترڅ کې وویل حکومت اوس هم د دې ډول عملیاتو په برخه کې صرفه نده کړې خوله دې لارې څخه یې کامیابي نده ترلاسه کړې.

لدې وروسته پیمان له غونډې ووت او په ظاهرکې دوه تنه خلقیان یود باباللا شا محمود او دبوم کلي نعیم په غونډه کې پاته شول دوی دیولړ مسکو تیتو — وروسته دیوه لست له مخې دهغې کسانو نومونه غونډې ته واورول چې باید وردګو ته د جرګې له پاره روان شي، غونډې پدې نومونو څه اعتراض ونه کړاو یا یې نشو کولی.

* * *

د ۲۷ روژې په مازیګر دوه هلیکوپټرالوتکې په ډېرلوړوالي سیمې ته ننوتې مجاهدین چې د خپلو مورچو دپاسه ناست وو پرالوتکو یې بنې ډېرې ګولۍ وچلولې هغه ګولۍ الوتکو ته رسېدې چېرې مشوې اوکېدی شي هغوی پرې خبرشوي هم نه وي خودوی پرې خپل زړونه تش کړل او هغه یې بې ځوابه پرې نښودې.

الوتکو له پاسه سپینې پاڼې شیندلې او چې ترڅو ځمکې ته رارسېدې نود ټولو پام هغه خوانه وو، ماشومانو به منډې پسې وهلې اودالوبه د هغوی دلږې شیبې دساتېرۍ ښه مشغولا وه، پاڼې ځمکې ته راورسېدلې چا به له قهر او خښم څخه ټوټه کړې - چا به بابېزه ایستې واچولې او یونیم به فکر ورته یو ورپځو عمومي فضا داسې وه چې مجاهدینو د رژیم د ماتې سندګانه اوپوبل ته به یې د دغو پاڼو په ښودلو داسې

څرګندوله چې رژیم ورته د ننواتي لمن وغوړوله خپله ناکامي یې ومنله او د دوی د-
ایماني پرتم پر وړاندې سلامي شول.

پرکاغذونو چې په زرګونو پاڼې یې په ټوله دره کې تیت شوې وې لیکل شوي و:

دلوی خدای په نامه

«دوردګو کرانو او سپېڅلو اوسېدونکو ته:

څرنګه چې د ثور د ستر انقلاب په رڼا کې د وردګو ټول اوسېدونکي د انقلاب سره تضاد نلري. نو هغه وقایع او پېښې چې تر اوسه هلته منځ ته راغلې د سوء تفاهم او د دښمنانو د تبلیغاتو ثمره ده نو ځکه خلقي دولت د وردګو ټولو اوسېدونکو ته د کمکي اختر د مبارکو ورځو په احترام پوره او شپږه عفوه اعلانوي او ستاسو قومي جرګه چې د لاندېنیو اشخاصو څخه عبارت ده تاسې ته د مفاهمې او عفوې د عملي کولو د پاره درځي.

جرګې ته د دولت لخوا د عفوې د عملي کولو له پاره چې لار هواره کړي پوره صلاحیت ورکړ شوی. د جرګې غړي لاندې قومي مشران دي:

۱- محترم محمد انور خان واحدي، ۲- غلام درویش خان (ابرکل)، ۳- عبدالغني خان
۴- بسم الله علاقدار، ۵- خدایداد خان خړ، ۶- میرافغان، ۷- عبدالحنان خان
مینه پال، ۸- ډګروال سید جان خان، ۹- شیراحمد خان، ۱۰- وکیل امین الله خان
۱۱- مامور جلال الدّین خان، ۱۲- مدیر محمد آصف خان، ۱۳- عید محمد خان،
۱۴- ملک شیر آقا خان، ۱۵- ملک عبدالرؤف خان، ۱۶- پخلاني والي اسمعیل خان،
۱۷- قوماندان عبدالرؤف خان، ۱۸- عبدالجلیل وجدي، ۱۹- عبدالقدیر خان،
۲۰- مدیر محمد یعقوب خان، ۲۱- رئیس محمد انور خان اکبري او ځینې نور.

د افغانستان د موکراتیک جمهوري دولت لخوا.

لدې څخه هم ورګوته دوې جرګې د توپونو او ټانکونو په بدرګه تللې

وې خو د هغوی د فعالیت سطحه او ساحه ډېره محدوده وه او تقریباً پټه او غیر رسمي بڼه یې درلوده چې د هغو جرګو کې دغه کسان شامل وو:

۱- حاجي خدایداد خان خړ.
۲- ډګروال عبدالحق د شنې په زوی مشهور.
۳- حاجي سید رسول د تنګي درې اوسېدونکی.
۴- حاجي موسی ورډک د شېخ آباد.
۵- غند مشر کریم خان د سید آباد د اولسوالۍ اوسېدونکی.
۶- ملک شېر اقا د جلګې علاقدارۍ اوسېدونکی.
۷- حاجي جمعه ګل د شش قلعې اوسېدونکی.
۸- مدیر یعقوب د دوراخېلو اوسېدونکی.
۹- محمد کریم خان د دوراخېلو اوسېدونکی.
۱۰- ډګروال سید جان د چک ولسوالۍ اوسېدونکی. (۱)

سېږي ته د جرګې د غړو په راتلو مجاهدینو دوې مخالفې نظریې - لرلې ځوان پاڅکي وېر سره مخالف وو چې د کمونېزم او اسلام تضاد و نه د ځلاینې ندی او داد رژیم یوه دسیسه ده خو قومي سپین ږیري چې د جرګو مرکې پر کودونو وارد کسان وو د جرګې د راتلو او مرکې پلوي وو او ویل یې چې که څه هم د اتضاد و نه د ځلاینې ندی خو د جرګې ردول هم سم ندي جرګه منو او ښایي پخپله کټه یې راوغرځوو. دغه اختلاف د مجاهدینو ترمنځ د څو ورځو مباحثې او سخت جدل سبب شو دا نظر هم وړاندې کړ شو چې جرګه دې راشي خو غړي دې ونیول شي او بیا دې کابل ته د تلو اجازه نه ورکول کېږي او لدې لارې دې هم پر رژیم د یو بل فشار په توګه کار واخیستل شي.

---

(۱) وګ - پېچک او د ایمربادو کې اسلامي پاڅون لیکوال محمد زبیر شفیقي ۱۰۸-۱۰۹ مخونه.

څرګندوله چې رژیم ورته د ننواتي لمن وغوړوله خپله ناکامي یې ومنله او د دوی د ایماني پرتم پر وړاندې سلامي شول.

پرکاغذونو چې په زرګونو پاڼې یې په ټوله دره کې تیت شوې وې لیکل شوي وو:

دلوی خدای په نامه

«د وردګو کرانو او سپېڅلو اوسېدونکو ته:

څرنګه چې د ثور د ستر انقلاب په رڼا کې د وردګو ټولو اوسېدونکو دانقلاب سره تضاد نلري. نو هغه وقایع او پېښې چې تراوسه هلته منځ ته راغلي د سوء تفاهم او د دښمنانو د تبلیغاتو ثمره ده نو ځکه خلقي دولت د وردګو ټولو اوسېدونکو ته د کمکي اختر د مبارکو ورځو په احترام پوره او شپړه عفوه اعلانوي او ستاسو قومي جرګه چې دلاندنیو اشخاصو څخه عبارت ده تاسي ته د مفاهمې او عفوې د عملي کولو د پاره درځي.

جرګې ته د دولت لخوا د عفوې د عملي کولو له پاره چې لار هواره کړي پوره صلاحیت ورکړ شوی. د جرګې غړي لاندې قومي مشران دي:

۱- محترم محمدانورخان واحدي، ۲- غلام درویش خان (ابه کل)، ۳- عبدالغنیخان
٤- بسم الله علاقدار، ٥- خدایداد خان خږ، ٦- میرافغان، ۷- عبدالحنان خان مینه پال، ۸- ډګروال سید جان خان، ۹- شیراحمدخان، ۱۰- وکیل امین الله خان
۱۱- مامور جلال الدین خان، ۱۲- مدیر محمد آصف خان، ۱۳- عید محمد خان، ۱٤- ملک شیرآقا خان، ۱٥- ملک عبدالرؤف خان، ۱٦- پخواني والي اسمعیل خان، ۱۷- قوماندان عبدالرؤف خان، ۱۸- عبدالجلیل وجدي، ۱۹- عبدالقدیر خان، ۲۰- مدیر محمد یعقوب خان، ۲۱- رئیس محمدانورخان اکبري او څېني نور.

دافغانستان دموکراتیک جمهوري دولت لخوا»

لدې څخه هم ورد ګو ته دوې جرګې د تو پوپونو او ټانکونو په بدرګه تللي

وې خو د هغوی د فعالیت سطحه او ساحه ډېره محدوده وه او تقریباً پټه او غیر رسمي بڼه یې درلوده چې د هغو جرګو کې دغه کسان شامل وو:

۱- حاجي خدایداد خان خږ.
۲- ډګروال عبدالحق دښمني په زوې مشهور.
۳- حاجي سید رسول د تنګي درې اوسېدونکی.
٤- حاجي موسی وردګ د شیخ آباد.
٥- غند مشر کریم خان د سید آباد د اولسوالۍ اوسېدونکی.
٦- ملک شیرآقا د جلګې علاقدارۍ اوسېدونکی.
۷- حاجي جمعه ګل د شش قلعې اوسېدونکی.
۸- مدیر یعقوب د دوړ غښلو اوسېدونکی.
۹- محمد کریم خان د دوړ غښلو اوسېدونکی.
۱۰- ډګروال سید جان د چک ولسوالۍ اوسېدونکی. (۱)

سیمې ته د جرګې دغړو په راتلو مجاهدینو دوې مخالفې نظریې لرلې ځوان پاتکي ورسره مخالف وُ چې دکمونیزم او اسلام تضاد و نه دچلاینې ندی او داد رژیم یوه دسیسه ده خو قومي سپین ږیري چې د جرګو مرکې پر کودونو وارد کسان وو د جرګې د راتلو او مرکې پلوي وو او ویل یې چې که څه هم دا تضاد و نه دچلاینې ندی خو د جرګې رد ول هم سم ندی جرګه منو او ښایې پخپله کټه یې راوغرځوو. دغه اختلاف د مجاهدینو ترمنځ د څو ورځو مباحثې او سخت جدل سبب شو دا نظر هم وړاندې کړ شو چې جرګه دې راشي خو غړي دې ونیول شي او بیا دې کابل ته د تللو اجازه نه ورکول کېږي او لدې لارې دې هم پر رژیم دیوبل فشار په توګه کار واخیستل شي.

---

(۱) وګ- پېچک او د ایرباد و کې اسلامي پاڅون لیکوال محمد زبیر شفیقي ۱۰۸-۱۰۹ مخونه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه مباحثو او جدلونو نه یوازې د مجاهدینو د مشرانو ترمنځ بلکې د کړدو مجاهدینو او د سیمې داوسېدونکو ترمنځ د مباحثې جدي او خښمېدلې مجلسونه تاوده کړل.

بالاخره د قومي مشرانو پرېکړه ومنل شوه او د جرګې غړو ته د ښارتلو اجازه ورکړ شوه د چک د اسلامي انقلابي شوری غړو د علي خان په کلي کې د جرګې د غړو هرکلي وکړ که څه هم داهرکلي د زړه د پاسه هرکلي و. خو په کوټه کې د جرګې غړي په عنعنوي توګه برکېنول شول او د شوراغړي او مجاهدینو دروازو ته نژدې ځایونه ونیول. خو بیا هم د جرګې له غړو د ډار او وېرې خپسې منګولې نه وې لیرې کړي اوس هم له دوی سره دا اندېښنه وه چې توم به څه ورسره کوي اوله دوی څخه به د رټلو دناکردو څه ور انتقام او غچ اخلي، دغه ډار او اندېښنه د دوی له ناستې، حرکاتو، خبرو او کتلو څخه ډېره ښه څرګندېده - دوی ته ځانونه له تورلې مشهورتیا، غړوی او مشرتوب سره د ډېر وروکي ښکارېدل، د مجاهدینو دایماني پرتم، روحي ډاډ او ډېر سیاله مقاومت له ارخه دوی ځانونه ډېر پیکه احساسول په تېره دا چې سیمې ته د جرګې د غړو په راتلو مجاهدینو یولس مانوري ترسره کړې دوی دلارې په اوږدو کې په ډېر صلابت او قوت سره ځایونه نیولي وُ او د لارو دواړو غاړو ته تو پک پر لاس او په کارتوسو پټ ولاړ وچې د لمر وړانګې به د کارتوسو سره د ټکر پر وخت یو بول ځلاني وړانګې ښندلې او ځلکونه به یې کول - دوی به یوه ځای کې د ښخاري نل په ډېرو او بوټو کې پټ کړی او له پاسه یې ترپال پرې غوړولی وُ داسې ښکارېده لکه اوبوس توپ؛ چې هرڅایې په لیدو داخیال کاوه چې یوه داخوږ دروند توپ دی - دوی د الله اکبر په پرله پسې شعارونو او غوږونو د جرګې د غړو هرکلي کاوه او هغوی ته یې د خپل تصمیم او همت ننداره ښودله چې ځینو ځینو به یې له ګواښه ډک عمل هم ترسره کړ.

د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیرخان د جرګې له غړو خبرې پیل کړې اوله چې د دوی وېره او اضطراب یې درک کړی وی په مینه، سره سینه او په له موسکا ډکه خوله یې د جوړنا جوړه احوال ودوسته خپلې پوښتنې پېدې دول پیل کړې:

د الوتکو نه په اچول شوېو کاغذونو کې تول معرفي شوی کسان نشته د مثال په توګه د محمد انور واحدي ځای تش دی او ملک عبدالرؤف خان هم له تاسې سره نه لیدل کېږي موږ نه پوهېږو چې هغوی ولې نه دي راغلي بندیان شوي خو به نه وي؟

دغه پوښتنې هغوی ته یو هم تلولې کړل اوله چې له یوې سختې او خطرناکې پوښتنې سره مخامخ شوي وې یو بل ته په بېره او وار خطایي وکتل او ویې ویل:

واحدي صاحب ته د عدلیې وزارت د معین په توګه ځینې ضروري کارونه پیدا شول او د هغه وزارت په غوښتنه له جرګې نه وویستل شو او په ځای یې مستوفي سلطان محمد و ټاکل شو. خو د ملک عبدالرؤف په اړه هغوی هېڅ و نه شو ویلای او چوپ پاتې شول. د شورا مشر هم د دوی د تلولې حالت په احساس نور څه و نه ویل هدارنګه دخانګل ماما موجودیت ته پدې جرګه کې چې نوم یې په لست کې نه و د ډېر ود تعجب په سترګه کتل خانګل د ناوېود ورپلو راو رپلوله پاره آس ساتلی و او په ود ونوکې به د ده آس پر کرایه نیول کېدو او هېڅ ځای یې توګه دا چې سلسونو کې د خانګل بچیله موضوع روښانه کړه ویې ویل: چې له مدیر محمد یعقوب سره د سړک په غاړه روان وچې د جرګې موټر ودرېد او دی یې هم ورسره موټر ته وخېژاوه نور په هېڅ هم ندی خبر بله پوښتنه داوه چې د جرګې غړي ځانونه قومي بولي او که د حکومت نمایندګان - دغه پوښتنه بیاهم د هغوی په مغزو یو بل د روند ګوزار وچې سره ویې لړزول او بیا یو بل ته په کتو شول - د جرګې غړي په خپلو خولو کې هم یو پر بل نه وو باوره اودا اندېښنه ورسره وه چې د دوی په منځ کې به

دغه مباحثو او جدلونو نه یوازې د مجاهدینو د مشرانو ترمنځ بلکې د کړی مجاهدینو او د سیمې داوسېدونکو ترمنځ د مباحثې جدي او خښمېدلې مجلسونه تاوده کړل.

بالاخره د قومي مشرانو پرېکړه ومنل شوه او د جرګې غړو ته د راتلو اجازه ورکړ شوه د چک د اسلامي انقلابي شورا غړو د علي خان په کلي کې د جرګې د غړو هرکلي وکړ که څه هم د اهرکلي د زړه د پاسه هرکلي و. خو په کوټه کې د جرګې غړي په عنعنوي توګه برکېنول شول او د شورا غړي او مجاهدینو دروازو ته نژدې ځایونه ونیول. خو بیا هم د جرګې له غړو د ډار او وېرې خپسې منګولې نه وې لېرې کړې او س هم له دوی سره دا اندېښنه وه چې قوم به څه ورسره کوي او له دوی څخه به د رژیم د ناکردو څه ور انتقام او غچ اخلي، دغه ډار او اندېښنه د دوی له ناستې، حرکاتو، خبرو او کتلو څخه ډېره ښه ځرګندېده - دوی ته ځانونه له ټولې مشهورتیا، مخوری او مشرتوب سره ډېر وړوکی ښکارېدل. د مجاهدینو دایماني پرتم، روحي ډاډ او لېې سیاله مقاومت له وارخه دوی ځانونه ډېر پیکه احساسول په تېره دا چې سیمې ته د جرګې د غړو په راتلو مجاهدینو پوره ماموري ترسره کړې دوی دلاړې په اوږدو کې په ډېر صلابت او قوت سره ځایونه نیولي و او د لارو دواړو غاړو ته ټوپک پهلاس او په کارتوسو پټ ولاړ وچې د لمر وړانګې به د کارتوسو سره د ټکر پر ځت پرېوتل طلایي وړانګې ښندلې او ځلکونه به یې کول - دوی به یوه ځای کې د بخاري نل په ډېرو او بوټو کې پټ کړی او له پاسه یې ترپال پرې غوړولی و داسې ښکارېده لکه اوبوس توپ؛ چې هر چا یې په لیدو د اخیال کاوه چې یو داخوږه دروند توپ دی - دوی دالله اکبر په پرله پسې شعارونو او غوږونو د جرګې د غړو هر کلي کاوه او هغوی ته یې دخپل تصمیم او همت ننداره ښودله چې ځینو ځینو به یې له ګواښنه د ډک عمل هم ترسره کړ.

د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبد الکبیرخان د جرګې له غړو سره خبرې پیل کړې او لکه چې د دوی وېره او اضطراب یې درک کړی وی په مینه، سره سینه او په له موسکا ډکه خوله یې د جوړنا جوړه له احوال ورسته خپلې پوښتنې پیل کړې:

د الوتکو نه په اچول شوي کاغذونو کې تول معرفي شوي کسان نشته د مثال په توګه د محمد انور واحدي ځای تش دی او ملک عبدالرؤف خان هم له تاسي سره نه لیدل کېږي موږ نه پوهېږو چې هغوی ولې نه دي راغلي بنديان شوي خو به نه وي؟

دغه پوښتنې هغوی ته ورهم تلولې کړل او لکه چې له یوې سختې او خطرناکې پوښتنې سره مخامخ شوي وي یو بل ته په ېیره او وارخطايي وکتل او ویې ویل:

واحدي صاحب ته د عدلیې وزارت د معین په توګه ځینې ضروري کارونه پیدا شول او د هغه وزارت په غوښتنه له جرګې نه وویستل شو او په ځای یې مستوفي سلطان محمد و ټاکل شو. خو دملک عبدالرؤف په اړه هغوی هیڅ ونه شو ویلای او چوپ پاته شول. د شورا مشر هم د دوی د تلولې حالت په احساس نور څه ونه ویل هډارنګه د خانکل ماما موجودیت ته پدې جرګه کې چې نوم یې په لست کې نه و ډېر ورد تعجب په سترګه کتل خانکل د ناویو د وړلو را وړلو له پاره آس ساتلی و او په وډونو کې به د ده آس په کرایه نیول کېده او هغه په هیڅ توګه د داسې مجلسونو او خانکل په خپله موضوع روښانه کړه ویې ویل: چې له مدیر محمد یعقوب سره د سړک په غاړه روان و چې د جرګې موټره ودرېده او دی یې هم ورسره موټر ته وخېژاوه نور په هیڅ هم ندی خبر. بله پوښتنه دا وه چې د جرګې غړي ځانونه قومي بولي او که دحکومت نمایندګان. دغه پوښتنه بیا هم دهغوی په مخ ویو بل د روند ګونګوړو چې سره ویې لړزول او بیا یو بل ته په کتو شول. د جرګې غړي په خپلو مځو کې هم یو پر بل نه وو باوه او دا اندېښنه ورسره وه چې د دوی په منځ کې به

حتی د حکومت جاسوس ځای لري نو د غه پوښتنې په ځواب د ېر سره
وخوځېدل او خوځېدل د ېرې خبرې یې وڅوولې خو ښاغلی وجدي دا
مېړانه وکړه چې د جرګې غړي یې قومي وبلل. وروسته د شورا رئیس او نورو
مشرانو هر یوه پخپل وار خبرې وکړې او یې ویل چې بیا به خلقیانو د نړا دي توپیر
پرضد خبرې کولې خو په عمل کې مونږ ولیدل چې دوی هزاره د پښتنو
او پښتانه د هزاره کانو په مقابل کې لمسول. خلقیانو به ویل اولا ګلیا دی وایي
چې انقلاب پر مخ تلونکی هدف ونه لري خو په عمل کې دوی غوښتل چې مونږ
دوې پېرې په شخړ بوزي او په افغانستان کې د کورنیو جګړو او قبیلوي
اختلافونو زمانه بیا په مونږ وویني او بیا همدوی ګلیا دی او د مرتجعینو تاپې
په مونږ لګوي اوس نو تاسې ووایاست چې مونږ مرتجعین یو که دوی.

د حکومت په ابلاغیه کې مونږ ته په اصطلاح عفوه اعلان شوی. عفوه
خو هغو کسانو ته کېږي چې مقصر وي او ګناه یې کړې وي مونږ څه
ګناه کړې وه چې زمونږ په سیمه سور اور بل کړی شو.

د شورا رئیس جرګې ته مخ واړاوه او څرګنده یې کړه تاسې زمونږ مشران
یاست تاسې پخپله په ټول قوم کې وګرځئ او پخپلو سترګو ووینئ چې د
خومره بې دفاع او مظلومانو کورونه او کروندې سوځول شوي. زمونږ کورنۍ
چور شول. یواځې زمونږ ماشومان نه بلکې زمونږ ښځې هم دا لوټکو په لیدو سره
احساسوي چې د محشر ورځ ورباندې راتلونکې ده. خو مونږ به د غه دول
ستمګرو عناصرو ته چې ځانونو ته خلقیان وایي او په مونږ بمونه اوروي او د توپ
ټانک او طیارې له لارې مونږ ته خپل نور بنیږي د اسلامي جذبې او قومي زوږله
مخې سرېټوب او انسانیت ووښیو.

مونږ فیصله کړې چې د حق او حقیقت په لار کې یو تن هم ژوندی نه پاتې
کېږو نو چې مونږ دا سې فیصله کړې وی بیا به ولې وسله په ځمکه ږدو بیا به نو

زمونږ له پاره سوله او د سولې جرګې څه ارځښت ولري؟ سره لدې هم مونږ
مسلمان او پښتانه یو د ملامتی بار په اوږو نشو کرځولی که چیرې د سولې جرګه
زمونږ ملامتی را برسېره کولی شي راودې نبیي مونږ به پوره حوصله د هغو
خبرو انتزو او ربډو ته چمتو یو.... دا وخت د جرګې د غړو خولې په لاړو لمدې
شوې وې او د زړونو درزا یې لږ څه ناسته وه ویې ویل مونږ پخپلو سترګو
ولیدل چې حکومت ستاسې کورونه سوځولي او تاسې ته یې زیات تاوان
دراړولی دی خو تاسې هم صرفه نه کړې سړکونه مو خراب کړیدي او لکه چې
حکومت ادعا کوي ښوونځي او نور اجتماعي مرکزونه مو سوځولي دي.

د شورا رئیس وویل مونږ منکر نه یو د جګړ هوټل خو ولسوال خپله
عسکري چوونۍ ګرځولې وه چې د جنګ په جریان کې وران شو او یواځې یو
ښوونځۍ چې څو ځله حکومت زمونږ پر ضد د یوې اډې په توګه ترې کار
اخیست له مینځه وړل شوی. بله دا چې دا ټول مونږ جوړ کړي د قومي
اشرونو له لارې مونږ جوړ کړي او بیا به یې هم مونږ جوړ وو، نو مونږ
هېڅ اجتماعي مرکز ته زیان ندی رسولی. د برښنا فابریکه لکه چې تاسې یې
ګورئ فعاله ده او سیمې ته برښنا ورکوي خو دا په ډاګه وایو چې پر کابل مو برښنا
قطع کړې. دا وبوبند او نور ټول تأسیسات فعال دي.

د یو لړ آزادو مباحثو په نتیجه کې مجاهدینو وغوښتل چې جرګه
خپل نظر څرګند کاندي د جرګې له خوا وویل شول چې قوم ملامته
ندی مونږ هیله لرو چې د قوم او حکومت ترمنځ سرې اوبه تویې کړو
تاسې مونږ ته خپلې غوښتنې او شرطونه څرګند کړي کومې چې
زمونږ له صلاحیته پوره دی هدلته به یې فیصله کړو او په نورو به له
حکومت سره وغږیږو. د شورا رئیس له جرګې اجازه وغوښته چې د دغه
مسئلې په اړه د دوی په غیاب کې شورا یو غونډه وکړي. د دغې ځانګړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

حتیٰ د حکومت جاسوس ځای لري نو دغه پوښتنې په ځواب د هر سړه
وخوځېدل راو خوځېدل د هرې خبرې یې وڅوولې خو ښاغلي وجدي دا
میړانه وکړه چې د جرګې غړي یې قومي وبلل. وروسته د شورا رئیس او نورو
مشرانو هر یوه پخپل وار خبرې وکړې وې ویل چې نوابه خلقیانو د نژادي توپیر
پرضد خبرې کولې خو په عمل کې مونږ ولیدل چې دوی هزاره د پښتنو
او پښتانه د هزاره ګانو په مقابل کې لمسول. خلقیانو به ویل او لا ګڼیا دی وایي
چې انقلاب پرمخ تلونکی هدف ونه لري خو په عمل کې دوی غوښتل چې مونږ
دوه پېړۍ په شا بوزي او په افغانستان کې د کورنیو جګړو او قبیلوي
اختلافونو زمانه بیا په مونږ وویني او بیا هم دوی لګیا دي او د مرتجعینو ټاپې
په مونږ لګوي اوس نو تاسې وو وایاست چې مونږ مرتجعین یو که دوی.

د حکومت په ابلاغیه کې مونږ ته په اصطلاح عفوه اعلان شوې. عفوه
خو هغو کسانو ته کېږي چې مقصر وي او ګناه یې کړې وي مونږ څه
ګناه کړې وه چې زمونږ په سیمه سور اور بل کړې شو.

د شورا رئیس جرګې ته مخ واړاوه او څرګنده یې کړه تاسې زمونږ مشران
یاست تاسې پخپله په ټول قوم کې وګرځئ او پخپلو سترګو ووینئ چې د
خوموږ بې دفاع او مظلومانو کورونه او کروندې سوځول شوي. زمونږ کورنۍ
چور شول - بیا ځې زمونږ ماشومان نه بلکې زمونږ ښاروی هم د الوتکو په لیدو سره
احساسوي چې د محشر ورځ وربانده راتلونکې ده. خو مونږ به دغه ډول
ستمګرو عناصرو ته چې ځانونو ته خلقیان وایي او په مونږ بمونه اوروي او د توپ
ټانک او طیارې له لارې مونږ ته خپل زور ښیي د اسلامي جذبې او قومي زوړ له
مخې سرښندوب او انسانیت وروښیو.

مونږ فیصله کړې چې د حق او حقیقت په لار کې یو تن هم ژوندی نه پاتې
کېږو نو چې مونږ داسې فیصله کړې وی بیا به ولې وسله په ځمکه ږدو بیا به نو.

زمونږ له پاره سوله او د سولې جرګې څه ارځښت ولري؟ سره لدې هم مونږ
مسلمان او پښتانه یو د ملامتي بار په اوږو ونشو ګرځولی که چېرې د سولې جرګه
زمونږ ملامتي را برسېره کولی شي راودې نبیي مونږ به پوره حوصله د هغو
خبرو اترو او رېدو ته چمتو یو.... دا وخت د جرګې د غړو خولې په لاړو لمدې
شوې وې او د زړونو درزا یې لرې څه ناسته وه وې ویل مونږ پخپلو سترګو
ولیدل چې حکومت ستاسې کورونه سوځولي او تاسې ته یې زیات تاوان
دراړولی دی خو تاسې هم صرفه نه کړې سړکونه مو خراب کړیدي او لکه چې
حکومت ادعا کوي ښوونځي او نور اجتماعي مرکزونه مو سوځولي دي.

د شورا رئیس وویل مونږ منکر نه یو د چک هوټل خو ولسوال خپله
عسکري چوڼۍ ګرځولې وه چې د جنګ په جریان کې وران شو او بیا ځې یو
ښوونځی چې څو ځله حکومت زمونږ پرضد د یوې اډې په توګه ترې کار
اخیست له مینځه وړل شوی. بله دا چې دا ټول مونږ جوړ کړي د قومي
اشرونو له لارې مو جوړ کړي او بیا به یې هم مونږ جوړوو، نو مونږ
هیڅ اجتماعي مرکز ته زیان ندی رسولی. د برېښنا فابریکه چې تاسې یې
ګورئ فعاله ده او سیمې ته برېښنا ورکوي خو دا په ډاګه وایو چې پر کابل مو برېښنا
قطع کړې. دا و بوبند او نور ټول تأسیسات فعال دي.

د یو لړ آزادو مباحثو په نتیجه کې مجاهدینو وغوښتل چې جرګه
خپل نظر څرګند کاندي د جرګې له خوا وویل شول چې قوم ملامته
ندی مونږ هیله لرو چې د قوم او حکومت ترمنځ سرې اوبه تویې کړو
تاسې مونږ ته خپلې غوښتنې او شرطونه څرګند کړی کومې چې
زمونږ له صلاحیته پوره دی همدلته به یې فیصله کړو او په نورو به له
حکومت سره وغږېږو. د شورا رئیس له جرګې اجازه وغوښته چې د دغه
مسئلې په اړه د دوی په غیاب کې شورا یو غونډه وکړي. د دغې ځانګړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوندي حق د جرگې غړو ته هم حاصل ؤ چې بيله غونډه وکړي. په بله کوټه کې کابو يو ساعت خبرې وشوې او لومړی شرط دا و چې ندې شو چې نږمون بنديان راخوشي کړي که چېرې يې نږمون بنديان راخوشي کړل بيا به نورو خبرو ته هم سر کېښېږو.

شورا اهم هيله لرله چې ټوله جرگه به کابل ته نه ځي ځيني به يې له قوم سره پاته کېږي خو جرگې غړي وېرېدل چې کېنې مجاهدين يې د برمته کولو خيال لري د هغه وېرې له امله ټول غړو ته د تلو اجازه ورکړه شوه.

جرگه کابل ته ورسيده د کورنيو چارو په وزارت کې د پوليسو قوماندان علي شاه پيمان چې جرگه هم د ده د ابتکار له مخې جوړه شوې وه دعوې هر کلی وکړ. هغه په تعجب کې ؤ چې د جرگې غړي روغ جوړ د ده مخې ته ناست دي او يو ته هم کوم زيان نه دی رسېدلی. ده پرله تلوسه لرله چې د جرگې له جريان څخه خبر شي همدا ؤ چې اسماعيل خان ما يار د جرگې په نمايندگۍ د جرگې د فعاليت جريان په مفصله توګه ورا ندې کړ چې علي شاه پيمان يې مهم ټکی ياداشت کول. اسمعيل خان ډېر دلايل لرل چې قوم ملامته ندی بلکې لدې حالت سره ولسوالۍ او د خلقي حکومت نورو مامورينو د خلقي گوندغړيو او د انقلاب د دفاع د کمېټو غړيو ځامخ کړيدی.

علي شاه پيمان وويل: ماغوښتل جرگه له امين صاحب سره وکوري خو داسې ښکاري چې امين صاحب له وردکو خپه دی....

مايار په احساساتي بڼه د پيمان خبرې ورپرې کړې او په ماته کوره پښتو يې وويل:

... فرق نه کوي امين خپه کېږي کې تره کي، کې د هر څه قوم مهم دی وطن مهم دی مونږ غواړو خدای پدې قوم ورحم وکړي کې حکومت مهرباني

وکړي...

پيمان موسکی شو خپلې خبرې يې ترميم کړې ويې ويل وبخښئ ما لکه چې خپل مطلب سم ونشو ويلی امين صاحب له وردکو نه خپه ندی وردگ ډېر ورباندې گران دي ناز ورباندې لري.

بيا يې وويل ربښتيا چې قوم ملامت ندی ماته دوه ژل شوی ولسوال ورو نه راغلل او راته يې وويل: چې نږمونږ ورور ورد کو شهيد کړيدی. خو ما ورته وويل شهيد نه بلکې مردار شويدی. پيمان وويل ما څکه خپل ولسوال مردار شوی وگاڼه چې هغه د وردکو پر پښتو او غيرت باندې ملنډې وهلې دي زه هم پښتون يم که چېرې زما په ولس کې داکار شوی وای او زما خلک په زور په موټرونو کې د جگړې له پاره استول شوي وای ما به هم د وردکو په څېر اقدام کاوه.

پيمان د خپلو مخصوصو اکټونو په ملتيا کله د نرمۍ او د پستې غاړې او کله بيا گواښونکې او شخصي خبرې کولې پدې کې د تيلفون زنگ راغی د هغه له خبرو داسې څرگنده شوه چې مقابل لوری يې د مرکزی قواوو قوماندانی ده چې قوماندان يې د وردکو د ټنگي او سېدونکی محمد دوست دی.

پيمان په تيلفون کې په نسبتاً جدي بڼه مقابل لوری ته وويل نه، نه کوره د سولې جرگه دا ده زما سره ناسته ده، دوی له قوم سره مفاهمه کړې د سولې اميد نو رهم زيات شوی تاسې عمليات مه کوئ د وردکو مسئله ماته پرېږدئ زه د وردکو ضامن يم وردگ ښه خلک دي.

دا معلومه نشوه چې د پيمان دا تيلفوني مرکه مصنوعي وه که حقيقي.

پيمان بيا وروځ اواورې يې ځای وغوړځولی غاړه يې تازه کړ چپه ستړکه يې لږ چوغه کړه دخولې ښی وښکی يې بوې خواته کوږ کړ ويې ويل د هغه اعتماد له مخې چې زه يې د وردکو د هېوادپالنې پر روحيه لرم که چېرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوندي حق د جرګې غړو ته هم حاصل وي چې بیله غونډه وکړي. په بله کوټه کې کابو یو ساعت خبرې وشوې او لومړې شرط دا وړاندې شو چې زموږ بندیان راخوشي کړي که چیرې یې زموږ بندیان راخوشي کړل بیا به نورو خبرو ته هم سر کښېږدو.

شورا اهم هیله لرله چې ټوله جرګه به کابل ته نه ځي ځینې به یې له قوم سره پاته کیږي خو د جرګې غړي وېرېدل چې کېدای شي مجاهدین یې د برمته کولو خیال لري د همدې ویرې له امله ټول غړو ته د تلو اجازه ورکړل شوه.

جرګه کابل ته ورسېده د کورنیو چارو په وزارت کې د پولیسو قوماندان علي شاه پیمان چې جرګه هم د ده دا بتکار له مخې جوړه شوې وه دعوی هرکلی وکړ. هغه په تعجب کې و چې د جرګې غړي روغ جوړ د ده مخې ته ناست دي او یوه ته هم کوم زیان ندی رسېدلی. ده پېر تلوسه لرله چې د جرګې له جریان څخه خبر شي همدا و چې اسماعیل خان مایار د جرګې په نمایندګۍ د جرګې د فعالیت جریان په مفصله توګه وړاندې کړ چې علي شاه پیمان یې مهم ټکي یادداشت کړل. اسمعیل خان ډېر دلایل لرل چې قوم ملامته ندی بلکې لدې حالت سره ولسوالانو او د خلقي حکومت نورو مامورینو د خلقي ګوندغړیو او د انقلاب د دفاع د کمېټو غړیو مخامخ کړیدی.

علي شاه پیمان وویل: ما غوښتل جرګه له امین صاحب سره وګوري خو داسې ښکاري چې امین صاحب له وړدګو خپه دی....

مایار په احساساتي بڼه د پیمان خبرې ورپرې کړې او په ماته ګوډه پښتو یې وویل:

... فرق نه کوي امین خپه کیږي کې ترېږي، کې د هر څه قوم مهم دی وطن مهم دی موږ غواړو خدای پدې قوم ورحم وکړي کې حکومت مهرباني

وکړي...

پیمان موسکی شو خپلې خبرې یې ترمیم کړې ویې ویل وبخښئ ما لکه چې خپل مطلب سم ونشو ویلی امین صاحب له وردګو نه خپه ندی وردګ ډېر ورباندې ګران دی نازورباندې لري.

بیا یې وویل رښتیا چې قوم ملامت ندی ما ته دوه ل شوی ولسوال ورو ته راغلل او راته یې وویل: چې زموږ ورور وردګو شهید کړیدی. خو ما ورته وویل شهید نه بلکې مردار شویدی. پیمان وویل ما ځکه خپل ولسوال مردار شوی وګاڼه چې هغه د وردګو پر پښتو او غیرت باندې ملنډې وهلې دي زه هم پښتون یم که چیرې زما په ولس کې دا کار شوی وای او زما خلک په زور په موټرونې د جګړې له پاره استول شوي وای ما به هم د وردګو په څېر اقدام کاوه.

پیمان د خپلو مخصوصو اکتونو په ملتیا کله د نرمی او د پستې غاړې او کله بیا ګواښونکي او شخصي خبرې کولې پدې کې د تیلفون زنګ راغی د هغه له خبرو داسې څرګنده شوه چې مقابل لوری یې د مرکزي قواوو قوماندانی ده چې قوماندان یې د وردګو د تنګي اوسېدونکی محمد دوست دی.

پیمان په تیلفون کې په نسبتاً جدي بڼه مقابل لوري ته وویل نه نه، ګوره د سولې جرګه دا د ده زما سره ناسته ده، دوی له قوم سره مفاهمه کړې د سولې امید نو هم زیات شوی تا سې عملیات مه کوئ د وردګو مسئله ماته پرېږدئ زه د وردګو ضامن یم وردګ ښه خلک دي.

دا معلومه نشوه چې د پیمان دا تیلفوني مرکه مصنوعي وه که حقیقي.

پیمان بیا ورو ځي او اوږې یو ځای وغورځولې غاړه یې تازه کړه چپه سترګه یې لږ چوغه کړه د خولې ښي وښکی یې بیوې خواته کوږ کړ ویې ویل د هغه اعتماد له مخې چې زه یې د وردګو د هېوادپالنې پر روحیه لرم که چیرې

زما په اختیار کې وای ما به وردکو ته ویلې وای چې ځانته جلا جمهوریت جوړ
کړی خو زما له واکه وتلې خبره ده خو هغه څه چې زما له واکه پوره دی زه
وردکو ته د هغې لوز ورکوم چې د بندیانو په خوشې کولو کې به ورسره مرسته
وکړم کوم بندیان چې له ما سره دی د هغوی په باب خو هیڅ خبره نشته.

خو له وردکو نه زما غوښتنه داده چې خپل ښوونځي دې پرانیزي خپل سړکونه دې جوړ کړي ولسوالي دې پخپله فعاله کړي هرڅوک چې د دوی خوښ وي هغه دې ولسوال وټاکي او ولسوال به د قوم مشرانو لکه والي اسمعیل خان او ابکل ته مسئولیت ولري - ترڅو چې پر حکومت د وردکو اعتماد نه وي راغلی تر هغو دې خپل اخیستل شوي ټوپک حکومت ته نه تحویلوي او غوښتنه یې وکړه چې جرګه یو ځل بیا قوم ته ورشي. او دی به تر هغې د وردګو د بندیانو لستونه او نور کار او بار برابر کړي.

پدې ډول جرګه بیا وردکو ته لاړه. خو دا ځل جرګې هیڅ کومه نوې خبره له ځان سره نه وه وړې مجاهدینو یو ځل بیا هغوی ته خپله پخوانۍ خبره تکرار کړه چې لومړی دې زموږ بندیان خوشې کړی شي بیا به موږ خپلې نورې غوښتنې وړاندې کړو.

جرګه چې له وردکو بیرته ستنه شوه بیا یې طبق معمول علي شاه پیمان له ټول جریان څخه خبر کړ هغه ظاهراً د لستونو د برابرولو خبره بیا تکرار کړه پدې ډول چې پیمان به د کورنیو چارو د وزارت لستونه برابروي او علي خان به کوښښ کوي چې د اکسا د دوارو نظامي او ملکي برخو څخه د بندي شویو وردکو لستونه برابر کړي.

جرګې مجاهدینو ته د جریاناتو په اړه یو لیک واستاوه او له دوی څخه یې غوښتنه وکړه چې دوی هم د بندیانو لست برابر او جرګې ته یې واستوي.
د دوی د لیک په ځواب مجاهدینو دا ډول ځوابیه لیک ورواستاوه،

د سولې د جرګې محترمو غړو!

له یوې خوا ستاسې تر نظر لاندې د سولې خبرې روانې دي او له بلې خوا د کابل او د ګران هېواد په بېلو بېلو ځایونو کې د وردکو ګرفتارۍ روانې دي دغه کار موږ ته وښوده چې حکومت د چل او د سیسې فکر لري.

تاسې ته معلومه ده چې د وردکو زیاتره خلک د مامور - منصبدار ښوونکي - کارګر - سوداګر او نورو په بڼه د هېواد په بېلو بېلو برخو کې ژوند کوي او له بلې خوا د وردکو خلک په پراخه سیمه کې استوګنه لري چې هغوی ته په اوسنیو شرایطو کې زموږ لاسونه نشي رسېدی نو د ټولو وردکو د بندیانو د لست جوړول زموږ له پاره امکان نه وتلې خبره ده - که چېرې حکومت په ریښتیا سره پخپله اعلامیه کې صادق وي او ښه نیت ولري نو بیا به زموږ شرایط چې د بندیانو - خوشې کول او په پیشنهاد شوي چوکاټ کې د خبرو اترو له جریان څخه عبارت دي سخت کاروندي - د وردکو د بندیانو شمېر حکومت ته پوره څرګند دی نو حاجت نشته چې خبرې اوږدې شي او تاسې هم تګ او راتګ وکړئ موږ بل څه نه غواړو یوازې دومره چې حکومت پخپله وعده وفا وکړي.

د چک د سپین بیرو له خوا

۱۴ / ۶ / ۱۳۵۸

لدې سره د جرګې غړو د ده بوریو په جومات کې خپله غونډه راوبلله او څه نویو کسانو هم په غونډه کې برخه واخیسته.

مایار د غونډې غړو ته ټول جریان تکرار کړ. د اوخځي د موسی خېلو اوسېدونکي د اکسا غړي عمر وردک چې د پرشیګ زلمي او د نوی مود مثلث پتلون یې اغوستی او بیتلي طلایي ویښتانو یې د یوې پېغلې له -

زما په اختیار کې وای ما به وردکو ته ویلې وای چې ځانته جلا جمهوریت جوړ کړي خوزما له واکه وتلې خبره ده خو هغه څه چې زما له واکه پوره دی زه وردکو ته دهغې لوز ورکوم چې د بندیانو په خوشې کولو کې به ورسره مرسته وکړم کوم بندیان چې له ما سره دی د هغوی په باب خو هیڅ خبره نشته .

خو له وردکو نه زما غوښتنه داده چې خپل سپږونځي دې پرانیزي خپل سرکونه دې جوړ کړي ولسوالي دې پخپله فعاله کړي هرڅوک چې د دوی خوښ وي هغه دې ولسوال وټاکي او ولسوال به د قوم مشرانو لکه والي اسمعیل خان او ابکل ته مسئولیت ولري - ترڅو چې پر حکومت د وردکو اعتماد نه وي راغلی تر هغو دې خپل اخیستل شوي ټوپک حکومت ته نه تحویلوي او غوښتنه یې وکړه چې جرګه یوځل بیا قوم ته ورشي . او دی به تر هغې د وردګو د بندیانو لستونه او نور کار او بار برابر کړي .

پدې ډول جرګه بیا وردکو ته لاړه . خو دا ځل جرګې هیڅ کومه نوې خبره له ځان سره نه وه وړې مجاهدینو یوځل بیا هغوی ته خپله پخوانی خبره تکرار کړه چې لومړی دې زمونږ بندیان خوشې کړی شي بیا به مونږ خپلې نورې غوښتنې وړاندې کړو .

جرګه چې له وردکو بیرته ستنه شوه بیا یې طبق معمول علي شاه پیمان له تړول جریان څخه خبر کړې هغه ظاهراً د لستونو د برابرولو خبره بیا تکرار کړه پدې ډول چې پیمان به د کورنیو چارو د وزارت لستونه برابروي او علي خان به کوښښ کوي چې دا کسا د داړو نظامي او ملکي برخو څخه د بندیو شویو وردکو لستونه برابر کړي .

جرګې مجاهدینو ته د جریانا تو په اړه یو لیک واستاوه او له دوی څخه یې غوښتنه وکړه چې دوی هم د بندیانو لست برابر او جرګې ته یې واستوي . د دوی د لیک په رسید و مجاهدینو دا ډول ځوابیه لیک ور واستاوه ،

د سولې د جرګې محترمو غړو !

له یوې خوا ستاسې تر نظر لاندې د سولې خبرې روانې دي او له بلې خوا د کابل او دګران هېواد په بېلو بېلو ځایونو کې د وردکو ګرفتارۍ روانې دي دغه کارمونږ ته وښوده چې حکومت د چل او دسیسې فکر لري .

تاسې ته معلومه ده چې د وردکو زیاتره خلک د مامورـ منصبدار ښوونکیـ کارګرـ سوداګر او نورو په بڼه د هېواد په بېلو بېلو برخو کې ژوند کوي او له بلې خوا د وردکو خلکو په دې پراخه سیمه کې استوګنه لري چې هغوی ته په اوسنیو شرایطو کې زمونږ لاسونه نشي رسیدی نو د ټولو وردکو د بندیانو د لست جوړول زمونږ له پاره امکان نه وتلې خبره ده - که چیرې حکومت په ریښتیا سره پخپله اعلامیه کې صادق وي او ښه نیت ولري نو بیا به زمونږ شرایط چې د بندیانو - خوشې کول او په پیشنهاد شوي چوکاټ کې د خبرو اترو له جریان څخه عبارت دی سخت کاړندی - د وردکو د بندیانو شمېر حکومت ته پوره څرګند دی نو حاجت نشته چې خبرې اوږدې شي او تاسې هم تګ او راتګ وکړې مونږ بالخره نه غواړو بیا ځې دوموه چې حکومت پخپله وعده وفا وکړي .

د چک د سپین بیر وله خوا

١٤ / ٦ / ١٣٥٨

لدې سره د جرګې غړو د ده بوریو په جومات کې خپله غونډه راوبلله او څه نوي کسانو هم په غونډه کې برخه واخیسته .

مایار د غونډې غړو ته د تړول جریان تکرار کړ . دا ونځې د موسیٰ خېلو او سپید ونکی دا کسا غړی عمر وردګ چې د پرشیګ زلمیٔ او د نوی موره مثلث پټلون یې اغوستی ؤ او بیټلي طلایي وښتا نو یې د یوې پېغلې له -

(c) ketabton.com: The Digital Library

وپښتانو سره سيالي کوله او پدې سيالي کې يوڅه ورانده هم ؤ. د روښنفکرانو (۱) په نمايندګۍ پداسې حال کې چې ژاولې يې په خوله کې وې داکسا په زور او طاقت خبرې وکړې او وردګ يې سخت محکوم کړل ده له خپلو ستړګو نه دسرډنډو وپښتانو دليري کولوله يوه جانانه حرکت سره دوڅو او ستړګو په ښلوښلو اشاره وويل: وردګو له بشريت سره خيانت کړيدی د هر ستر جنايتکاران دی چې د افغانستان پوزه يې پرې کړې ده. - خارجي اتباع يې وژلي - جنايت وردګو کړې خو تور او تومت يې په خلقي دولت ورتپل شويدی.

ده بيا د ناز، کرشمو او جديت په کډه انداز کې زياته کړه: داخبره دروغ ده چې د وردګو بنديان به خوشې کېږي - جنايتکاران څوک نه خوشې کوي وردګو داسې جنايتونه کړيدي چې که حکومت د خپلو نازولو ستړګو ته ونه ګوري دوردګو ټوله سيمه به په بل مخ واړوي - همدغه غونازولي دي چې پرحکومت ګران دي او د هغوی په خاطر وردګو ته صبر کوي خو دا حوصله دهرد وام نشي کولای.

ماياردعمرخبري ترهغه ځايه چې وردګ يې جنايتکاران بلل رد کړې او بوځل بيا يې د قوم دلايل بيان کړل چې دغه ټول حالت به قوم تنګ شويدی او هغه مجبور شوی چې وسلې ته لاس کړي.

بيا يې شاه محمود او نعيم ته چې له پيمان سره ليدنه او کتنه د دوی په وسيله برابر پده مخ ورواړاوه ويې ويل: دعمرجان په خبرو کې ځينې داسې ټکي راپيدا شول چې اصلاً د جرګې د دوام ضرورت له منځه وړي هيله ده پيمان صاحب نورمون معاف کړي. شاه محمود او نعيم دعمرخبرې رد کړې او د پيمان په اړه يې وويل چې وردګو ته د ده نيت سنه دی هغه غواړي چې داسې يوه روغه وشي چې د دواړو خواو حيثيت پکې خوندي شي

خو عمر بيا له ستړګو نه د سرډو پښتانو دليري کولو په يوه اتومات حرکت سره په خبرو کې مداخله وکړه ويې ويل: سوله امکان نلري ځکه چې د جرګې غړي او مشران د زړه له اخلاصه پدې کار کې برخه نه اخلي په جرګه کې داسې کسان شته چې يو ورور يې دلته په جرګه کې ناست دی او بل ورور يې د اشرارو (مجاهدينو) قوماندان دی. ده د مثال په توګه وويل: حاجي خداي‌دادخان دلته دی او ورور يې مدير غمي په جغتو کې د اشرارو (مجاهدينو) مشرتوب کوي.

هدارنګه زمونږ د اونغي يو دګروال دلته ناست دی چې سيد حکيم نومېږي زه يې سنه پېژنم لاس يې داشارې په توګه هغه ته ونيو او پدې جرګه کې غړيتوب لري مګر ورور يې په اونغي کې زمونږ پرضد په جګړه کې بوخت دی.

جرګې بيا له پيمان سره وليدل خو پيمان د احل هغه پخوانې پيمان نه ؤ، په غوسه ناک د د غږ يې جرګې ته وويل: تاسې له جرګې نه ښځې د چين او شوروي ترمنځ د کشالو غوندې يوه مساله جوړه کړې ده تاسې اصلاً دا مساله نه حل کوئ اولا يې غوړځوئ او ددې له پاره چې دوردګو په باب خپل سنه نيت ثابت کاندې او وښيې چې پدې مساله کې څومره ترفشار لاندې دی خپل ياور يې راوغوښت او هغه ته يې سوګند وکړ چې ځوشې پې د مخه د مرکزي قواوو قوماندان محمد دوست په تيلفون کې څه وويل: ياور په خدای سوګند يادکړ چې د مرکزي قواوو قوماندان وويل: چې چېرون نور وردګو ته حوصله نشو کولی دعمليا تو پلان تر لاس لاندې لرو.

پيمان د دغه شهادت له اورېدو وروسته وويل: چې د سولې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

وښتانو سره سیالي کوله او پدې سیالۍ کې یوځه وړاندې هم ؤ. د روشنفکرانو (۱) په نمایندګۍ پداسې حال کې چې ژاولې یې په خوله کې وې داکسا په زور او طاقت خبرې وکړې او ورډک یې سخت محکوم کړل ده له خپلو سترګو نه د سردنمو وښتانو دلیرې کولو له یوه جانانه حرکت سره دوږځو او سترګو په بېلوبېلو اشارو ویل: وردکو له بشریت سره خیانت کړیدی د پرسترجنایتکاران دي چې دافغانستان پوزه یې پرې کړې ده. خارجي اتباع یې وژلي. جنایت وردکو کړی خوتور او تومت یې په خلقي دولت ورتپل شویدی.

ده بیا د ناز، کرشمو او جدیت په کډ اندازکې زیاته کړه: داخبره دروغ ده چې د وردکو بندیان به خوشې کېږي. جنایتکاران څوک نه خوشې کوي وردکو داسې جنایتونه کړیدی چې که حکومت د خپلو نازولو سترګو ته ونه ګوري دوردکو ټوله سیمه به په بل مخ واړوي. همدغه څونازولي دي چې پرحکومت ګران دي او د هغوی په خاطر وردکو ته صبر کوي خو دا حوصله دېردوام نشي کولای.

مایار د عمرخبرې ترهغه ځایه چې وردګ یې جنایتکاران بلل رد کړې او بوځل بیا یې د قوم دلایل بیان کړل چې دغه ټول حالت په قوم تپل شویدی او هغه مجبور شوی چې وسلې ته لاس کړي.

بیا یې شاه محمود او نعیم ته چې له پیمان سره لیدنه او کتنه د دوی په وسیله برابریده مخ وروااړوه وې ویل: د عمرجان په خبرو کې ځیني داسې ټکي راپیدا شول چې اصلاً د جرګې د دوام ضرورت له منځه وړي هیله ده پیمان صاحب نورمون معاف کړي. شاه محمود او نعیم د عمر خبرې رد کړې او د پیمان په اړه یې وویل چې وردکو ته د ده نیت ښه دی هغه غواړي چې داسې یوه روغه وشي چې د دواړو خواو حیثیت پکې خوندي شي

خو عمر بیا له سترګو نه د سردوښتانو دلیرې کولو په یوه اتومات حرکت سره په خبرو کې مداخله وکړه وې ویل: سوله امکان نلري ځکه چې د جرګې غړي او مشران د زړه له اخلاصه پدې کار کې برخه نه اخلي په جرګه کې داسې کسان شته چې یو ورور یې دلته په جرګه کې ناست دی او بل ورور یې د اشرارو (مجاهدینو) قوماندان دی. ده د مثال په توګه وویل: حاجي خدایدادخان دلته دی او ورور یې مدیر غمی په جغتو کې د اشرارو (مجاهدینو) مشرتوب کوي.

هدارنګه زمونږ داونځي یو د ګروال دلته ناست دی چې سید حکیم نومېږي زه یې ښه پېژنم لاس یې داشارې په توګه هغه ته ونیو او پدې جرګه کې غړیتوب لري مګر ورور یې په اونځي کې زمونږ پرضد په جګړه کې بوخت دی.

جرګې بیا له پیمان سره ولیدل خو پیمان داځل هغه پخواني پیمان نه ؤ، په غوسه ناک د ږغ یې جرګې ته وویل: تاسې له جرګې نه بېخي د چین او شوروي ترمنځ د کشالو غوندې یوه مسأله جوړه کړې ده تاسې اصلاً دا مسأله نه حل کوئ او لا یې غوړځوئ او ددې له پاره چې دوردکو په باب خپل ښه نیت ثابت کاندې او وښيي چې پدې مساله کې څومره ترفشار لاندې دی خپل یاور یې راوغوښت او هغه ته یې سوګند ورکړ چې څو شېبې د مخه د مرکزي قواوو قوماندان محمد دوست په تیلفون کې څه وویل؛ یاور په خدای سوګند یاد کړ چې د مرکزي قواوو قوماندان وویل؛ چې مونږ نور وردګو ته حوصله نشو کولی د عملیاتو پلان تر لاس لاندې لرو.

پیمان د دغه شهادت له اورېدو وروسته وویل؛ چې د سولې په

جریان کې وردګو خپلې پښې لا اوږدې کړې - په میدان، نرخ کې یې
بې امنیتي لا زیاتې کړې دی حتی په پنجشیر کې هم د اشرارو -
(مجاهدینو) ځینې ډلې د وردګو په څېر تخریبکاري کوي.

ده له چاسره په تیلفون کې له یوې لنډې مرکې وروسته زیاته کړه
مونږ دقیق اطلاعات تر لاسه کړیدي.

د جرګې غړو هغه ته ګیله وکړه چې د جرګې په جریان کې د جرګې
دوه تنه غړي مستوفي سلطان محمد او عبدالقدیر حکومت نیولي دا کار
د جرګې له اصولو سره د دښمنۍ معنا نلري؟

پیمان وویل: دعبدالقدیر جرم ډېر سخت دی خو د هغه بل په برخه
کې به دادی ستاسې په مخ کې پوښتنه وکړم. تیلفون یې راواخیست او
ویې ویل، که چېرې د صوفي سلطان محمد...

د جرګې غړو یې خبره ورپرې کړه چې صوفي نه بلکې مستوفي
سلطان محمد ...

ده خپلو تیلفوني خبرو ته دوام ورکړ، که چېرې تاسو یې ورځو کې
د مستوفي سلطان محمد په نامه کوم وردګ نیولی وي موضوع ژر ماته راولېږئ
وروسته څرګنده شوه چې هغه نه وو نیول شوی.

د هېواد پیاوړی لیکوال عبدالجلیل وجدي چې پخپله د دغه جرګې غړی
و، پدې اړه داسې لیکي:

«... له بلې خوا جرګې زما په غیاب کې یوه بله غونډه کړې وه د دې غونډې
په نتیجه کې داسې فیصله شوې وه چې د جرګه محدوده ده باید د جرګې غړي زیات
شي او هغه باید په بېلو بېلو ګروپونو وویشل شي او د وردګو نورو برخو لکه
جغتو، اونخي، شنیز او شیخ آباد ته واستول شي. پدې موده کې عبدالقدیر
چې د جرګې یو غړی و بندي شوی و او په جرګه کې زما غیاب نورو غړو

هم داسې اشتباه پیدا کړې وه.

مستوفي سلطان محمد د شپې په ۸ بجې خپل ورور رحیم زما د
حال احوال اخیستلو له پاره رالېږلی و او ماته یې وویل: چې د جرګې
یو غړی عبدالقدیر یې بندي کړی ته او مستوفي دواړه په خطر کې
یاست. ده وویل چې سبا به جرګه بیا په لس بجو د ده بوړي په جامع
جومات کې راغونډېږي خو د مستوفي نظریه داده چې د لس بجو نه دمخه د
اوو بجو په شاوخوا کې له تاسره د میرویس میدان په یوه برخه کې وګورې
که چېرې حالات خراب وي نو سره به وپوهېږئ او د فرصت نه به -
استفاده سره به خپلې پښې وباسئ!

سهار د اوو بجو نه د مخه زه میرویس میدان ته ورسېدم په ځنګو
اختناقي شرایطو کې د ساعتونو د انتظار لګول هغو کسانو ته معلومېدای
شي چې دیوه چېټي نظامي حکومت تر تېغ لاندې ژوند کوي. له اوو بجو
تر اته نیمو بجو پورې ما د لته انتظار وېوست پدې دومره موده کې ډېر کسانو
زه پوره او کتنه وکتلم دوی زیاتره د حکومت جاسوسان و. او یا هغه کسان
وو چې زه دیو خطرناک جاسوس په بڼه ورته ښکارېدم د انتظار شیبې یوه په
بله پسې سختېدلې او خطرناکې کېدلې، د مستوفي سلطان محمد پته ونه لګېده
زه ته مې ورسېده چې دغه سړی یې نیولی دی خو وروسته معلومه شوه
چې هغه یې نه و نیولی او بالاخره د غه معما باندې څوک پوه نشول.»

د جرګې د غړو له خوا د یو لړ مباحثو وروسته داسې فیصله وشوه
چې جرګه دې بېلو بېلو سیمو ته په بېلو بېلو ګروپونو کې لاړه شي ځکه ته هغه
همزره نه شو تېنګولی ځکه دا ځل ځک ته تلل د جرګې د غړو په نزد له سړ
د تېرېدلو معنی ورکوله ځکه دوی له ځانه سره بېله خپلې ناکامی څخه
د وړلو هیڅ نه لرل حکومت لکه چې پخپله طرحه او پلان کې خپله ناکامي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جریان کې ورځکو خپلې پښې لا اوږدې کړې - په میدان ، نرخ کې یې
بې امنیتي لا زیاتې کړې دی حتی په پنجشیر کې هم داشرارو -
(مجاهدینو) ځینې ډلې د وردکو په کډون تخریبکاري کوي.

ده له چاسره په تیلفون کې له یوې لنډې مرکې وروسته زیاته کړه
موږ دقیق اطلاعات ترلاسه کړیدي.

دجرګې غړو هغه ته ګیله وکړه چې دجرګې په جریان کې دجرګې
دوه تنه غړي مستوفي سلطان محمد او عبدالقدیر حکومت نیولی دا کار
دجرګې له اصولوسره دښمنۍ معنا نلري ؟

پیان وویل : دعبدالقدیر جرم ډېر سخت دی خو دهغه بل په برخه
کې به دادی ستاسې په مخ کې پوښتنه وکړم . تیلفون یې راواخیست او
ویې ویل ، که چېرې د صوفي سلطان محمد ...

دجرګې غړو یې خبره ورپرې کړه چې صوفي نه بلکې مستوفي
سلطان محمد ...

ده خپلو تیلفوني خبروته دوام ورکړ ، که چېرې تاسو یې ورځو کې
دمستوفي سلطان محمد په نامه کوم وردګ نیولی وي موضوع ژر ماته راولېږئ
وروسته څرګند شوه چې هغه نه و نیول شوی .

دهېواد پیاوړی لیکوال عبدالجلیل وجدي چې پخپله د دغه جرګې غړی
و، پدې اړه داسې لیکي :

« ... له بلې خوا جرګې زما په غیاب کې یوه بله غونډه کړې وه ددې غونډې
په نتیجه کې داسې فیصله شوې وه چې داجرګه محدوده ده باید دجرګې غړي زیات
شي او هغه باید په بېلو بېلو ګروپونو وویشل شي او د وردګو نورو برخو لکه
جغتو ، اونخي ، شنیز او شیخ آباد ته واستول شي . پدې موده کې عبدالقدیر
چې دجرګې یو غړی و بندي شوی و او په جرګه کې زما غیاب نورو غړو

هم داسې اشتباه پیدا کړې وه .

مستوفي سلطان محمد د شپې په ۸ بجې خپل ورور رحیم زما د
حال احوال اخیستلو له پاره رالېږلی و او ماته یې وویل : چې دجرګې
یو غړی عبدالقدیر یې بندي کړی ته او مستوفي دواړه په خطر کې
یاست . ده وویل چې سبا به جرګه بیا په نهو بجو د ده بورې په جامع
جومات کې راغونډېږي خو مستوفي نظریه داده چې د نهو بجو نه مخه د
اوو بجو په شاوخوا کې له تاسره د میرویس میدان په یوه برخه کې وګورې
که چېرې حالات خراب وي نو سره به وپوهېږئ او د فرصت نه په -
استفادې سره به خپلې پښې وباسئ !

سهار داوو بجو نه د مخه زه میرویس میدان ته ورسېدم په سختو
اختناقي شرایطو کې د ساعتونو د انتظار لګول هغو کسانو ته معلومېدای
شي چې د یوه چېپي نظامي حکومت تر تېغ لاندې ژوند کړي . له اوو بجو نه
تر اته نیمو بجو پورې ما د لته انتظار وېوست پدې دومره موده کې د بېروکسانو
نه پوښتنه او کتنه وکړم دوی زیاتره د حکومت جاسوسان و . او یا هغه کسان
وو چې زه دیو خطرناک جاسوس په بڼه ورته ښکارېدم د انتظار شېبې یوه په
بله پسې سختېدلې او خطرناکې کېدلې ، د مستوفي سلطان محمد پته ونه لګېده
زه ته مې ورسېده چې دغه سړی یې نیولی دی خو وروسته معلومه شوه
چې هغه یې نه و نیولی او بالاخره د دغه معما باندې څوک پوه نشول . »

دجرګې دغړو له خوا دیولړ مباحثو وروسته داسې فیصله وشوه
چې جرګه دې بېلو بېلو سیمو ته په بېلو بېلو ګروپونو کې لاړه شي څکه ته هېڅ
هم زړه نه شو ښه کولی څکه دا ځل څکه ته تلل دجرګې دغړو په نزد له سره
د تېرېدلو معنی ورکوله څکه دوی له ځان سره بېله خپلې ناکامۍ څخه
د ورلو هېڅ نه لرل حکومت لکه چې پخپله طرحه او پلان کې خپله ناکامي

لیدلي وي نو ځکه یې د جرګې له غړو سره وضعه سره شوه.

چګ ته د جرګې په رسېدو اوله مجاهدینو سره د لومړني ورځې د ملاقات په ورځ له یولړ خبرو او بحثونو وروسته مجاهدینو خپله فیصله سبا ته پرېښوده خو سبا خبره اغی چې سیمې ته یوه لویه قوا راتلونکې ده.

د شورا رئیس د جرګې غړو ته خبر ورکړ چې حکومت د الاسنګ نه چې د چګ ولسوالۍ په ختیځ کې پروت دی حمله شروع کړېده - موږ د زما نخیلو کلي ستاسې له پاره انتخاب کړېدی موږ پخپله یوه نامعلوم ځای ته روانېږو. نور نو ستاسې خوښه چې له موږ سره په قوم کې پاتې کېږئ او که نه.

د جرګې په غړو د مرګ ویرې پرده غوړولې وه د ډېر وارخطا وو. له دوی سره داویره وه چې مجاهدین به دا فکر وکړي چې جرګه یواځې د دوی د اغفال له پاره په کار اچول شوې وه او مجاهدین به حتماً له دوی څخه غچ اخلي. او دوی به په دغه جرم محاکمه کوي چې دوی مجاهدین د جرګې په نامه په اغفال کې ساتلي وو خوداسې و نه شوه د دوی د ویرې او توقع خلاف د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر په بشاشه څېره لکه چې د دوی دغه ویره یې درک کړې وي د لطف او متانت نه په ډک آواز له دوی نه پوښتنه وکړه ویې ویل: زموږ خوهمدا حال دی چې تاسې خپه شوی نه واست نو د مشرانو هم دا دولت د مهرباني او داد خبرې ورته وکړې.

مجاهدینو دغه شپه د جرګې له غړو سره تېره کړه او دوی یې په بنو ښو خبرو چې د مذهبي احساساتو، ملي دردونو او نورو په زړه پورې مفاهیمو څخه ډکې وې خوشاله ساتل او د هغوی د ویرې او اندېښنې د له منځه وړلو له پاره یې له هغوی سره له مطایبو ډکې خبرې وکړې او په سبا یې هغوی ته وویل: موږ ته ثابته شوه چې تاسې هیڅکله هم د حکومت نشئ کېدی (په رښتیا هم چې جرګه د حکومت نه شوه د جرګې

غړي وار په وار له مجاهدینو سره یوځای شول. ښاغلی عبدالجلیل وجدي همغلته له مجاهدینو سره پاتې شو، اسمعیل خان ما یار هم وروسته د هجرت لاره ونیوله - خدایداد خان او ډېر نور وهم هجرت وکړ او یا له مجاهدینو سره یوځای شول. او اوس یې کړنې شمېر د مجاهدینو په لیکو کې ځای لري.)

ستاسې او ستاسې د جرګې قدر یواځې موږ ته معلوم دی موږ جهاد هم کوو او سیاست هم - تاسې حکومت موږ ته تش لاس راولېږلی که څه هم موږ ترې د خیر توقع نلرو خو تاسې چې زموږ مشران یاست خالي لاس مو نه لېږو موږ د پولیسو د قوماندان علي شاه پیمان په نوم یولیک لیکلی چې تاسې ته یې د رکوو. نبایي دو موږ مهم څه یکې نه وي خو موږ ته هغوی یواځې دومره اهمیت لري چې د هغه په ورلو تاسې تش لاس لاړ نشئ.

د جرګې د تګ پر وخت حُسینو مجاهدینو غوښتل چې له جرګې خپل غچ واخلي ځکه د حکومت حملې دوی ډېر پاروي ؤ خو مشرانو یې پرېښنودل هغوی دا جرګه د حکومت یو خطرناک کواښ او توطیه کڼله او دلایل یې هم وړاندې کول چې دغه جریان د جرګې په پیل او پای کې ډېر جدي بنه درلوده.

د جرګې له خوا پیمان ته د ولس سرپېتي لیک وړاندې کړی شو دلیک له لوستلو سره د پولیسو عمومي قوماندان داسې تاو راتاو شو چې تا به ویل غومبسو وچیچه او په عصباني حالت کې یې د کاغذ په لیکونکي لفظي حملې وکړې او ددې له پاره چې د جرګې غړي د کاغذ لیکونکي په سار سلوک قضاوت کولو ته راوبولي هغه یې جرګې ته ولوست.

لیک دا سې و:

د سترګو تور علي شاه جان پیمان!

موږ قصداً ستاسې له پاره ستاسو رسمي القاب په کار وانه چول او د پښتني میني لقب مو درته غوره کړ. دا ځکه چې تاسې موږ ته د قومي جرګې

لیدلي وي نو ځکه یې د جرګې له غړو سره وضعه سمه شوه.

چټ ته د جرګې په رسېدو او له مجاهدینو سره د لومړنۍ ورځې د ملاقات په ورځ له یولړ خبرو او بحثونو وروسته مجاهدینو خپله فیصله سبا ته پرېښوده خو سبا خبر راغی چې سیمې ته یوه لویه قوا راتلونکې ده.

د شورا رئیس د جرګې غړو ته خبر ورکړ چې حکومت د الاسنګ نه چې د چټ ولسوالۍ په ختیځ کې پروت دی حمله شروع کړېده - موږ د زما نخیلو کلي ستاسې له پاره انتخاب کړېدی موږ پخپله یوه نامعلوم ځای ته روانېږو نور نو ستاسې خوښه ده چې له موږ سره په قوم کې پاتې کېږئ او که نه.

د جرګې په غړو د مرګ ویرې پرده غوړولې وه د ډېر وارخطا وو. له دوی سره داویره وه چې مجاهدین به دا فکر وکړي چې جرګه یواځې د دوی د اغفال له پاره په کار اچول شوې وه او مجاهدین به حتماً له دوی څخه غچ اخلي. او دوی به په دغه جرم محاکمه کوي چې دوی مجاهدین د جرګې په نامه په اغفال کې ساتلي وو خوداسې و نه شوه د دوی د ویرې او توقع خلاف د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر په بشاشه څېره لکه چې د دوی دغه ویره یې درک کړې وي د لطف او متانت نه په ډک آواز له دوی نه پوښتنه وکړه ویې ویل: زموږ خو همدا حال دی چې تاسې خپه شوې نه واست نو د مشرانو هم دا د ولس د مهربانۍ او دادې خبرې ورته وکړې.

مجاهدینو دغه شپه د جرګې له غړو سره تېره کړه او دوی یې په شنو شنو خبرو چې د مذهبي احساساتو، ملي دردونو او نورو په نړۍ پورې مفاهیمو څخه ډکې وې خوشاله ساتل او د هغوی د ویرې او اندېښنې د له منځه وړلو له پاره یې له هغوی سره له مطایبو ډکې خبرې وکړې او په سبا یې هغوی ته وویل: موږ ته ثابته شوه چې تاسې هیڅکله هم د حکومت نشئ کېدی (په ریښتیا هم چې جرګه د حکومت نه شوه د جرګې

غړي وار په وار له مجاهدینو سره یو ځای شول مناغلی عبدالجلیل وجدي همغلته له مجاهدینو سره پاته شو، اسمعیل خان ما یار هم وروسته د هجرت لاره ونیوله. خدایداد خان او ډېر نور وهم هجرت وکړ او یا له مجاهدینو سره یو ځای شول. او اوس یې ګڼ شمېر د مجاهدینو په لیکو کې ځای لري).

ستاسې او ستاسې د جرګې قدر یواځې موږ ته معلوم دی موږ جهاد هم کوو او سیاست هم. تاسې حکومت موږ ته تش لاس راولېږلی که څه هم موږ ترې د خیر توقع نلرو خو تاسې چې زموږ مشران یاست خالي لاس مو نه لېږو موږ د پولیسو د قوماندان علي شاه پیمان په نوم یو لیک لیکلی چې تاسې ته یې درکوو. بیایې دوموره مهم څه یې نه وي خو موږ ته هغوی یواځې دومره اهمیت لري چې د هغه په ورلو تاسې تش لاس لاړ نشئ.

د جرګې د تګ پر وخت ځینو مجاهدینو غوښتل چې له جرګې خپل غچ واخلي ځکه د حکومت حملې دوی ډېر پارولي وو خو مشرانو یې پرېښنودل هغوی دا جرګه د حکومت یو خطرناک کوښښ او توطیه ګڼله او دلایل یې هم وړاندې کول چې دغه جریان د جرګې په پیل او پای کې ډېر جدي بڼه درلوده.

د جرګې له خوا پیمان ته د ولس سرپټی لیک وړاندې کړې شو د لیک له لوستلو سره د پولیسو عمومي قوماندان داسې تاوراتاو شو چې تا به ویل غومبسو وچیچه او په عصباني حالت کې یې د کاغذ په لیکونکي لفظي حملې وکړې او ددې له پاره چې د جرګې غړي د کاغذ لیکونکي په سارسلوک قضاوت کولو ته راوبولي هغه یې جرګې ته ولوست.

لیک داسې و:

د ستړګو تور علي شاه جان پیمان!

موږ قصداً ستاسې له پاره ستاسو رسمي القاب په کار وانه چول او د پښتني مینې لقب مو در ته غوره کړ. دا ځکه چې تاسې موږ ته د قومي جرګې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په وسیله د یوه ځوان په توګه پیغام رالیږلی ؤ اولکه چې د جرګې غړو مونږ ته – وویل تاسې د وردګو په حال چې بې کلتور او بې شعوره جټ الونکو کوماندوی هلیکوپترونو داوبوس توپونو، غرنیو هاوانونو، زره دارو – زره پوښو – درنو اوسپکو ماشینګنو او درنو بمونو یې کورونه وران کړي نړونه یې سوری کړي اوجوماتونه اوقرآنونه یې سوځولي – ښځې اوماشومان یې په غرونو کې د روزګار سره اوتږو ته سپارلي دي او په ځای د دې چې دوی ته کور، کالي اوډوډۍ ورکړ شي کالي یې حکومت په غلا وړي، کورونه یې سوځول شوي اوډوډۍ یې له خولې نه اخیستل شوې ده یوڅه ژړلي وو اومونږ په غم کې موځان راسره شریک ښودلی ؤ – دادیوه ریښتیاني افغان وظیفه ده چې د نورو په غم کې ځان شریک کړي.

خوکوره په پښتو اوپښتونولۍ کې سیاسي چل اودوکه نه بخښونکې ګناه ده، پښتانه د توږ او پیغور پورچانه نه پرېږدي که هغه دوردګوغوندي بې دفاع قوم هم وي، دوموره کولی شي چې تروروستۍ کس پورې ځانونه دخپل ایمان اوافغانیت په ځای کولو دپاره قربانی کړي.

البته تاسو ته داهم معلومه ده چې پښتانه ملامتي په ځان نه نشي زغملای خوښه کاروشو چې تاسې ته معلومه شوه چې په وروستیو پېښو کې وردګو کوم مسئولیت نه درلود.

مونږ خپله قاموله له پلیتو عناصرو څخه پاکه کړه – نورنو په تاسې اړه لري چې پخپل دولت اوحزب کې هغوی ته ځای ورکوئ اوکه نه؟

پاتې شوه دروغجن جوړې خبره که چېرې تاسې اسلامي شریعت حقوقي پرنسیپونه اویاد پښتو لارې نرخونه اوکاڼې په نظر کې ونیسئ اودبندیانو اونورو موضوعاتو په باره کې خپلې وعدې ترسره کړئ نوزمونږ نورې غوښتنې اوشرایط به هم ورلندې کړای شي اوخبرې به دوام پیدا کړي دقوم له خوا تاسې ته داد درکول

کېږي مونږ هېڅکله د ملامتی تور او پیغور په ځان نه منو.

کرانه! که تاسو واقعاً د وردګو د حق په جانب او ځپل شوي قوم سره مینه لرئ نو بیا هم دیوه پښتون په توګه د دوی د مظلومیت اونه ملامتي حالات لکه څنګه چې ستاسې وجدان حکم کوي او د جرګې غړیو ته موشرح کړي دي – هماغسې خپلو سترو مقاموته وړاندې کړئ.

په پای کې بنا یې وو وایو چې دوردګو مظلوم او ځپل شوی قوم به هېڅکله هم د زور اوظلم په مقابل کې تسلیم نه شي.

په ځواني دې برکت شه
د چک دسپین بږیره له خوا

وګورئ د لیک په سرخط کې د څارندوی لوی قوماندان دیپلوم انجنیر علي شاه پیمان د ماشوم غوندې د سترګو تور علي شاه جانه په القاب مخاطب شوی پدې ډول د مخاطبو لمعنا داوه چې قومي مشران له هغه سره د یوه داسې چا په حیث مکاتبه لري چې د قوم د مشرانو په مقابل کې ډېر کوچنی دی.

په عین حال کې دوی حکومت په رسمیت نه پېژني یواځې د علي شاه جان پیمان د شخصي احساس له مخې هغه ته لیک استول شوی.

د لیک د متن په اوریدو جرګې پیمان ته وویل چې داسې نده دوردګو سپین ږیرو تاسې ته په درنښت کتلی او تاته یې د دې ویاړ بخښلی چې د یوه پښتون ځوان په توګه ستاسو د هیلې اوآرزو سره سم درته وظیفه وسپاري ترڅو تاسو خپلو مربوطه مقاماتو ته د قوم مشکلات او پدوی باندې د وروستي شویو بدو حالاتو په اړه معلومات ورکړئ!

علي شاه پیمان په احساساتو راغئ له چوکۍ ولاړ شو څو قدمه یې وړاندې وروسته واخیستل بېرته میز ته راوګرځېد سترګې یې راوایستلې او پرمیز یې د سوک له یوه سخت ګوزار سره وویل، زه د خپلې پښتو او پښتونولۍ نه تېر

په وسیله د یوه ځوان په توګه پیغام رالیږلی ؤ اوکله چې د جرګې غړو مونږ ته - وویل تاسې د وردکو په حال چې بې کلتور او بې شعوره جټ الوتکو کوماندوی هلیکوپترونو داو بوس توپونو، غرنیو هاوانونو، زره دارو - زره پوښو- درنو او سپکو ماشینګنو او درنو بمونو یې کورونه وران کړي نړونه یې سوری کړی او جوماتونه او قرآنونه یې سوځولی. ښځې او ماشومان یې په غرونو کې د روزګار سرو او تودو ته سپارلی دي او په ځای د دې چې دوی ته کور، کالي او ډوډۍ ورکړ شي کالي یې حکومت په غلا وړي، کورونه یې سوځول شوي او ډوډۍ یې له خولې نه اخیستل شوې ده یوځه ژړلي وو او زمونږ په غم کې موځان راسره شریک بښودلی ؤ- دا دیوه ریښتیانی افغان وظیفه ده چې د نورو په غم کې ځان شریک کړي.

خوګوره په پښتو او پښتونولۍ کې سیاسي چل او دوکه نه بخښونکی ګناه ده، پښتانه د تود او پیغور پوړ چاته نه پرېږدي که هغه دوردکو غوندې بې دفاع قوم هم وي، د ومره کولی شي چې تر وروستي کس پورې ځانونه د خپل ایمان او افغانیت په ځای کولو د پاره قربانی کړي.

البته تاسو ته دا هم معلومه ده چې پښتانه ملامتي په ځان نشي زغملای خو بنه کار وشو چې تاسې ته معلومه شوه چې په وروستیو پېښو کې وردکو کوم مسئولیت نه درلود.

مونږ خپله قامولي له پلیتو عناصرو څخه پاکه کړه- نو ونو په تاسې اړه لري چې پخپل دولت او حزب کې هغوی ته ځای ورکوئ او که نه ؟

پاتې شوه دروغې جوړې خبره که چیرې تاسې اسلامي شریعت حقوقي پرنسیپونه او یاد پښتو لارې نرخونه او کاڼې په نظر کې ونیسئ او د بندیانو او نورو موضوعاتو په باره کې خپلې وعدې ترسره کړئ نو زموږ نوري غوښتنې او شرایط به هم ولاړې کړی شي او خبرې به دوام پیدا کړي دقوم له خوا تاسې ته داو د ګولي

کېږي مونږ هیڅکله د ملامتی تو او پېغور په ځان نه منو.

کرانه ! که تاسو واقعاً د وردکو د حق په جانب او خپل شوي قوم سره مینه لرئ نو بیا هم دیوه پښتون په توګه د دوی د مظلومیت او نه ملامتی حالات لکه څنګه چې ستاسې وجدان حکم کوي او د جرګې غړیو ته موشرح کړی دی - هماغسې خپلو سترو مقاموته وړاندې کړئ.

په پای کې بنا یې وویل چې دوردکې مظلوم او خپل شوی قوم به هیڅکله هم د زور او ظلم په مقابل کې تسلیم نه شي.

په ځوانۍ دې برکت شه
د چک دسپین ږیرو له خوا

وګورئ د لیک په سرخط کې د ښاروالۍ لوی قوماندان دیپلوم انجنیر علي شاه پیمان د ماشوم غوندې دستګو تورعلي شاه جانه په القاب مخاطب شوی پدې ډول د مخاطب معنا داوه چې قومي مشران له هغه سره د یوه داسې چا په حیث مکاتبه لري چې د قوم د مشرانو په مقابل کې دېر کوچنی دی.

په عین حال کې دوی حکومت په رسمیت نه پېژني یوازې دعلي شاه جان پیمان د شخصي احساس له مخې هغه ته لیک استول شوی.

دلیک د متن په اوږد و جرګې پیمان ته وویل چې داسې نده دوردکو سپین ږیرو تاسې ته په درنښت کتلی او تاته یې د دې ویاړ بخښلی چې د یوه پښتون ځوان په توګه ستاسو د هیلې او آرزو سره سم درته وظیفه وسپاري ترڅو تاسو خپلو مربوطه مقاماتو ته د قوم مشکلات او پدوی باندې د وروستي شویو بدو حالاتو په اړه معلومات ورکړئ !

علي شاه پیمان په احساساتو راغئ له چوکۍ ولاړ شو څو قدمه یې وړاندې وروسته واخیستل بېرته میز ته راوګرځېد سترګې یې را وایستلې او پرمینږ یې د سوک له یوه سخت ګوزار سره وویل، زه خپلې پښتو او پښتونولی نه تېږ

ثابته شوه خلقیان څه چې وایي هغسې نشي کولی.

قوم له لوړې سره پوهېده چې خلقیان پرجرګو او د پښتنو پر عنعناتو هېڅ عقیده نلري منتهی غواړي چې پدې حساسه مرحله کې ورڅخه پخپله ګټه استفاده وکړي پدې دول دولسونو داېلو په اړه درڅېم دا حربه هم د وردګو د مجاهدو مشرانو د تدبیر، کارپوهنې او درایت له مخې له کاره ولوېده او خپله د دوی غاړې نه پېندی شوه.

او هغه د خوشال بابا خبره :

یا تکیه دیوه خدای ده یاد توري
په جرګو مرکو نشي کار تمام

یادونه :

پدغه لیکنه کې د محترم عبدالجلیل وجدي د کتاب (په افغانستان کې د عنعنوي جرګو نن او پرون) څخه زیاته استفاده شوې او په ځینو ځایونو کې د هغه نه په مستقیمه توګه عبارات هم را اخیستل شوي دي.

د نوموړي کتاب یو فصل د وردګو د هغو جرګو په اړه چې لیکوال خپله د هغې برخوال وګڼل شوي دي لوستونکي ګولی شي چې د زیات تفصیل له پاره هغه کتاب ته مراجعه وکړي.

نیم ، څه چې مې ویلي هغه سره رسوم ، زه د وردګو مشران خپل مشران بولم او زیاته تلوسه لرم چې له هغوی سره خپله خاخ وکورم ، که د دوی دلته راتګ مونږ ته یې په درنښت هرکلي وکړو تاسې د جرګې غړي به د دوی د ژوند تضمین وکړئ او که چېرې ما وربولی زه هم چمتو یم چې ورشم خو زما د ژوند له تضمین هم ضرور نه چې دا خبره کوم له مرګه نه وېرېږم - یوازې دوهره اندېښنه لرم چې که چېرې وردګ ما مړ کړي زموږ دبین اللملي دښمنانو نیوونه به یخ شي او په خپلو اډیوکانو کې به ووایي چې وردګو د داخله وزارت دامنیې یوستر قوماندان ووژه - بیا یې قلم را واخیست او د قوم په نوم لیک چې دنتواتي بنه یې درلوده ولیکه ،

د پروقدرمنو پښتنو زړورو سپېڅلو او نازولو د وردګو د چک سپین ږیرو !

له ټولو نه اول السلام علیکم !

ستاسو خط ما ته راورسېد د ستاسو دخط د ویلو نه ډېر خوشحاله شوم زه ډېر شیان نه لیکم - خود پښتانه یو خبره وي زه هم یو پښتون یم په پښتو کې یو پښتون بل پښتانه ته تن نه ورکوي - نو زه هم تاسو ته تن نه ورکوم - خوزه وایم چې تاسې ټول زما پښتانه مسلمان ورونه یاست زما ستاسې په ماشومانو ، ښځو ، غویانو ، چرګو او سپو زړه سوځي - پښتون خپل مړي په ننواتي بخښي - زه وایم چې خپله خاوره موده ، خپله ځمکه موده خپله آرامه زندګي وکړئ - د خلکو کوندتا سې سره کوم مخالفت ته بور ګلوي او دښمني نلري - د دغې ضامن زه یم نور مو په خدای سپارم - خوشحاله - کامیا به اوسئ ، زه ستاسو سپین ږیرو د لید و انتظار لرم.

د خدای پامان

قوم د جرګې یو غړی ته چې د علي شاه لیک یې وړی وو ویل ،

موږ له لومړۍ سره پدې پوهېدو چې خلقیان قومي او اخلاقي ارزښتونو ته اهمیت نه ورکوي خو موږ چې غوره اسلامي اخلاق او معیارونه لرو هېڅ ډول ملامتي مو په ځان ونه منله نو جرګې ته حاضر شو خو بنه شوه چې تاسو او نورو مشرانو ته

نیم، څه چې مې ویلی هغه سرته رسوم. زه د وردګو مشران خپل مشران بولم او زیاته تلوسه لرم چې له هغوی سره خپله مخامخ وکورم، که د دوی دلته راځي مونږ به یې په درښت هرکلی وکړو. تاسې د جرګې غړي به د دوی د ژوند تضمین وکړئ او که چیرې ما وربولی زه هم چمتو یم چې ورشم. خوزما د ژوند د تضمین هم ضرورت نه چې دا خبره کوم له مرګه نه ویریږم - یوازې دومره اندیښنه لرم چې که چیرې وردګ ما مرګ کړي زمونږ دبین المللي دبنمنانو نیونه به یخ شي او به خپلو لیکوالو کې به ووایي چې وردګو د داخله وزارت د امنیې یوستر قوماندان ووژه - بیا یې قلم را واخیست او د قوم په نوم لیک چې دننواتي بڼه یې درلوده ولیکه،

درو قدرمنو پښتنو زړورو سپیڅلو او نازولو د وردګو د جګ سپین ږیرو!

له ټولو نه اول السلام علیکم!

ستاسو خط ما ته راورسید د ستاسو د خط د ویلو نه ډیر خوشحاله شوم زه ډیر شیان نه لیکم - خو د پښتانه یو خبره وي زه هم یو پښتون یم په پښتنو کې یو پښتون بل پښتانه ته تن نه ورکوي - نو زه هم تاسو ته تن نه ورکوم - خو زه وایم چې تاسې ټول زما پښتانه مسلمان ورونه یاست زما ستاسې په ماشومانو، ښځو، غوبانو، چرګو او سپو زړه سوځي - پښتون خپل مړي په ننواتي بخښي - زه وایم چې خپله خاوره موده، خپله ځمکه موده خپله آرامه زندګي وکړئ - د خلکو کوندنا سې سره کوم مخالفت نه یو ر کلوي او دښمني نلري - د دغې ضامن زه یم نورمو په خدای سپارم - خوشحاله - کامیابه اوسئ، زه ستاسو سپین ږیرو د لید و انتظار لرم.

د خدای پامان

قوم د جرګې یو غړي ته چې د علي شاه لیک یې ورته ووییل،

مونږ له لومړي سره پدې پوهېدو چې خلقیان قومي او اخلاقي ارزښتونو ته اهمیت نه ورکوي خو مونږ چې غوره اسلامي اخلاق او معیارونه لرو هېڅ ډول ملامتي مو په ځان ونه منله نو جرګې ته حاضر شو. خو بنه شوه چې تاسو او نورو مشرانو ته

ثابته شوه خلقیان څه چې وایي هغسې نشي کولی.

قوم له لومړي سره پوهېده چې خلقیان پر جرګو او د پښتنو پر عنعناتو هېڅ عقیده نلري منتهی غواړي چې پدې حساسه مرحله کې ورڅخه په خپله ګټه استفاده وکړي پدې ډول دولسونو دا ایللو په اړه درئیم دا حربه هم د وردګو د مجاهدو مشرانو د تدبیر، کارپوهنې او درایت له مخې له کاره ولوېده او خپله د دوی د غاړې نږیندی شوه.

او هغه د خوشال بابا خبره،

یا تکیه د یوه خدای ده یاد توري
په جرګو مرکو نشي کار تمام

یادونه:

پدغه لیکنه کې د محترم عبدالجلیل وجدي د کتاب د ر په افغانستان کې د عنعنوي جرګو نن او پرون) څخه زیاته استفاده شوې او په ځینو ځایونو کې د هغه نه په مستقیمه توګه عبارات هم را اخیستل شوېدي،

د نوموړي کتاب یو فصل د وردګو د هدغو جرګو په اړه چې لیکوال خپله د هغې برخوال و کښل شوېدي لوستونکي کولی شي چې د زیات تفصیل له پاره هغه کتاب ته مراجعه وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوحق د سربښندونکو خپل او د توپکونو ډزو دکې پاڼې شول

وفادار شاګرد د خپل نابغه استاد خوله له خاورو ډکه کړې وه - اوس نو هغه ځان د میدان یکه تاز ګڼلو - په رژیم کې یې هم مخالفین چنپل کومان تس نس کړي وو - د قانونیت عدالت او مصئونیت بګتی یې یکتواخته غبرولې - پخواني جنایات، نیونې، وژنې، وحشت او دهشت یې پرتره کې ورتیلي ؤ - او په همدې توسه یې د ځرخي پله په خونړي زندان کې د بې‌وسلو زره بندیانو د وژنې تورلست د خپل ناروا حاکمیت د قانوني ښودنې په تمه د داخله وزارت ترمخې ځړولی ؤ.

هرماښیګر به د کابل له محکومې راډیو څخه له آمونه ترا باسینده د عزیز ولي سندره د هغه په ستغ آواز سره غبرګېده خولدې ناخبره چې د آمو او اباسیند همدغه اسره به د ده سر خوري.

دغوي د بدمرغې کودتا د خونړي سبا وون قوماندان ځان له نورهر ډول خطر څخه بې غمه ګڼله د پرچمیانو کار یې کړی وو - د تره کي ډلګۍ یې د روسي پرسفارت ورننیستلی وه او پوزانوف یې له سفارت څخه شړلی ؤ خود روسانو غلچکي برید او کمین نیونه یې په فکر کې هم نه تېرېده چې د ده غاړې تړلي ورو ورو د ورښیمنو

زېندی وراچوله.

د ده پر وړاندې یواځې د مجاهدینو مقاومت پاتې ؤ له نورو ګردو د ننیزو مخالفتونو او ګواښونو د هغه زړه تړول ؤ ځکه خو هغه په پوره وحشت سره د هېواد په ګوټ ګوټ کې د مقاومت ټکولو ته مخه وکړځوله.

ورد ګوته یې له پخوا زړه ډکه ؤ ځکه له ده سره یې دوکه کړې وه او د ولس په خپلو کې د جنګوني تمه یې ورته طاعون او په شرمونو شرمولی وه له همدې امله یې د خپل بې جلبه اقتدار له پیله په وردګو ټانکونه او الوتکې ورمارش کړې. هغه وخت له مجاهدینو سره نه راکټ ؤ، نه د هشکه او نه هاوان. ماشین ګن هلته داسې ښکارېده لکه نن چې په کومه جبهه کې ستنګر ښکاري.

خو د جهاد د جذبې ډېر بغرانده لمبې پر آسمان لګېدې او د طاغوتیانو او ستمګرو د استبداد پرمانې یې اور بل کړی ؤ د احساساتو غرغړېزه څپو یوپه بله پسې د خوځښت سېلابي موجونه توپاني کول - ځکه هغه وخت په زړونو کې یواځې او یواځې د جهاد تلوسه او مینه وه او د خدای (ج) رضا او خوښي هدف - نه د دنیاوي لاس ته راوړنو لېوالتیا غوښتنې. وسله او وسیله کمه څه چې په نشت شمار وه مجاهدینو په ټوله سیمه کې اعلان وکړ چې که هرڅوک په کور کې هر رنګه ټوپک او وسله لري جبهې ته یې دې وسپاري د خوات او سپدونکي چې د سیمې په لومړۍ برخه کې او سېړې له یوې مخې بې وسلې وو او د دې له پاره چې له خپلې سیمې څخه دفاع وکړي ښایي یوه جبهه ولري که څه هم په چړې او موشکش توپکونو هېڅ نه شوی کېدای خو د جهاد جذبې څه نه کېدل نه پېژندل او د دغې متل پر بنا چې وسله هغه ده چې په لاس در غله هغوی هم پر همدغه ور توپکونو جبهه جوړه کړه او هغه هم د سیمې په لومړنی دفاعي کرښه کې.

د سیمې پر لومړني دفاعي کرښه د همدغې جبهې د مجاهدینو او ټانکونو، توپونو او الوتکو مقابله پیل شوه - ګردو نه آسمان ته وختل د توپونو له غوړمبې سره ځمکه لکه د زلزلې رپېده - جاروبونو د اوربا ران اوراوه - د غازیانو پر سینو د دښمن د وحشت ګولیو خولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او حق د سرښندونکو خپل او د ټوپکونو ږغونه ډک پاتې شول

وفادار شاګرد د خپل نابغه استاد خوله له خاورو ډکه کړې وه - اوس نو هغه ځان د میدان یکه تاز ګڼلو - په رژیم کې یې هم مخالفین چټیل کومان تس نس کړي وو - د قانونیت عدالت او مصؤنیت بګتې یې یکنواخته غورولې - بحراني جنایات، نیونې، وژنې، وحشت او دهشت یې پر ټوکې ورتپلې وې - او په همدې توسه یې د پلچرخي په خونړي زندان کې د دوولس زره بندیانو د وژنې تور لست د خپل ناروا حاکمیت د قانوني ښودنې په ټه د داخله وزارت تر مخې ځړولې وُ.

هر مازیګر به د کابل له مځکو راپه یو ګڼه له آمونه تر اباسینده د عزیز ولي سندره د هغه په ستغ آواز سره غبرګېده خو لدې ناخبره چې   د آمو او اباسینه همدغه اسره به د ده سر خوري.

دغو یې د بدمرغې کودتا د خونړي سپاوون قوماندان ځان له نور هر ډول خطر څخه بې غمه ګڼه د پرچمیانو کار یې کړی وو - د تره کي د ټلګۍ یې د روسیې پر سفارت ورنیستلی وه او پوزانوف یې له سفارت څخه شړلی وُ خو د روسانو غلچکي برید او کمین نیونه یې په فکر کې هم نه تېرېده چې د ده غاړې تېرې وروړو د ښمنو

نږینډی وراچوله.

د ده پر وړاندې یواځې د مجاهدینو مقاومت پاتې وُ له نورو ګردو د ننیزو مخالفینو او ګواښونو نه د هغه زړه تول وُ ځکه خو هغه په پوره وحشت سره د هېواد په ګوټ ګوټ کې د مقاومت ټکولو ته مخه وکړه چوله.

وردګو ته یې له پخوا زړه ډک وُ ځکه له ده سره یې دوکه کړې وه او د لس په خپلو کې د جنګونې تمه یې ورته طاعون او په شرمونو شرموالي و و له همدې امله یې د خپل بې جلبه اقتدار له پیله په وردګو تانکونه او الوتکې ورمارش کړې. هغه وخت له مجاهدینو سره نه راکټ وُ، نه د هشکه او نه هاوان. ماشینګڼې هلته داسې ښکارېده لکه نن چې په کومه جبهه کې سټنګر ښکاري.

خو د جهاد د جذبې ټر پغرانده لمبې پر آسمان لګېدې او د طاغوتیانو او ستمګرو د استبداد پر ماڼۍ یې اوربل کړې وُ د احساساتو غورځنګ چپو یو په بله پسې د خوځښت سیلابي موجونه ترپاني کول - ځکه هغه وخت په زړونو کې یواځې او یواځې د جهاد تلوسه او مینه وه او د خدای (ج) رضا او خوښې هدف - نه د دنیاوي لاس ته راوړنو لوېدلي غوښتنې. وسله او وسیله کمه څه چې په نشت شمار وه مجاهدینو په توله سیمه کې اعلان وکړ چې که هر څوک په کور کې هر ډول ټوپک او وسله لري جبهې ته یې دې وسپاري د خوات اوسېدونکي چې د سیمې په لومړۍ برخه کې اوسېدل له یوې مخې یې وسلې ورا ودې له پاره چې له خپلې سیمې څخه دفاع وکړي سبا یې یوه جبهه ولري که څه هم په چړیې او موشکش ټوپکونو هیڅ نه شوی کېدای خو د جهاد جذبې څه نه کېدل نیږدل او د دغې متل پر بنا چې وسله هغه ده چې په لاس درغله هغوی هم پر همدغه ورپټوپکونو جبهه جوړه کړه او هغه هم د سیمې په لومړنی دفاعي کرښه کې.

د سیمې پر لومړنی دفاعي کرښه د همدغې جبهې د مجاهدینو او تانکونو، توپونو او الوتکو مقابله پیل شوه - ګردونه آسمان ته وختل د توپونو له غورځېدو سره ځمکه لکه د زلزلې رپېدېده - جانونو او بهاران اوراوه - دغازیانو پر سینو د دښمن د وحشت کولیو خولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

بنخولي او په وينو کې لمبېدل د شهيدانو د سرلوړي کاروان بهير غازيان نور هم د انتقام اوکسات د جذبو توپاني څپې ته سپارل.

د جنګ په سرولمبو او د ګوليو په بارانکې تور بسرو زخميان پخپلو کورونو کې ځای په ځای کول او د شهيدو هغې خمرې به يې ترنيمايي لارې د ماشومانو په لاس مجاهدينو ته ورسولې.

د جګړې پر دوهمه ورځ د مجاهدينو لومړنی ګروپ نه د کمو شهيدانو او زخميانو له ورکولو وروسته په شا شول، تانکونه پر تشو مورچو وروختل خو په دوهمه ليکه کې مقاومت د لومړنيو ګروپونو له يوځايېدو سره نور هم پياوړی شو.

له پاسه د ليری ليری سيمو مجاهدينو د اوږدو منزلونو په وهلو سره ځانونه د جګړې ډګر ته راورسول په دوړو او ګردونو کې به د اسې پټ وو چې د سر او مخ په کاسه کې به يې يوازې څېرو او عقابي سترګو د ناخوالو او يې وسيو تر شا د ووړستي بري د سوبې او د ژوند د اميد رڼا ښندله او د انتقام بڅرې ترې بادېدل په اوږدو او بېړدو کتارونو کې د مجاهدينو ليکي لکه د سيند څپې خوځېدلې چې مخ پر وړاندې روان وو. د سيمې په کوټ کوټ کې د غزا چيغه پورته شوه او د غزا ډول وهل کېده.

سخت جنګ روان و، د يو توپک په وړاندې ټانک، توپ او جهاز مقابله کوله چې اتومات يې بارونه چلول او د اور باران يې ورولې او هليکوپترونو د مجاهدينو د هر چلونو د پاسه راکټونه غورځول او ماشيندار يې چلول. جګړې دومره شدت غوره کړ چې د جنګ سيمې ته يې د مجاهدينو له پاره د ووډې ورتګ ناممکن وګرځول. غازيان د دوو شپو نهر په سنګرونو کې د دښمن د اوراو ګوليو مقابلې ته اوږې ورکړې او سينې سپر کړې وې.

د سيمې عمده پرابلم د بې وسلې وګړو و. هغوی چې يو ډول نه يو ډول وسله درلوده، تکليف يې نه و، او په سنګرونو کې به نږه جنګېدل، ټپيانېدل او شهيدانېدل خو هغوی چې تش لاس وو هغوی څه کړي وای، چې د جنګ شدت او خپلې ځواني او د خپلو همځولو سرښندنې او مېړانې ته به يې وکتل نو ځانونه به ورته پېيکه بنکاره شول خو چې لاس يې تش

ونو بيا:

اوکه خدای مکړه سيمې ته قوه ننوځي هله به بيا څه کېږي.

د هرې قوې له آوازې راتګ او جنګ پروخت د بې وسلې وګړو هم دغه ستونزه چې د دوی د وجود غوښتنې يې وپلولې.

د جنګ په لومړيو ميا شتو کې به چې کله د قوې آوازه شوه نو خلکو به خپل واړه غورونو ته لېږدول. کورونه به ټول تش پاته وو او ترهغې به چې د قوې پته لګېده او بېرته به نه وه ستنه شوې هغوی به په غورونو کې تربرو او کمرونو لاندې شپې تېرولې. خو وروسته بيا داسې نه وه سپين ږيري به په کورونو کې وو وسله وال وبه جنګ کاوه، او بې وسله ځوانانو به په نږدې غورونو کې قوه څارله او ځانونه به يې ګوښه کول.

مجاهدينو ځای پر ځای سرک بند کړی و. او هدغه ځايونو ته څېرمه به چې پوځ او ټانکونه د لارې په بېرته کولو اخته وو د مجاهدينو د بريدونو پر مناسب وخت و. مجاهدينو به پر دغسې وختو او ځايونو کې ښه د خوند حمله پرې وکړه او خپل او د خپلو توپکو زړونه به يې له يوې مخې پرې تش او د پوځيانو پرتنو به يې سره مړک يخ کړل.

د جنګ زخميان د نږدې کليو په کورونو کې ځای په ځای کېدل او هلته د تورو سرو له خوا د هغوی پالنه او د دارو درملو غم خوړنه کېده. داکلي او کورونه طبعاً د سرک غاړې ته نږدې پراته وو ځکه ليری ځايونو ته د سخت جنګ په جريان کې د زخميانو لېږد ډېر ګران و.

په نږدې کليو او کورونو کې سره له دې چې د پوځيانو د بريد او تالاشي او د ټول کور او کلي د تباهي ويره وه د تورسرو له خوا به کلک هوډ او ټينګه اراده د زخميانو سمبالښت کېده.

له هرې ترې، کمراو شيلې څخه د جنګ، وينو او اور ورېدو لوږې او شړېدو لړې نه لمبې ختلې د هر کلي او هر کور د هر بود، هرې تور سرې او هر ماشوم د ورانې، بربادی

(c) ketabton.com: The Digital Library

بنځولی او په وینو کې لمبېدل د شهیدانو د سرلوړي کاروان بهیر غازیان نورهم د انتقام اوکسات د جذبو توپاني څپېو ته سپارل.

د جنګ په سرولمبو او د ګولیو په باران کې تورسرو زخمیان پخپلو کورونو کې ځای په ځای کول او د شهیدو د کې خمرې به یې ترنیمایي لارې د ماشومانو په لاس مجاهدینو ته ورسولې.

د جګړې پر دوهمه ورځ د مجاهدینو لومړنۍ ګروپونه د کمونو شهیدانو او زخمیانو له ورکولو وروسته په شا شول، تانکونه پر تشو مورچو وروختل خو په دوهمه لیکه کې مقاومت د لومړنیو ګروپونو له یوځای پېنې سره نور هم پیاوړی شو.

له پاسه د لیری لیری سیمو مجاهدینو د اوږدو منزلونو په وهلو سره ځانونه د جګړې ډګر ته رارسول په دوړو اوګردونو کې به داسې پټ وو چې د سر او مخ په کاسه کې به یې یواځې څیرو او عقابي سترګو د ناخوالو او بې وسیو ترشا د وروستي بري د سوبې او د پاو د امید رڼا ښندله او د انتقام بخړی ترې باد بېدل په اوږدو اوږدو کتارونو کې د مجاهدینو لیکې لکه د سیند څپې خوځېدلې چې مخ پر وړاندې روان وو. د سیمې په کوټ کوټ کې د غزا چیغه پورته او د غزا ډول وهل کېده.

سخت جنګ روان و، د یوه ټوپک په وړاندې تانک، توپ او جهاز مقابله کوله چې اتومات یې باړونه چلول او د اوربلۍ یې وروله او هلیکوپترونو د مجاهدینو د هو چلونو د پاسه راکټونه غورځول او ماشیندار یې چلول. جګړې دومره شدت غوره کړ چې د جنګ سیمې ته یې د مجاهدینو له پاره د ډوډۍ وړل ناممکن وګرځول. غازیان د دوو شپو نهر په سنګرونو کې د د دښمن د اور او ګولیو مقابلې ته اوږې ورکړې او سیني سپر کړي وې.

د سیمې عمده پرابلم د بې وسلې وګړو و. هغوی چې یو ډول نه یو ډول وسله درلوده، تکلیف یې ډېر نه و، او په سنګرونو کې به ټینګ جنګېدل، ټپیانېدل او شهیدانېدل خو هغوی چې تش لاس وو هغوی څه کړي وای، چې د جنګ شدت او خپلې ځواني او د خپلو همځولو سرښندنې او مېړانې ته به یې وکتل نو ځانونه به ورته پیکه ښکاره شول خو چې لاس یې تش

و، نو بیا:

اوکه خدای مکره سیمې ته قوي ننوځي هله به بیا څه کېږي.

د هرې قوي له آوازې سره اتک او جنګ پروخت د بې وسلې وګړو همدغه ستونزه وه چې د دوی د وجود غوښتنې یې ویلولې.

د جنګ په لومړیو میاشتو کې به چې کله د قوي آوازه شوه نو خلکو به خپل واړه غرونو ته لېږدول. کورونه به ټول تش پاته وو او ترهغې به چې د قوي پته لګېده او بېرته به نه وه ستنه شوې هغوی به په غرونو کې ترهر برو او کمرونو لاندې شپې تېرولې. خو وروسته بیا داسې نه وه سپین ږیري به په کورونو کې وو او وسله والو به جنګ کاوه، او بې وسله ځوانانو به په نږدې غرونو کې قوه شاړله او ځانونه به یې ګوښه کول.

مجاهدینو ځای پر ځای سړک بند کړی و. او همدغه ځایونو ته څېرمه به چې پوځ او تانکونه د لارې په بېرته کولو اخته وو د مجاهدینو د بریدونو پر مناسب وخت و. مجاهدینو به پرغشې وختو او ځایونو کې بنه د خوند حمله پرې وکړه او خپل او د خپلو ټوپکو زېرونه به یې له یوې مخې پرې تش او د پوځیانو پر تنو به یې سره مرګ یخ کړل.

د جنګ زخمیان د نږدې کلیو په کورونو کې ځای په ځای کېدل او هلته د تورو سرو له خوا د هغوی پالنه او دارو درملو غم خوړنه کېده. دا کلي او کورونه طبعاً د سړک غاړې ته نږدې پراته وو ځکه لیری ځایونو ته د سخت جنګ په جریان کې د زخمیانو لېږد ډېر ګران و.

په نږدې کلیو او کورونو کې سره له دې چې د پوځیانو د برید او تالاشۍ او د ټول کور او کلي د تباهي ویره وه د تور سرو له خوا په کلک هوډ او څه اراده د زخمیانو سمبالښت کېده.

له هرې ترې، کمر او شېلې څخه د جنګ، وینو او اور فوارې او شربغرا ننده لمبې ختلې د هر کلي او هر کور. د هر بودا، هرې تورسرې او هر ماشوم د ورانۍ، بربادۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

اومرګ انتظارته سترګې ختلې وې.

له بمباريو سره د کورونو د کړکيو ښيښې ماتېدې او له هر يو سره به څمکه دامې ولړزېده چې سړي به ويل پرسر يې د کور چت او دېوالونه راپرېوتل.

د مجاهدينو تلفات په همغه جبهه کې زيات وُ چې د سيمې په لومړۍ کرښه کې وه او وسله يې چړې او موشکش ټوپکونه وُ. په دغه جبهه کې به د سيمې وګړو پنځلس ورځې په نوبت سره پېره کوله او معين مجاهدين يې نه لرل.

قوه تروليسوالۍ ورسېده مجاهدين هم په يوه يوه نيمه ورځ کې بېرته سره راغونډ شول او ځانونه يې د يوه کاري بريد له پاره چمتوکول دلته وه چې د دغه قوه به هم لکه مغکنۍ قوې تس نس کېږي او لکه د پخوا په شېر به د مجاهدينو د ايماني پرتم پس وراندې پوځيان يو ځل بيا د خپلو اسلافو په څېر سلامي کېږي او د حق د لارې د سربښندونکو د ډلې په مقابل کې به يو ځل بيا د باطل او نا روا د سرټيټۍ او شرمېدلې ماتې صحنه تکرارېږي.

خو چې مجاهدين د همدغسې يوې حماسې په لارکې په خپلو ليکو کې ځای په ځای کېدل چې اوس به نوي يوه بله ويا پرمنه سره به او پر سوا شکست يوله بل سره سترګې لګوي او هوډ به ازموېي نو د تا نکونو کتار د دوړو او لوګو په توپان کې د تېښتې مخه اخيستې وه او د غسې د حق د لارې سرتېرو خپل او د ټوپکونو زړونه ډک پاته شول.

...او تول يې د روس پرضد يوه کوټلې سرتاسري قيام ته چمتو کړي وو!

د ژمي سړه هوا چلېده - پرځمکه د واورې سپينه برېښتن غوړېدلې وه - خلک له کار او خوارۍ وزګار شوي وو، هسې هم د کلو زړو په بيکارۍ او د ساده کليوال محيط په مجلسونو کې تېرېږي لکه څو پېتاو ته هماغسې د پخوا په څېر مجلسونه ګرم وو. د جوماتونو تاواخانې بنې تورې وې - د مجاهدينو په مرکزونو کې د پېرې لړۍ دوام درلود او کلي ته به چې هر مجاهد له پيرې راغبرګ شو نو د جومات د تبي سر او پېتاوي بندو او به د هغې په ليد نو کتنو بنه ګرم وُ.

خلک د پسرلي په تمه وُ او دا يې نره منلې وه چې د يخني په تېرېدو به مجاهدين پر کابل يو عنيز يرغل کوي ، په ځانګړې اندازکې به يې تر ليرې ليرې د داورې غوږېدلې خادرته وکتل او بيا به يې په داد منه لهجه وويل چې پس وار ها د داورې لمن ورسره له شي بيا به مکورې چې پر کابل د اسلام بيرغ وررپېږي او نو د کابل په فتحه کې پاته څه دي تر ارغندي شا وخوا سيمه ټوله مجاهدينو نيولې، له قضا ما پښين وروسته د کابل کندهار په پادشاهي سړک به بيله مجاهدينو

اومرګ انتظارته سترګې ختلې وې.

له بمباریو سره د کورونو د کړکیو ښیښې ماتېدې او له هرې سرې سره به ځمکه ولړزېده چې سرې به ویل پر سر یې د کور چت او دېوالونه را پرېوتل.

د مجاهدینو تلفات په همغه جبهه کې زیات وو چې د سیمې په لومړۍ کرښه کې وو او وسله یې چړې او موشکش توپکونه وو. په دغه جبهه کې به د سیمې وګړو پنځلس ورځې په نوبت سره پېره کوله او معین مجاهدین یې نه لرل.

قوه ترولسوالۍ ور رسېده مجاهدین هم په یوه یوه نیمه ورځ کې بېرته سر را غوند شول او ځانونه یې د یوه کاري برید له پاره چمتو کول دلته وو چې د غه قوه به هم لکه مغکنۍ قوې تس نس کېږي او لکه د پخوا په څېر به د مجاهدینو د ایماني پرتم پر وړاندې پوځیان یو ځل بیا د خپلو اسلافو په څېر سلامي کېږي او د حق د لارې د سربښندونکو د ډلې په مقابل کې به یو ځل بیا د باطل او ناروا د سرټیټۍ او شرمېدلې ماتې صحنه تکرارېږي.

خو چې مجاهدین د همدغسې یوې حماسې په لارکې په خپلو لیکو کې ځای په ځای کېدل چې اوس به نو یوه بله ویاړمنه سوبه او روسا شکست یوله بل سره سترګې لګوي او هغوی به از موېلي نو د تانکونو کتار د دوړو او لوګو په توپان کې د تېښتې مخه اخیستې وه او د غسې د حق د لارې سرتېرو خپل او د توپکو زړونه ډک پاته شول.

... او تول یې د روس پر ضد یوه کوتلې سرتاسري قیام ته چمتو کړي وو!

د ژمي سړه هوا چلېده. پر ځمکه د واورې سپینه برستن غوړېدلې وه. خلک له کار او خوارۍ وزګار شوي وو، هسې هم د کلو زړو ږې په بېکارۍ او د ساده کلیوال محیط په مجلسونو کې تېرېږي. ځکه خو پېښاورته هماغسې د پخوا په څېر مجلسونه ګرم وو. د جوماتونو تاواخانې بنې تودې وې. د مجاهدینو په مرکزونو کې د پېرې لړۍ دوام درلود او کلي ته به چې هر مجاهد له پېرې راغی ګ شونو د جومات د تبې سر او پېټاوکي بند او به د هغې په لید نوکتنو بنه ګرم وو.

خلک د پسرلي په تمه وو او داې نره منلې وه چې دیغني په تېرېدو به مجاهدین پر کابل یوغښتلی یرغل کوي، په ځانګړې اندازې به یې ترلیرې لیرې د او رې غورېدلې خادرته وکتل او بیا به یې په داد منه لهجه وویل چې یس وار د واورې لمن ورټوله شي بیا به وګورې چې پر کابل د اسلام بیرغ رپېږي او نو د کابل په فتح کې پاته څه دي ترا رغنداو شا وخوا سیمه ټوله مجاهدینو نیولې ده له قضا ما پښتین ورسته د کابل کندهار په پادشاهي سړک بیله مجاهدینو

څوک پرهم نشي وهلی.

* * *

له کابل سره د ولس رابطه بالکل غوڅه وه تګ راتګ بند و. په
کابل کې رسمي مامورين زياتره په خپلو سيمو کې و او چې څوک مامور
به سيمې ته راغی نو د بېرته تګ اجازه يې نه درلوده.
خلک د مالګې، چای، بورې او نورد ضرورت ور لومړنيو موادو
له سخت کاختي سره مخ و له کابل څخه ورد کوته د دغه ورموادو وړ
وړن سخت بنديز لګول شوی و او پدې نامه چې "تاسې اشرار چاغوی"
د سودا کرو توکي مالونه ضبطېدل.

په همدغه ورشرايطو کې يوه شپه چې د کابل راډيو په خپلو عادي
خپرونو لګيا وه او د امين د آمر او اباسيد سندرې او د هغه ستونې شلول
يې خپرول د تاشکند راډيو له خپرو څخه د ببرک ناړې سوډې پوروته شوې
او چې پرسبا يې خلک پيتا وونوته راووتل نو دا خبره خوله په خوله ګرځېده
چې کابل ته روسان راغلي او ببرک يې پر ټانک سپور راوستلی او د
کابل پر تخت يې کېنولی دی.

سيمې ته لدې څخه هم د آوازې رارسېدلې وې چې په کابل کې څه ـ
کېدونکي دي ځکه د کابل رژيم د راډيو او تلويزيون له لارې خورونې مسلسل
د اعلان او خبرتيا خپرول چې کله هم د خطر هغه مخصوص زنګ وغږېږي
شي نو سمدستي به د کورو نو څراغونه وژني او پر کړکو به پردې ځړوي.
د جدي پر شپږمه د مجاهدينو راډيو نژدې کړی ورځ خپروني وکړې
او د حالاتو په اړه يې ولس ته خبرتيا ورکوله کله به هم چې سړي د کابل راډيو
نشرات او د مجاهدينو راډيو خپروني سره پرتله کړې نو له همغه لومړي
ورځې څخه د مجاهدينو موقف ـ مورال، عظمت، برې او برلاسی او د ببرک د رژيم
او بادار وارخطايي دوه نوړې ـ رسوايي او شرمېدلي ما ته جوت ـــــــه وه د

روسانو يرغل د خلکو د جذباتو په انګار داسې کار وکړ لکه چې په دغه ساړه او
کرخت ژمي کې پټرول او شيندل شي.
اوس نو هيڅ ته هيڅ ډول سوال او شک نه و پاته ـ کافر روس
پر وطن تيری کړی او په مقابل کې يې غزا او جهاد په هر مسلمان داسې فرض
دی لکه لمونځ او روژه د نژدې کليو مجاهدين په همغه ساعت کې سر راغونډ
شول او د مرکز لوړی يې ونيو همـــــــــرکز ته يې په بيړه بيړه ځانونه
ورسول څوله حالاتو او راتلونکې له پاره له پروګرام څخه ځانونه خبر کاندي.
مازيګر خواته د توپ پر پوځي څوکې د مجاهدينو عمليات پيل شول. مجاهدينو
په ډېره قهرماني په نيم متر واوره کې چې نه سنګرو او نه کوم کمر او د برم برېد
وکړ په ميړانه وجنګېدل او د پوځي څوکې زياتره برخې يې ونيولې.
له حملې څخه مجاهدينو په لوړ سپيکر کې د څوکې پر عسکرو او صاحبمنصبانو غږ
وکړ چې پر وطن روسي پوځونو تيری کړی اوس دا د هر افغان مکلفيت او
فريضه ده چې د دغه تيري په وړاندې ودرېږي، موږ او تاسې بنا يې په ګډه
د خپل وطن او شرف دفاع وکړو له خپلو مجاهدو ورونو سره يو ځای شئ، تاسې
زموږ ورونه ياست موږ بايد له همدې لارې د خپل وطن او شرف د دښمن پرضد
په يوه ليکه کې مقاومت ته دوام ورکړو.

خو د هغوی ضمير داسې خپسې لاندې کړی و چې د وطن ناموس او
شرف په معنا نه پوهېدل او داهرڅه يې له هغوی څخه هېر کړي وو او
له غلامانه ذهنيت او الحادي مغزو يې د آزادۍ احساس داسې کډه کړی و
چې بېرته راګرځېدل يې ناشوني و.
مجاهدينو هسې هم د يخني په له مخه تلو او د پسرلي په رارسېدو
د خپلو بريدونو د پراختيا او پياوړتيا طرحې تر لاس لاندې لرلې خو د روسي
پوځونو وحشيانه يرغل نو رهم دې ته اړ کړل چې خپلې ليکې غښتلې او ځانونه

ځوک پرې هم نشي وهلی.

* * *

له کابل سره د ولس رابطه بالکل غوڅه وه تګ راتګ بند و. په
کابل کې رسمي مامورین زیاتره په خپلو سیمو کې و او چې څوک مامور
به سیمې ته راغی نو د بېرته تګ اجازه یې نه درلوده.

خلک د مالګې، چای، بورې او نورو ضروري ورځنیو موادو
له سختې کمښت سره مخ و له کابل څخه وروکوټو ته د دغه موادو په
وړلو سخت بندیز لګول شوی و او په دې نامه چې "تاسي اشرار ساتئ"
د سوداګرو توکي مالونه ضبطېدل.

په همدغه شرایطو کې یوه شپه چې د کابل راډیو په خپلو عادي
خپرونو لګیا وه او د امین د آمو او اباسیند سندرې او د هغه ستاینې شلول
یې خپرول د تاشکند راډیو له خپرونو څخه د ببرک ناره سوري پورته شوې
او چې پر سبا یې خلک بیا ودونو ته راووتل نو دا خبره خوله په خوله ګرځېده
چې کابل ته روسان راغلي او ببرک یې پر ټانک سپور راوستلی او د
کابل پر تخت یې کېنولی دی.

سیمې ته لدې مخکې هم دا آوازې رارسېدلې وې چې په کابل کې څه -
کېدونکي دي ځکه د کابل رژیم د راډیو او تلویزیون له لارې خورو وړ چې مسلسل
دا اعلان او خبرتیا خپروله چې کله هم د خطر هغه مخصوص زنګ وغږول
شي نو سمدستي به د کورونو څراغونه وژني او پر کړکیو به پردې ځړوي.

د جدي پر شپږمه د مجاهدینو راډیو نژدې کړی ورځ خپرونې وکړې
او د حالاتو په اړه یې ولس ته خبرتیا ورکوله کله به هم چې سړي د کابل راډیو
نشرات او د مجاهدینو د راډیو خپرونې سره پرتله کړې نو له هماغه لومړۍ
ورځې څخه د مجاهدینو موقف، مورال، عظمت، بری او برلاسی او د ببرک د رژیم
او بادار وارخطايي دوه ندې، رسوايي او شرمېدلی ماته جوته وه د

روسانو پر یرغل د خلکو د جذباتو په انګار داسې کار وکړ لکه چې په دغه ساړه او
کرخت ژمي کې پټرول وشیندل شي.

اوس نو هیچا ته هیڅ ډول سوال او شک نه و پاته - کافر روس
پر وطن تیری کړی او په مقابل کې یې غزا او جهاد په هر مسلمان داسې فرض
دی لکه لمونځ او روژه. د نژدې کلیو مجاهدین په هماغه ساعت کې سره راغونډ
شول او د مرکز لوری یې ونیو. هــــــــ مرکز ته یې په بیړه بیړه ځانونه
ورسول څو له حالاتو او راتلونکي له پاره له پروګرام څخه ځانونه خبر کاندي.

ماښام ګر خواته د توپ پر پوځي څوکۍ د مجاهدینو عملیات پیل شول. مجاهدینو
په ډېره قهرماني په نیم ستر والوه کې چې نه سنګرونه او نه کوم کمر او د بره برید
وکړ په مېړانه وجنګېدل او د پوځي څوکۍ زیاتره برخې یې ونیولې.

له حملې مخکې مجاهدینو په لوډ سپیکر کې د څوکۍ پر عسکرو او صاحبمنصبانو غږ
وکړ چې پر وطن روسي یرغلګرو پوځونو تېری کړی اوس دا د هر افغان مکلفیت او
فریضه ده چې د دغه تیري په وړاندې ودرېږي، مونږ او تاسي بنا یې په ګډه
د خپل وطن او شرف دفاع وکړو له خپلو مجاهدو ورونو سره یو ځای شئ، تاسې
زمونږ ورونه یاست مونږ باید له همدې لارې د خپل وطن او شرف د دښمن پر ضد
په یوه لیکه کې مقاومت ته دوام ورکړو.

خو د هغوی ضمیر یې داسې خپسې لاندې کړی و چې د وطن ناموس او
شرف په معنا نه پوهېدل او دا هر څه یې له هغوی څخه هېر کړي وو او
له غلامانه ذهنیت او الحادي مغزو یې د آزادۍ احساس داسې کړه کړی و
چې بېرته راګرځېدل یې ناشوني و.

مجاهدینو هسې هم د یخنۍ په له منځه تللو او پسرلي په رارسېدو
د خپلو بریدونو د پراختیا او پیاوړتیا طرحې تر لاس لاندې لرلې خو د روسي
پوځونو وحشیانه یرغل نور هم دې ته اړ کړل چې خپلې لیکې غښتلې او ځانونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بنه چمتو کړي. څکه له روسي جهنمي پوځ سره مقابله راروانه وه دوی دا هم اټکل کړی
و چې روسي لښکري به پر دوی سختي حملي کوي او خونړۍ جګړه به دوام پیدا کوي،
هلته روسانو د ببرک په واسطه پولو مانورو ترلاس لاندي ونیولې خو مجاهدینو
ته د همدغو مانورو اجرا یو څه فرصت په لاس ورکړ.

رژیم د لوانږ وخوړ ولو مانور ته د پره پراختیا ورکړه آوازي داسي وې چې
روسانو داسي کیمیاوي او مکروبي بمونه راوړي چې د استعمال په صورت کې
د سیمي ګرد استوګن په سیل یا سرطاني ناروغیو اخته کېږي - داسي وسلې پې
راوړي چې له کابله هر ځای چې وغواړي په غښته کولی پې شي پدې ډول
هر مرکز او حتی هر کور په آساني سره له منځه وړلی شي - داسي بمونه ورسره
دي چې د یوې سیمي وګړي د یوې ورځي له پاره بې هوښه کوي - دوی به
سیمي ته ننوزي او په آساني سره به ټرې وسلې ټولوي او هغوی به نیسي.

داسې تربیه شوي سپي ورسره دي چې د هر ډول وسلې او نورو موادو
پته لګولی شي.

دا هغه آوازي او پروپاګند و چې د زعد پله پې دربنده وه، ددې په څنګ
کې پې د تزویر دامونه هم غوړول او هغه دا چې اوس قدرت د پرچم ډلې ته رسیدلی
دا د خلقیانو غوندي وحشیان ندي چې ووژنه او جیل ته واچوه - دا ښاري او متمدنه
ډله ده، لکه د خلقیانو د غرو او شپنو زامن ندي دوی هر څه لیدلي په غموغمتو
کورونو کې لوی شوي او بله دا چې د خلقیانو له وحشیانه اعمالو تجربه هم لري. پخپله
ببرک د یوه غټ جنرال زوی دی له خلقیانو سره د پرچمیانو مخالفت هم له همدې
امله و چې د هغوی د وحشیانه اعمالو او وژنو نیونو مخالفت پې کاوه.

دوی په لاروکې د تالاشي لړې تربیوه وخته ختمه کړه ورډګر ته له کابل
څخه د غذايي او نورو توکو مرا دوله ورلو څخه بندېزونه لیرې کړی شول.
خو د ولس په مغزو کې د «روس راغلی» خبره ناسته وه - روس کافر دی او دغه

کافر روس په یوه اسلامي هیواد تیری کړی او س که روس دوی ته د نیویارک
او پاریس غوندي ترقي هم ورکړي دوی پې نه مني - نه پې پرېږدي، مقابله ورسره
کوي وژني، او ځان پرې وژني.

د ولس ذهن کې د روس کلمې او پر افغانستان تیری هیڅ ډول توجیه نشوای
منلی - روس چې خدای نه مني - له دین او مذهب څخه منکر دی - بخارا او سمرقند پې
نیولي هلته پې جوماتونه وران کړي او په هوټلونو او شرابخانو پې بدل کړي،
دغو خبرو او پېښو د ولس په حافظه کې داسې ځای نیولی و چې د دیپلوماسۍ څخه
د سیاست لوبو او مانورو هغه نشوای تر پې هیرولی. په رښتیا هم چې د ولسونو
حافظه ډېره غښتلې وي.

اوس نو د نړاو ښځې واړه او زاړه ټولو په ذهن کې د روس او روسي یرغل فاجعه
د روس د خدای نه منلو او د بخارا او سمرقند ساخې کلکې منګولې ښخې کړې وې چې
دوی پې هیڅ کړل نه پېښنودل او دغه ورپې ټول د روس او د هغوی د برېښو پر ضد
یوه کوټلې سرتاسري او نه ماتېدونکې قیام او مقاومت ته چمتو کړي و، داسې مقابله
او مقاومت چې بریې پې په تقدیر کې کښل شوی و.

سنه چمتو کړی حُکه له روسي جهنمي پوځ سره مقابله ئې روانه وه دوی دا هم اټکل کړی و چې روسي لښکرې به پر دوی سختي حملې کوي او خونړۍ جګړه به دوام پیدا کوي. هلته روسانو ډېرګ په واسطه پولو ماشینو ټرلاس لاندې ونیولې خو بیا هم دېنو ته د هغو ماشینو د اجراپو څه فرصت په لاس ورکړ.

رژیم د لوانو وخوړولو ماشینو ته د ډېره پراختیا ورکړه آوازي داسې وې چې روسانو داسې کیمیاوي او مکروبي بمونه راوړي چې د استعمال په صورت کې دسیمې ګرد استوګن په سیل یا سرطاني ناروغیو اخته کیږي - داسې وسلې یې راوړې چې له کابله هر ځای چې وغواړي په غښتنه کولی یې شي پدې ډول هر مرکز او حتی هر کور په آسانۍ سره له منځه وړلی شي - داسې بمونه ورسره دي چې دیوې سیمې وګړي دیوې ورځې له پاره بې هوښه کوي - دوی به سیمې ته ننوزي او په آسانۍ سره به ټرې وسلې ټولوي او هغوی به نیسي.

داسې تربیه شوي سپي ورسره دي چې د هر ډول وسلې او نورو موادو پته لګولی شي.

دا هغه آوازې او پروپاګند و چې د زعد پله یې درېنده وه، دد پخنګ کې یې د تزویر دا مونه هم غوړول او هغه دا چې لوس قدرت دېر چم ولې ته رسېدلی دا د خلقیانو غوندی وحشیان ندي چې ووژنه او جیل ته واچوه - دا سنار او متمدنه وله ده، لکه د خلقیانو د غرو او شپنو زامن ندي دوی هر څه لیدلي په غوږ غوږ کورونو کې لوی شوی او بله دا چې د خلقیانو له وحشیانه اعمالو تجربه هم لري - پخپله ببرک د یوه غټ جنرال زوی دی له خلقیانو سره د پرچمیانو مخالفت هم احمدي املهٔ و چې د هغوی دوحشیانه اعمالو او وژنو نیونو مخالفت یې کاوه.

دوی په لارو کې د تالاشۍ لپاره تربیوه وخته ختمه کړه ورځ ګوته له کابل څخه د غذایي او نورو لوموړنیو موادو له وړلو څخه بندیز ونه لیرې کړه شول.

خود ولس په مغزو کې د «روس راغلی» خبره ناسته وه - روس کافر دی او دغه

کافر روس په یوه اسلامي هیواد تیری کړی او س که روس دوی ته د نیو یارک او پاریس غوندی ترقي هم ورکړي دوی یې نه مني - نه یې پرېږدي، مقابله ورسره کوي وژني، او ځان پرې وژني.

د ولس ذهن کې د روس کلمې او پر افغانستان تیري هیڅ ډول توجیه نشوای منلی - روس چې خدای نه مني - له دین او مذهب څخه منکر دی - بخارا او سمرقند یې نیولي هلته یې جوماتونه ورانې کړي او په هو ټلونو او شرابخانو یې بدل کړي، د غو خبرو او پېښو د ولس په حافظه کې داسې ځای نیولی و چې د دیپلوماسۍ څخه د سیاست لوبو او ماشینو هغه نشوای ترې هیرولی. په رښتیا هم چې د ولس په حافظه د ډېره غښتلې وې.

اوس نو د نړۍ او شخې وله او زاړه ټولو په ذهن کې د روس او روسي یرغل فاجعه د روس د خدای نه منلو او د بخارا او سمرقند ساتنې کلکې منګولې ښخې کړې وې چې دوی یې هیڅ کله نه پرېښودل او دغه ورپې ټول د روس او د هغوی د برېښو پر ضد یوه کوټلی سرتاسري اونه ماتېدونکی قیام او مقاومت ته چمتو کړي و او دا مقابله او مقاومت چې بریالي یې په تقدیر کې کښل شوی و.

... اوښکې په غوږ ځنګ وي!

بیا هم د اسد میاشت وه- یوه درنده ، ګرمه ، اوږده او دوبه شپه چې هېڅ سبا کېده نه .

ستورې نوله شپه تت تت او پټ پټ کېدل ، نن آسمان روڼ او تک شین نه معلومېده - سپوږمۍ د دوچن آسمان پر وړیا تتې وروورو او په نه زړه پل اخیست داسې چې هغه هم د دغه دوچنې شپې په سبا کېدونه وې خوښه - نن د سپوږمۍ وړ ښینمینو وړانګو هغه ځواني ځلا نه درلوده ، داورتکه سره بر ښېښېده لکه چې همدا اوس د وینو له سیند څخه لېه لغړه راختلې وي .

بیا هم د روژې میاشت وه د ۱۳ مې روژې - پښتنی د همداسې یوې هیبتناکې او درندې شپې د تېرېدو منزې رالنډول او یوې ویرجنې او غملړلې ورځې ته یې مخه پرانستله .

یوه مهیب سکوت یوې ژورې چوپتیا او یوې درندې خاموشۍ په زړونو او خولو لاسونه ایښي وو- اوږده سوچونو او بوږنونو ونکو

خیالونو په سرونو او مغزو وزرونه غوړولي وو.

نن د پښتمینې په چرګ بانګونو کې هغه ځواني کشش نه لیدل کېده داسې ښکارېده لکه چې د چرګانو په مرۍ هم چا منګولې ښخې کړې وې - د سپوږمۍ نه یې ټپ توپ وو بیا ځې ستغې او سوې انګولا به یې د درې په اوږدو کې څه ویروونکې انګازې خپرې کړې . د سیند د څپو شور او زوږ نه وو داسې معلومېده چې نن شمال هم په درانه خوب بیده دی او د ونو له پاڼو سره کوتې نه خوږوي سرې به ویل چې نن د اهرڅه یو خوځښ ویر په خپله غېږ کې نغښتي دی او بیا ځې همدا ستړې او ناکرار انسانان دي چې خپلې ځوانیمرګه اوښکې هیلې یې آرام نه پرېږدي- بوږنونکو سوچونو په سر اخیستي - ترخو خاطرو او یادونو یې مخې ته داړې چینګې کړې او پیرهر تړلي خیالونه یې ستړګې پټېدو او دمې ته نه پرېږدي.

د دغې غمجنې شپې د روند سکوت د درې په اوږدو کې د سهار دلما څخه یو په بل پسې اذانونو مات کړ او دستوها نه بزګرانو له پاره یوه بله ستړې ورځ د کار او مزدورۍ د درانده پېټي او چټولو ته رادېره شوه .

دغې شپې د هغوی هېڅ دمه نه وه جوړه کړې د دغې شپې دناکراره لمحو د هغوی پر اوږو دیوه ډېر درانده بار نه هم درنده اوږ مولوونکې تما مېده او اوس بیا د یوې ستوماانه او سرګردانه ورځې راختل له هغوی څخه بیا د آرام ساه اخیستله .

داو د اسه له پاره کلیوال یو یو د و بیالې غارې ته راتلل ، داو بو ناانده وله حرکت او د ښپو نا کراره آوازونو د خلکو د ستومان او کړاوجن ژوند ویرجنې نغمې غږولې او د دوی پر دردمند او خوار ژوند یې یوه بله غمونکې ورځ وراضافه کوله په لنډه شیبه کې نیمایي جومات ډک

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوښکې په غوږ ځنګ وي!

بیا هم د اسد میاشت وه- یوه درنده، ګرمه، اوږده او دوبه
شپه چې هېڅ سبا کېده نه.

ستورې ټوله شپه تت تت او پټ پټ کېدل، نن آسمان روڼ او
تک شین نه معلومېده- سپوږمۍ د دوړجن آسمان پر وړیځو ورو ورو
او په نه زړه پل اخیست داسې چې هغه هم د دغه دوږجنې شپې په -
سبا کېدو نه وې خوښه- نن د سپوږمۍ وړښمینو وړانګو هغه ځواني
ځلا نه درلوده، داوړتکه سره بریښېده لکه چې همدا اوس د
وینو له سیند څخه لیه لغړه راختلې وي.

بیا هم د روژې میاشت وه د ۱۳ مې روژې- پېښمې د همداسې یوې
هیبتناکې او درندې شپې د تېرېدو مزې راالندول او یوې ویرجنې
او غملړلې ورځې ته یې ځای پرانستله.

یوه مهیب سکوت یوې ژورې چوپتیا او یوې درندې خاموشۍ
په زړونو او خولو لاسونه ایښي وو- اوږدو سوچونو او بوږنو ونکو

خیالونو په سرونو او مغزو وزړونه غوړولي وو.

نن د پیشمینې په چرګ بانګونوکې هغه ځواني کشش نه لیدل کېده
داسې ښکارېده لکه چې د چرګانو په مریوهم چا منګولې ښخې کړې وي -
د سپوږمۍ ونه یې ټپ ټوپ وو یواځې ستغې او سوې انګولا به یې د درې
په اوږدوکې څه ویرووڼکې انګازې خپرې کړې. د سیند د ځپوشو لوزوږ
نه وو داسې معلومېده چې نن شمال هم په درانه خوب بیده دی او د ونو له
پاڼو سره کوتې نه خوږوې سرې به ویل چې نن د اهرڅه یوه خوږجن
ویرپخپله غېږکې نغښتي دي او یواځې همدا سترې او ناکرار انسانان
دي چې خپلې ځوانیمرګه اوتنکي هیلې یې آرام نه پرېږدي- بوږنونکو
سوچونو په سر اخیستي- تر خو خاطرو او یادونو یې مخې ته داړې جنګې
کړې او ویرجړلي خیالونه یې سترګې پټېدو او دمې ته نه پرېږدي.

د دغې غمجنې شپې د روند سکوت د درې په اوږدوکې د سهار
دلما نځه یو په بل پسې اذانونو مات کړ او د ستوماته بزګرانو له پاره
یو بله سترې ورځ د کار او مزدورۍ د درانده پېټي او چتولو
ته رادبره شوه.

دغې شپې د هغوی هېڅ دمه نه وه جوړه کړې د دغې شپې
دناکراره لحظو د هغوی پر اوږو د یوه ډېر درانده بار نه هم درنده
اوږه مولووڼکې تمامېده او اوس بیا د یوې ستومانه او سرګردانه ورځې
راختل له هغوی څخه بیا د آرام ساه اخیستله.

داو د اسه له پاره کلیوال یو یو دو یا لې غارې ته راتلل، داو بو
ناانډوله حرکت او د ځپو نا کرارو آوازونو د خلکو د ستومان او کړاوجن
ژوند ویرجنې نغمې غږولې او د دوی پر دردمند او خوار ژوند یې
یوه بله غمونکې ورځ وراضافه کوله په لنډه شیبه کې نیمایي جومات ډک

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو۔ لمونځ هم شو۔ دعا ګانې وشوې، وظيفې او تلاوتونه خلاص شول.
خلک راولاړ شول راووتل. د سهار څرک لا نه وه ايسته شوى د غرونو په
څوکو لا پروني پرېوتي لمر ځيلې وړانګې پورته نه وې غوړولې چې کرسهار شو
دا کرسهار لکه د خطر زنګ په ټوله دره خپور شو. شپږ جوړې جيټ الوتکې
په دوو موازي کرښو درې ځله په ټوله دره راغبرګې شوې.

اوس نو د ټولو زړونو منله چې د قوې د راتګ دا څو ورځنۍ اوازې حقيقت
ته نژدې کېدونکې دي.

اوس نو د هر يوه زړه ته ولوېده چې دا يوه اونۍ له سهاره تر ماښامه
اکتشافي الوتکو هسې دا ټوله سيمه تر نه لاندې باندې کوله.

سترګې او خبرې ټول سوال سوال وې چې څه به کېږي۔ له څه سره
به مخامخ کېږي او څه به پېښ راځي.

د سوالونو او اندېښنو په دغه کشمکش کې وسله وال مجاهدين په يوه
لحظه کې د جومات مخې ته راغونډ شول تا به ويل له هر يوه سره مخابره
ده او چا د تيارسئ او برېد قومانده ورکړې ده.

بې له دې چې بحث او جدل وکړي، بې له دې چې سره وپوښتي،
بې له دې چې د حزب او قوماندان نوم واخلي، ټول له يوې مخې او له يوه
پلوه راغونډ شول- کمربندونه يې وتړل، د ټوپکو مجورې يې د کې
کړې، ټوپکونه يې ښه وکتل، ځيلې يې کش کړې- ملاوې يې ټينګې
کړې پټکي يې سم کړل او پايڅې يې ښه وهلې. د حرکت لورى معلوم
و د غرې ډګر ښکاره و او د قربانۍ او ازموينت مهال را د بره. داسې لکه
چې څوک بولنه ورکوي، وخت ګړې کوي، جذبات ور ته لورى ښيي،
احساس يې قدمونه ښکلوي، ولولې ورته لار جاروکوي- حالات يې د انتقام
او مقابلې ولولې توپاني کوي او وينې ور ته د توپېدو پېشکشونه کوي.

نه دا خبره وه چې ته څوک يې او هغه څوک- دا د کوم تنظيم دى او
هغه د کوم...

هر څه څرګند و، هدف روښانه و، لار سپېڅلې او نيت وه د ښمن
معلوم و، مقابله فرض وه او د شهادت هيله حتمي. سړي فکر کاوه چې
يوه روحاني تړون، يوې قلبي رابطې، يوې آفاقي قوماندې، يوه
آسماني غږ او يوه الهامي احساس هغوى ټول دغه يوه ځاى، يوې
خبرې، يوې پرېکړې، يوه درېځ او يوه سنګر ته بولنه ورکړې.

د جبهې لومړنيو کرښو ته د مجاهدينو کتارونه وخوځېدل-
دورې پورته شوې- د تکبير چيغو دره په سر واخيسته- د حق د ښمن
پټنګانو سرونه په لاس کې د قربانۍ ډګر ته په مينه او جوش يو له بل څخه
وړاندې کېدل ته به وايې د چاپه ورا روان دي د خوښۍ ډزې کوي
او د ساتېرۍ نخښې ولي.

نن دغه لار داسې درنده، پخوا او قوي قدمونو لنډوله چې منزل
يې د ايثار او سربښندنې هغه تلپاته مقام و چې د حق شمع يې د خپلو
وينو په تېلو بله ساتله.

نن په سينو کې د زړونو درزا داسې ناکراره وه لکه چې د سرو
ګوليو مخې ته په ډېر هوس له سينې د باندې راوځي.

د جذباتو او احساساتو يو توپان راالوتلى و يو سيلاب و چې په -
غرمبېدو راروان و يوه سمندر دې خوا څه اخيستې وه د انسانانو يو
ځپانده سمندر په دره کې په خوځېدو و؛ موجونو غرغرې وهلې،
څپې په غور ځنګ وې قربانۍ سر په تلي کې ولاړې وې او د آزادۍ
يوه طغياني وږمه په ټوله دره کې په چلېدو وه.

سړي فکر کاوه چې ټوله دره لړزېږي او هر کمر، هره تيږه، هر

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو- لمونځ شو- دعاګانې وشوې، وظیفې او تلاوتونه خلاص شول. خلک راولاړ شول راووتل. د سهار خړه لا نه وه ایسته شوې دغرونو په څوکو لا پروني پرېوتي لمر خپلې وړانګې پورته نه وې غوړولې چې کرسهار شو داکرسهار لکه د خطر زنګ په ټوله دره خپور شو. شپږ جوړې جیپ الوتکې په دوه موازي کرښو درې ځله په ټوله دره راغبرګې شوې.

اوس نو د ټولو زړه ومنله چې د قوې درانګ دا څو ورځنی اوازې حقیقت ته نژدې کېدونکې دي.

اوس نو د هر یوه زړه ته ولوېده چې دا یوه اونۍ له سهاره ترماښامه اکتشافي الوتکو هسې دا ټوله سیمه نه لاندې باندې کوله.

سترګې او خبرې ټول سوال سوال وې چې څه به کېږي. له څه سره به مخامخ کېږي او څه به پرې راځي.

د سوالونو او اندېښنو په دغه کشمکش کې وسله وال مجاهدین په یوه لحظه کې د جومات مخې ته راغونډ شول تا به ویل له هر یوه سره مخابره ده او چا د تیارسئ او بر بېد قومانده ورکړې ده.

بې له دې چې بحث او جدل وکړي، بې له دې چې سر وپوښتي، بې له دې چې د حزب او قوماندان نوم واخلي، ټول له یوې مخې او له یوه پلوه راغونډ شول. کمربندونه یې وتړل، د ټوپکو مجورې یې ډکې کړې، ټوپکونه یې سنبه وکتل، خپلې یې کش کړې. ملاوې یې ټینګې کړې پټکي یې سم کړل او پایڅې یې پېبه وهلې. د حرکت لورې معلوم وُ د دغرې ذکر منکاره وُ او د قربانۍ او ازموېښت مهال رادبره. داسې لکه چې څوک بوله ورکوي، وخت غږ پرې کوي، جذبات ورته لورې ښیي، احساس یې قدمونه ښکلوي، ولولې ورته لارجار وکوي - حالات یې د انتقام او مقابلې ولولې توپاني کوي او وینې ورته د توېدو پېشکشونه کوي.

نه دا خبره وه چې ته څوک یې او هغه څوک. دا د کوم تنظیم دی او هغه د کوم. ...

هر څه څرګند وُ، هدف روښانه وُ، لار سپېڅلې او نیخه وه د ښمن معلوم وُ، مقابله فرض وه او د شهادت هیله حتي. سړي فکر کاوه چې یوه روحاني ترون، یوې قلبي رابطې، یوې آفاقي قوماندې، یوه آسماني غږ او یوه الهامي احساس هغوی ټول دغه یوه ځای، یوې خبرې، یوې پرېکړې، یوه دریځ او یوه سنګر ته بولنه ورکړې.

د جبهې لومړنیو کرښو ته د مجاهدینو کتارونه وخوځېدل - د ورې پورته شوې - د تکبیر چیغو دره په سر واخیسته - د حق د ښمن ټنګانو سرونه په لاس کې د قربانۍ ذکر ته په مینه او جوش یو له بل څخه وړاندې کېدل ته به وا یې د چاپه ورا روان دي د خوښۍ درزې کوي او د ساتېرۍ نخښې ولي.

نن دغه لار داسې درنده، څو او قوي قدمونو لندوله چې منزل یې د ایثار او سربښندنې هغه تلپاته مقام وُ چې د حق شمه یې د خپلو وینو په تېلو بله ساتله.

نن په سینو کې د زړونو درزا داسې ناکراره وه لکه چې د سرو ګولیو مخې ته په د ېر هوس له سینې د باندې راوځي.

د جذباتو او احساساتو یو توپان راالوتلی وُ یو سېلاب وُ چې په - غورېدو راروان وُ یوه سمندر دې خوا ځه اخیستې وه د انسانانو یو څپانده سمندر په دره کې په خوځېدو وُ؛ موجونو غږ غږې وهلې څپې په غورځنګ وې قربانۍ سر په تلی کې ولاړې وې او د آزادۍ یوه طغیاني وږمه په ټوله دره کې په چلېدو وه.

سړي فکر کاوه چې ټوله دره لړزېږي او هر کمر، هره تږه، هر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناو او هر بوټي د آزادۍ د دغه سربښندونکي لښکر قدمبوسۍ ته ځان
رسوي.

کوڅې او چلېدلي، ټانکونه وغورځېدل او مزایل په غرمبېدو شول،
سیمه داو رلمبه شوه د کوليو بارانه او د بمونو باران په اورېدو شو. د آسمان
پر مخ د الوتکو ټولي او کتارونه داسې معلومېدل لکه چې هوايي مرغان
په دغه کرد جنه فضا کې د خپل سفر لار لټوي، دوړې شوې، لوګي شول
نه دیو بل غږ اورېدل کېده او نه یو بل سره لیدلی او پېژندلی شوای.

جټ بمبارۍ کولې آتشي ناپام او کیمیاوي بمونو داسې محشر جوړ کړی و
لکه چې ځمکه یې ستوله په بل غ اړولې وي هر سړي فکر کاوه چې همدا
دې ژوند دی نور به نو د ځمکې پر مخ هېڅ هم نه وي پاتې.

هلیکوپټرو راکټونه اورول او کوماندویي پوځیان یې کوزول
ترمماز دیکره پر هره غونډۍ، هرناو او هره حاکمه نقطه د کوماندویي
پوځیانو بهیر ماتو. او په هره غونډۍ او هر خوړ کې پښو وژل له
د برو او کمرونو پوځیان زیات معلومېدل - هره ډبره به چې سړي
ولیدلی شوای نو و به ښوریده او پوځي به تر یې جوړ شو له الوتکو ټانکونه
او نورې درنې وسلې هم کوزې کړې شوې، ټانکونه، توپونه،
میزایل او... تا به ویل له هرناو او غونډۍ سره یو یو فرقې او غونډ اړولي
وي.

بنا یې پوځي متخصصین او عسکري ماهرین یې ونه منسي - دوی
به د خپلو شمېرنو او فرضیوله مخې حساب کوي - د ځمکې ساحه به اټکلوي
وایي به، دا اراضي د دومره لوی پوځ او وسلو ایجاب نه کوي عسکري
قوانین دا نشي منلی دا اراضي د دومره ټانکونو او پوځیانو ګنجایش نلري
او...

خو دا ستر کولیدلي واقعیت دی خپله یې د کابل پوځي افسرانو هم
تصدیق کړي. د متخصصینو او ماهرینو شمېرنې او فرضیې خو هغه وخت
هم اپوته، غلطې او ناسمې وختې کله چې د روسي پوځونو له یرغل سره
دوی په دوو دریو میاشتو کې د مقاومت د ټکولو او له منځه وړلو پېشبیني
کړې وه او د افغانانو غوراوي مقاومت یې د روس د منظم او مجهز پوځ
په مقابل کې انتحار او خودکشي ګڼله، او که اصلاً دغه شمېرنو فرضیو
او نظریاتو ته کتل شوي وای نو د افغانستان جهاد بایدله سره پیل شوی
او د بری تر درشل هدو رسېدلی نه وای.

د افغانستان جهاد خو د نړۍ د ډېرې شمېرنې او اټکلونه اپوته و نبودل
ډېرې محکې وېښې او سنجونې یې ناسمې ثابتې کړې او ډېرو نظریات او
موضعګیرۍ یې بدلون ته اړ کړې.

د دغه مقاومت هزینه، وسله، تکیه او قوت، هغه مادي وسایل او
مهمات ندي چې د پوځي زیرمو له تشېدو سره په شا شي او ماتې وخوري د
دغه جنګ مهمات نه خلاصېږي، وسله یې له کاره نه لوېږي او قوت یې
نه کمزوری کېږي ځکه خو یې شومیخانیکي او نظري درسونه او نظریات
مستقبل نشي ټاکلی.

دلته ایمان، عقیده، تصمیم او اراده د روس غونډي ستر او وحشي قوت په
ګونډو کوي - د وارسا بلاک لښکر یا، نړۍ ته د استعمار ماتونې ژوندی درس
ورکوي او د روس د نه ماتېدونې طلسم دړې وړې کوي او د نړۍ اسکېرلو
او خپلو ته په ګوته کوي چې د وېښې په بیه آزادي حتماً اخیستلی شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناو او هر بوبتی د آزادۍ دغه سربښندونکي لښکر قدمبوبې ته حاضر رسوي .

کولی وچلېدلي ، تهانکونه وغرېدل او هزایل په غرمېدو شول ، سیمه داورلمبه شوه د کولیو بزلې او د بمونو باران په اورېدو شو . د آسمان پرمخ د الوتکو تولي او کتارونه داسې معلومېدل لکه چې هوايي مرغان په دغه کرده نه فضا کې دخپل سفر لار لټوي دوري شوي ، لوګي شول نه دیوبل غږ اورېدل کېده اونه یو بل سره لیدلی او پېژندلی شوای .

جیټ بمبارۍ کولی آتشي — نیپام — او کیمیاوي بمونو داسې محشر جوړ کړی و لکه چې ځمکه یې سپرله په بل غ اړولې وي هر سړي فکر کاوه چې همدا دې ژوند دی نور به نو د ځمکې پر مخ هیڅ هم نه وي پاتې .

هلیکوپټرو راکټونه اوروړل او کوماندویي پوځیان یې کوزول ترمازدیګره پر هره غونډۍ ، هرناو او هره حاکمه نقطه د کوماندويي پوځیانو بهیر رامات ؤ . او په هره غونډۍ او هر خوړ کې پندوونن له ډبرو او کمرونو پوځیان زیات معلومېدل - هره ډبره به چې سړي ولیدلی شوای نو وبه ښورېده او پوځي به ترې جوړ شو له الوتکو تانکونه او نورې درنې وسلې هم کوزې کړې شوې ، تانکونه ، توپونه ، میزایل او ... تابه ویل له هرناو او غونډۍ سره یو یو فرقې او غونډ اړولي وي .

بناپي پوځي متخصصین او عسکري ماهرین یې ونه منـي - دوی به د خپلو شمېرنو او فرضیو له مخې حساب کوي - دځمکې ساحه به اټکلوي وايي به ، دا اراضي د دومره لوی پوځ او وسلو ایجاب نه کوي عسکري قوانین دانشي منلی دا اراضي د دومره تانکونو او پوځیانو ګنجایش نلري او ...

خو داد ستر کولیدلی واقعیت دی خپله یې د کابل پوځي افسرانو هم تصدیق کړی . د متخصصینو او ماهرینو شمېرنې او فرضیې خو هغه وخت هم اپوته ، غلطې او ناسمې وختې کله چې د روسي پوځونو له یرغل سره دوی په دوو درېو میاشتو کې د مقاومت د ټکولو او له منځه وړلو پېشبینۍ کړې وه او د افغانانو غرور او ور مقاومت یې د روس د منظم او مجهز پوځ په مقابل کې انتحار او خود کشي ګڼله ، او که اصلاً دغه شمېرنو فرضیو او نظریاتو ته کتل شوي وای نو د افغانستان جهاد بایدله سره پیل شوی او بریې تر درشل هد و رسیدلی نه وای .

د افغانستان جهاد خو د نړۍ د ډېرې شمېرنې او اټکلونه اپوته و نیول ډېرې خکي وبیني او سنجونې یې ناسمې ثابتې کړې او ډېر نظریات او موضعګیرۍ یې بدلون ته اړ کړې .

د دغه مقاومت هزینه ، وسله ، تکیه او قوت ، هغه مادي وسایل او مهمات ندي چې د پوځي زېرمولو ته شيدو سره په شا شي او ماتې وخوري د دغه جنګ مهمات نه خلاصیږي ، وسله یې له کاره نه لوېږي او قوت یې نه کمزوری کیږي ځکه خو یې شومیخانیکي او نظري د رسونه او نظریات مستقبل نشي تاکلی .

دلته ایمان ، عقیده ، تصمیم او اراده د روس غونډې ستر او وحشي قوت په ګونډو کوي - دوار سا بلاک لړزوي ، نړۍ ته د استعمار ماتو ژوندي درس ورکوي او د روس د نه ماتېدونې طلسم درې وړې کوي او د نړۍ اسکیرلو او محپلو ته په ګوته کوي چې د وېنې په بیه آزادي حتماً اخیستلی شي .

... او هغوی خپل ارمانونو ته ورسېدل

فضا تورو دوړو لاندې کړې وه - د لمر سترګه سمه نه ښکارېده - د بارودو
سوی بوی له هر لوري پورته کېده - له هرې خوا د اور باران او د ګولیو بزلی
اورېده، په سترګو کې اوښکې وې چې وې خو وینې بهېدلې - سرونه ستي کېدل.
سینې غلبیل کېدلې - هډونه په هوا الوتل - غوښې بادېدلې او لمبو او لوګي وار په
وار ځمکه، هوا او ژوندونه هستي لاندې کوله.

نن وینې وې - اورونه وو - لوګي و او د بارودو سوځنده بوی. نن هره خبره
او هر تصور د قربانۍ و، د جنګ و، د ډغرې و، د شهادت و، د برید و، د یرغل و، د
بم و، د ټانک او توپ و، د زخم و او د ټپ او پرهر.

له کومې پرنې، له کومې ډبرې او له کوم لوري به چې د ټوپک د ز شو هلته
به بیا اور بل و - د بمونو باران او د ګولیو دندوکار به و. هلته به بیا نه بوټی
پاتې و نه کس او نه ډبره - هغه ځای به سوړ او ور شو، لمبه به شو، لوګی
به شو او وران او ویجاړ.

د هر سړي دا خیال و چې تر دغو بمبارونو او ګوله بارونو لاندې به نه څوک
روغ پاتې وي او نه کوم کور ودان - هر یوه دا فکر کاوه او همدا یې انګیرله
چې یوازې دی ژوندی دی، نور ټول به د دغو اورونو په لمبو د بمونو په باران

او د ګولیو په بزلی او دندوکار کې هیڅ ژوی روغ نه وي پاتې.

هلته چې د هر دوزخ او خواب مرګ - د هر سنګر انجام په اور ستي کېدل او د ډېر
لږ مقاومت قیمت د سر حتی قرباني وه.

هلته چې د دښمن د بمونو، توپونو او ټانکونو له چلېدو سره د هغوی د
بریځو د دهشت خپرونکو پروپاګنډو ونو ژبې هم همدا ور چلېدې او همداسې
ژبغراندې لمبې یې ښندلې.

هلته چې مقاومت د حتمي نابودۍ نوم و او هلته چې مقابله د مرګ
غېږې ته له ځان غورځولو پرته بل څه نه و.

هملته او په همغه ځای کې د خدای ج دلارې سرښندونکي د وطن له مینې
سرشار، د حق په مینه مست او د شهادت لېوالو له مقاومت اخوا - له شهادت پرته
او له ډغرې او مقابلې پرته د بلې خوا بله لار، بله اسره، بل لوری او کوم درنه لیده.

نه یې پېژندل او فکر او تصور یې نشوای کولی - د مرګ پر لوري
د شهادت په طرف، دوی متوجه یو یې پرخوا او د سرښندنې په لاره یې پاخه،
دراندو او ولاړه من قدمونه اوچتول - داوړکه چې هغوی یو تجارت په
لاره چولې وي - داسې تجارت چې ځانونه یې پکې کتهندوی بلل او هغه د خپلې
وینې په بدل کې د خپل سر په عوض کې د خدای ج، د رضا ګټل و - سبحان الله
څومره ویاړمن تجارت او څومره عظیمه ګټه.

* * *

زه دلته د همدغه سنګر خبره کوم یوازې د یوه سنګر کیسه د هغه سنګر
خبره چې د خپل مثالي مقاومت او قربانۍ له لارې یې د دښمن زور او وحشت
او به اوبه کړ او یوځل بیا یې ثابته کړه، یو وار بیا یې وښوده چې کوم اولس
په وینه او سر د آزادۍ قیمت ادا کولی شي هغه غلام کېدلی نشي.
وطن به یې وران شي خو غلام به نشي او سر به یې ټیټ نکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او هغوی خپل ارمان ته ورسیدل

فضا تورو دوړو لاندې کړې وه - دلمر سترګې سمه نه ښکاریده - د باروتو
سوی بوی له هرلوري پورته کیده - له هرې خوا داو بیاران او د ګولیو ږنګ
او ریده، په سترګو کې اوښکې وچې وې خو وینې بهیدلې - سرونه ستي کیدل -
سیني غلبیل کیدلې - هډونه په هوا الوتل - غوښې باد بېدلې او لمبو او لوګي وار په
وار څکه، هوا او دشړونه هستي لاندې کوله.

تن وینې وې - اورونه وو - لوګي ؤ او دباروتو سوځنده بوی، تن هر خبره
لو هر تصور د قربانۍ ؤ، د جنګ ؤ، د غرېا ؤ، د شهادت ؤ، د بریدؤ، د یرغل ؤ، د
بم ؤ، د ټانک، او توپ ؤ، د زخم ؤ او د ټپ او پرهر.

له کوڅې پرته، له کوڅې د برې او له کوم لوري به چې د توپک د ږش هلته
به بیا اوریل ؤ - د بمونو باران او د ګولیو د ندوکار به ؤ - هلته به بیا نه بوټی
پاتې ؤ نه کس او نه دبرو - هغه ځای به سور اور شو، لمبه به شو لوګي
به شو او وران او ویجار.

د هر سړي دا خیال ؤ چې تر دغو ښارونو او ګوله باریو لاندې به نه څوک
روغ پاتې وي او نه کوم کور ودان - هر یو دا فکر کاوه او همدا یې انګیرله
چې بیا څې دي ژوندي دي، نور نو به د دغو اورونو په لمبو د بمونو په باران

او د ګولیو په ږنګ او دنده وکار کې هیڅ ژوی روغ نه وي پاتې.

هلته چې د هر دوږ خوب مرګ - د هر سنګر انجام به اورستي کیدل او دوږ
لږ مقاومت قیمت د سرحتي قرباني وه.

هلته چې د دښمن د بمونو، توپونو او ټانکو نوله چلیدو سره د هغوی د
برېڅو د دهشت خپرونکو پروپاګند ونو ژبې هم همدا ورچلیدې او هدا یې
ژبغرانده لمبې پې ښندلې.

هلته چې مقاومت د حتمي نابودۍ نوم ؤ او هله چې مقابله د مرګ
غبرې ته له ځان غورځولو پرته بل څه نه ؤ.

هملته او په همغه ځای کې د خدای دلارې سرښندونکي د وطن له مینې
سرشار، د حق په مینې مست او د شهادت لیوالوله مقاومت اخوا - له شهادت پرته
او له دغې او مقابلې را د خوا بله لار، بله اسم، بل لوري او ګودر نه لیده.
نه یې پېژانده او فکر او تصور یې نشواى کولې - د مرګ پر لوري
د شهادت په طرف، د وینو تویونې پر خوا او د سرښندنې په لاره یې پاخه،
درانده او ځواځس قدمونه اوچتول - داوه لکه چې هغوی یو تجارت په
لاره چولی وي - داسې تجارت چې ځانونه یې پکې ګټندوی بلل او هغه د خپلې
وینې په بدل کې د خپل سر په عوض کې د خدای (ج)، د رضا ګټل ؤ - سبحان الله
څومره وپیاره تجارت او څومره عظیمه ګټه.

* * *

زه دلته د همدغه سنګر خبره کوم یوازې د یوه سنګر کیسه د هغه سنګر
خبره چې د خپل مثالي مقاومت او قربانۍ له لارې یې د دښمن زور او وحشت
اوبه اوبه کړ او یو ځل بیا یې ثابته کړه، یو وار بیا یې وښوده چې کوم اولس
په وینه او سر د آزادۍ قیمت اداکولی شي هغه غلام کیدلی نشي.
وطن به یې وران شي خو غلام به نشي او سر به ټیټ نه کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغو سرتېرو د سربښندنې یاد چې له یوې غې په خپلو وینو کې ولمبېدل
دغه سنګرونو چې تورلو ساتونکو یې په دفاع کې د شهادت په غېږ کې سرونه
کېښودل او هغه سنګر چې د جنګیالیو د وینو رود یې په هغه جګړه کې د دښمن
د زور او وحشت ستنې ونړولې او د هغوی د شرهېدلي ماتې تاریخ یې اغوړ
کړ. او هغه مورچل چې په خپلو وینو یې د وحشي دښمن د وحشت او بربریت
لمبې سړې کړې.

نه اوس هم دغه پوښتنې ته یې ځواب نه دی چې څه ور په دغه سنګر
کې د دغو لیرو سیمو او بېلابېلو حزبونو مجاهدین راغونډ شوي وو. چا
راغونډ کړي وو - چا قومانده ورکړې وه - کله څه ور او چېرته یې دا
پرېکړه غوڅه کړې وه. داسې لکه چې قدرت پخپل لاس را ټول کړي او
انتخاب کړي وي - یو یو یې له هر حزب او هرې سیمې راغونډ او ټاکلي وي
لکه چې په دوی کې یې د داسې سترې مقابلې او مثالي قربانۍ قوت او
صلاحیت لیده چې دا دوله به دلته یو مثالي یادګار پرېږدي د قربانۍ یادګار
او د سرلوړۍ د خاطرو یادګار.

په رښتیا هم داد قدرت کرشمه وه او د قدرت لوربینه.

سړی حیران شي - اوس هم پیدې سر نه شي پوهېدلی او نې له دې چې د
قدرت لاس یې وبولي بل فکر نشي کولی.

دغه جنګ سهار لمانځه مهال ونښت - الوتکو د وسپنو او اورباران
پیل او ټانکونو، د کولیو بزلی، خو حق په مینه مستو ځوانانو ورته
خپل سرونه او سینې سپر کړي وې - غرمه شوه تکنده غرمه - ځمکه داور
لمبو نیولې وه او هوا لوخړو او تورلوګي. کمرونه رغړېدل - غرونه نړېدل د
دېرو پرخچې یا وېدل خو خدای دلارې دغه قهرمان سربښندونکي له ځایه
نه خوځېدل - د دوی ګوته له ماشې نه ایسته کېده او ایله به هغه وخت

پرماشه د دوی ګوتو حرکت پرېښود چې د دښمن کومه سرګولۍ به یې په تنتر
کې سر شوه.

ژوبل په تالو پورې کلکې نښتې وې خو د دوی د توپکونو بارونه چلېدل.
د مرګ ویروونکي هیولا ورته څاغ خپلې دارې را بېستلې وې خو د دوی
سترګو هغه نه لیده. د دوی نظرونو دبر لیرې بل څه لیدل - بل څه یې
تصور کول او د هغه لېوال وو.

تردې وخته نه - لس کسه شهیدان شوي وو - ماسپښین وچې دربې
نور ملګري یې هم شهیدان شول - د راکټ او د هشکي مرمۍ خلاصې
شوې وې او س له هغوی سره دا فکر وچې له شهادت وروسته یې دا
وسلې د دښمن لاس ته ورنشي - په دېر اطمینان یې پاپې برته کړې - میل یې
خلاص کړ او په بمونو او شګو کې یې ښخې کړې.

د دښمن الوتکو، توپونو او ټانکونو خپل وروستي کرخود دغه سنګر
د مقاومت غږ یې غلی نشوی کړی - د کومک مخابرې چالانې وې - د سره پوځ
هغو ستر جنرالانو ته یې خبر ورسوله - نقشه او د ټول کیفیت تفصیلات او
خپله یې وسې یې ورته شرح کړه ماښام نږدې کېدونکی و او که یو ځل بیا ن خبره
شوي وای نو بیا خو دغه ټوله قوه او پوځ د دغه سنګر په ولکه کې و - زر زر یې
د قوماندې او کومک غوښتنې کولې د عاجل کومک او فوري مرستې.

* * *

مجاهد عبدالباقي له جېب څخه قلم را وویست د کاغذ پر یوه ټوټه یې په ډېر
اطمینان ولیکل: "... اوس قضا ماز یګر دی زموږ د د هشکي او راکټ مرمۍ خلاصې
شوې او ترهغو بوټو او شګو لاندې ... کړې - تراوسه زموږ دیارلس
ته ملګري شهیدان شوي او موږ ... ځل لور هلاک ته نژدې کېدونکي یو..."
دا کاغذونه یې له ... سر دیوه نهېدلي کمر په

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغو سرتېرو د سربښندنې یاد چې له یوې غې په خپلو وینو کې ولمبېدل
دغه سنګر، چې ټولو ساتونکو یې په دفاع کې د شهادت په غېږ کې سرونه
کېښودل او هغه سنګر چې د جنګیالیو د وینو رود یې په هغه ځګره کې د دښمن
د زور او وحشت ستني ونړولې او د هغوی د شهېدلو ما تې تاریخ یې اغوږ
کړ. او هغه مورچل چې په خپلو وینو یې د وحشي دښمن د وحشت او بربریت
ټولې سرې کړې.

زه اوس هم دغه پوښتنې ته یې ځواب یم چې څه ورپېدغه سنګر
کې د دغو لیرو سیمو او ببلا ببلو حزبونو مجاهدین راغونډ شوي وو. چا
راغونډ کړي وو - چا قومانده ورکړې وه - کله څه ور او څېرته یې دا
پربکړه غوټه کړې وه. دا مې لکه چې قدرت پخپل لاس راټول کړي او
انتخاب کړي وي - یو یو یې له هر حزب او هرې سیمې راغونډ او ټا کلي وي
لکه چې په دوی کې یې د داسې سترې مقابلې او مثالي قربانۍ قوت او
صلاحیت لیده چې دا د له به د دلته یو مثالي یادګار پرېږدي د قربانۍ یادګار
او د سرلوړۍ د خاطرو یادګار.

په ریښتیا هم داد قدرت کرشمه وه او د قدرت لوړ بېنه.

سړی حیران شي - اوس هم پېدې سم نه شي پوهېدلی او یې له دې چې د
قدرت لاس یې و بولي بل فکر نشي کولی.

دغه جنګ سهارلیا نخه مهال ونښت. الوتکو د وسپنو او اور باران
پېلاوه او ټانکونو، د کولیو باران خو حق په مینه مستوځوانانو ورته
خپل سرونه او سینې سپر کړي وې. غرمه شوه ټکنده غرمه - حمله د اور
لمبو نیولې وه او هوا لوخړو او ستړولوکې. کرونه رغرېدل. غرونه نړېدل. د
د مبرو پېرخچې پا د بېدلې خوځدای دلاری دغه قهرمان سربښند و نکي له ځایه
نه خوځېدل - د دوی ګوته له ماشې نه ایسته کېده او ایله به هغه وخت

پر ماشه د دوی ګوتو حرکت پرېښود چې د دښمن کومه سره ګولۍ به یې په تنتر
کې سره شوه.

ژبې په تالو پوري کلکي نښتي وې خو د دوی د توپکونو بارونه چلېدل.
د مرګ ویرووونکې هیولا ورته ځانځ خپلې دارې را بیستلې وې خو د دوی
سترګو هغه نه لیده. د دوی نظرونو د پرلیرې بل څه لیدل - بل څه یې
تصور کول او د همغه لپاره وو.

تر دې وخته نه - لس کسه شهیدان شوي وو. ماسپښین و چې درې
نور ملګري یې هم شهیدان شول. دراکټ او د هشکې مرمۍ خلاصې
شوي وې او س له هغوی سره دا فکر و چې له شهادت وروسته یې دا
وسلې د دښمن لاس ته ورنشي. په د پر اطمینان یې یا یې بېرته کړې. میل یې
خلاص کړا و په بوتو او شګو کې یې ښخې کړې.

د دښمن الوتکې، توپونو او ټانکونو خپل ورخ ختم کړ خو د دغه سنګر
د مقاومت غږ یې غلی نشوی کړی. د کومک غابرې چالانې وې. د سره پوځ
هغوسترو جنرالانو ته یې خبر ورسوله. نقشه او د ټول کیفیت تفصیلات او
خپله یې وسپې یې ورته شرح کړه ما ښام نږدې کېدونکی و او که یو ځل پیا ژ خپره
شوي وای نو بیا خو دغه ټوله قوه او پوځ د دغه سنګر په ولکه کې و زرزر یا
د قوماندې او کومک غوښتني کولې د عاجل کومک او فوري مرستې.

* * *

مجاهد عبدالباقي له جیب څخه قلم را و بوست د کاغذ پر یوه ټوټه یې په ډېر
اطمینان ولیکل: "... اوس قضا ماز یګر دی زموږ د د هشکې او راکټ مرمۍ خلاصې
شوي او ترهغو بوټو او شګو لاندې ښخې کړې. تر اوسه زموږ دیارلس
تنه ملګري شهیدان شوي او موږ ... خپل لوړ هدف ته نږدې کېدونکي یو ... "
دا کاغذونه یې له ... سره د یوه نهېدلي کمر په

چوله کې کېښودل. تر یوې ورځې پورې چې هیڅ هم ندي پېښ شوي، هیڅ خبره نشته او د چا نوک هم ندی ویني شوی. دومره دا دی، داسې مطمئن او دا ور باوري لکه چې د هیڅ کوم اوخطر هیڅ ډول اندېښنه ورسره نه وي.

د مازیګر وروستۍ شېبې وې د وه نوي الوتکې راووسېدې. په نوي بنه او خونړي الوت. په دغه سنګر یې درې ځلوړ دورې وخوړلې او بمبارۍ یې پیل کړه. یو شین بخون لوګی پورته شو او دغسې وروورو د سنګر د زړې ځای بدل.

بله ورځ چې خلک ورغلل هلته یې د کمر په چاک کې دا کاغذونه وموندل. هلته له وېرو دا وسپینو توټې د ډېرې معلومېدې. له کانو د تشو مرد کوناله ډېرې پرتې وې. د هر شهید خنګ ته د تشو مرد کو انبار و نه پراته وو. تر اوسه هم او سپینې او تشو نالیو هلته پر د بېرو او کانو خپله غلبه تېنګه ساتلې ده. هلته او س دغه وپا رمن سنګر د شهیدانو قبرونه د حال په ژبه د خپل سرلوړې شهادت او وپارمن مقاومت ترانې غږوي، د جهاد او شهادت د کاروان جرس زوږند ساتي او د قبرونو ډیوې یې د آزادۍ لار ځلنده او روښانه.

د ډېرو د غیرت کیسې یې خوله کښې د هر خم دي
چاویلي دا چې شهیدان خبرې نه کوي

PROPERTY OF ACKU 5657

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library